

Informace
o činnosti Finanční správy
České republiky

za rok 2016

O B S A H

1.	Úvod.....	3
2.	Daňové řízení	6
3.	Daňové nedoplatky	35
4.	Zajištění a vymáhání nedoplatků.....	37
5.	Kontrolní činnost.....	46
6.	Mezinárodní spolupráce	54
7.	Výkon dalších kompetencí.....	62
8.	Informatika	69
9.	Personalistika a vzdělávání	77
10.	Hospodaření.....	85
11.	Interní audit a kontrolní činnost.....	92
12.	Vztahy s veřejností	97
13.	Závěr.....	99

Seznam zkratk

1. Úvod

Informace o činnosti Finanční správy České republiky za rok 2016 obsahuje informace a sledované ukazatele z činnosti FS, zejména ze správy daní, kterou vykonává, ale i ze správy nedaňových agend a mezinárodní spolupráce. Dále jsou uvedeny informace z oblasti informatiky, personalistiky, vzdělávání a hospodaření finanční správy.

Hlavní úkoly plněné v roce 2016

FS se každoročně podílí na přípravě rozpočtu kapitoly 312 – Ministerstvo financí a na vyhodnocení jeho plnění. Zároveň vede účetnictví účetní jednotky GFŘ a zajišťuje účtování o příjmech kapitoly 398 – Všeobecná pokladní správa. Rozpočet, s nímž hospodaří, využívá k zajištění potřeb hlavní činnosti, včetně nejdůležitějších projektů realizovaných ve spolupráci s MF.

V návaznosti na legislativní změny daňových a jiných zákonů byly v roce 2016 na daních z příjmů upraveny daňové tiskopisy a programové úlohy systému ADIS. Zohledněny byly zejména rozsáhlé novely prováděcích vyhlášek k zákonu o účetnictví v aplikaci EPO. Bylo vytvořeno zjednodušené přiznání k DPFO pro poplatníky, kteří mají pouze příjmy ze závislé činnosti. Byly zpracovány metodické materiály pro potřeby správců daní (např. k problematice uplatňování odpočtu na podporu výzkumu a vývoje nebo k problematice prokazování původu majetku).

V souvislosti se zrušením II. pilíře důchodového systému ZUDS FS pracovala na zdárném ukončení povinnosti vůči správci daně, jak z pohledu plátců pojistného, tak i z pohledu poplatníků, převodů a vymáhání. Zároveň v součinnosti s ČSSZ byla řešena problematika doplacení pojistného na důchodové pojištění u účastníků důchodového spoření.

Ve sféře informatiky bylo nosným úkolem roku 2016 připravit a zrealizovat řešení interních komponent systému ADIS GFŘ, a to zejména v souvislosti s přijetím ZET. Stěžejním úkolem se tak stal projekt elektronické evidence tržeb. V návaznosti na platnost a účinnost novelizací právních předpisů byly v roce 2016 dále zapracovány úpravy provozovaných aplikací, především v oblastech evidence kontrol a kontrolních úkonů, DPH, příjmových daní, daně z nemovitých věcí, daně z hazardních her, vymáhání, evidence daní a obecné správy daní. V oblasti mezinárodní spolupráce při správě daní byly spuštěny dvě nové aplikace pro kontrolu přímých daní.

V rámci Automatizovaného vnitřního systému došlo v roce 2016 k dokončení realizace modulu Evidence majetku, dále ke zprovoznění služby elektronické fakturace a k implementaci dopadů nařízení Evropské unie č. 910/2014 o elektronické identifikaci a důvěryhodných službách pro elektronické transakce na vnitřním evropském trhu (eIDAS).

Odbor daňového procesu se v roce 2016 v oblasti boje s daňovými úniky věnoval především řešení tématu tzv. celostátní územní působnosti FÚ pro výkon vybrané působnosti (daňové kontroly, postupu k odstranění pochybností, vyhledávací činnosti), a to v souladu s novelou č. 243/2016 Sb., ZFS účinnou od 29. 7. 2016. K problematice kontrolních hlášení byla zpracována Metodická pomůcka k ukládání pokut za porušení povinností souvisejících s podáváním kontrolních hlášení.

V oblasti vymáhání a insolvence byla v období roku 2016, mimo jiné, věnována značná pozornost nástrojům pro zvýšení efektivity vymáhání daňových nedoplatků. V první řadě se jednalo o tvorbu nové ucelené koncepce správy a vymáhání nedoplatků FS, v jejímž rámci byl již v závěru roku 2016 v pilotním provozu spuštěn centrální celostátní monitoring všech nedoplatků a související vymáhací činnosti. Proběhlo také druhé vyhodnocení projektu pro zefektivnění vymáhací činnosti FÚ s následnou úpravou souvisejících metodických materiálů. V aplikační oblasti vymáhání a konkurzů bylo v průběhu roku 2016 dosaženo zapracování nových úloh v systému ADIS.

V oblasti dotací bylo pokračováno ve spolupráci s poskytovateli a dalšími orgány, kteří se podílejí na finančním toku a kontrole dotací, zejména u evropských prostředků. Tyto schůzky a další pracovní skupiny, jichž se FS účastní, přispívají ke sjednocování postupů a účinnějšímu nastavování kontrolních procesů na všech stranách.

V rámci komunikace a vnějších vztahů s veřejností FS zajišťovala informační servis zejména prostřednictvím internetových stránek www.financnisprava.cz, www.etrzby.cz a www.danovakobra.cz. Důležitou součástí prezentace činnosti FS byly také využívané profily na sociálních sítích, (Facebook, Twitter, Youtube), které jsou aktualizované dle potřeby tak, aby přinášely nové informace. V průběhu roku 2016 bylo uspořádáno několik desítek specializovaných konferencí a seminářů, dále se informace veřejnosti zprostředkovávaly prostřednictvím tiskových konferencí, tiskových zpráv, skrze média či informační letáky a brožury. Zveřejněna byla nová návodná a informační videa vztahující se ke kontrolnímu hlášení, elektronické evidenci tržeb, dražbám a exekucím či náboru nových zaměstnanců. FS se zaměřila také na prezentaci způsobů placení daní, k čemuž rovněž vzniklo instruktážní video. Úspěšná komunikace proběhla v souvislosti se zavedením kontrolního hlášení. Od června se spustila masivní kampaň k elektronické evidenci tržeb, která byla cílena jak na širokou veřejnost, tak na podnikatele.

Hlavním úkolem pro rok 2016 v oblasti personalistiky bylo pokračovat v implementaci a aplikaci ZSS v podmínkách FS. Byla provedena celá řada dalších dílčích kroků, spočívajících zejména v metodické podpoře, v koordinaci včetně následného výkonu potřebných činností. Dále došlo k určení podmínek pro hodnocení zaměstnanců a k úpravám v odměňování zaměstnanců. V oblasti vzdělávání nadále pokračovala organizace a realizace úřednických zkoušek.

V návaznosti na všechny výše uvedené kroky v personální oblasti byly vydány nebo upraveny interní akty řízení, zejména služební předpisy a příslušné metodické pomůcky. Současně došlo i k jejich praktickému uplatnění. Primárně proběhlo přesoutěžení představených dle přechodných ustanovení ZSS formou výběrových řízení. Převážná část výběrových řízení na obsazení služebních míst představených byla v tomto roce ukončena. Bylo provedeno hodnocení zaměstnanců dle nově vydaného služebního předpisu, který stanoví hodnotící kritéria pro řádné hodnocení zaměstnanců ve služebním poměru a v rámci zachování rovného přístupu ke všem zaměstnancům FS i v pracovním poměru dle ZP. I v roce 2016 stále přetrvávalo zvýšení objemu a četnosti úkonů, potřebných pro uskutečnění výběrových řízení a úřednických zkoušek, a to z hlediska metodického řízení, přípravy i realizace.

Přehled reformních kroků realizovaných v roce 2016 a jejich očekávané efekty

Od počátku roku 2016 probíhala příprava projektu elektronické evidence tržeb. FS spustila internetové stránky a infolinku, aby bylo umožněno široké veřejnosti pokládat dotazy týkající se této problematiky. Od dubna 2016 byly pořádány semináře, školení, porady a jednání k problematice evidence tržeb. Byli vyškoleni pracovníci registračních oddělení FÚ, kteří již od 1. 9. 2016 zajišťovali vydávání autentizačních údajů a povolení evidování tržeb ve zjednodušeném režimu. Samotný náběh 1. fáze proběhl bez větších problémů.

V oblasti systémových prací došlo primárně k přípravě infrastruktury pro realizaci projektu Elektronické evidence tržeb, úspěšnému otestování disaster recovery řešení interních komponent ADIS GFŘ, provedení zátěžových testů zpracování elektronické evidence tržeb před jejím spuštěním, provedení penetračních testů Daňového portálu, realizaci opatření, řešící zvýšení bezpečnosti a odolnosti Daňového portálu a v neposlední řadě samotné spuštění elektronické evidence tržeb.

S účinností od 1. 1. 2016 vznikla plátcům DPH zákonná povinnost podávat tzv. kontrolní hlášení. Zavedení tohoto speciálního daňového tvrzení, jako nového institutu správy daní v oblasti DPH lze hodnotit jako přínosné, neboť umožnilo FS získat informace o vybraných transakcích realizovaných plátcí a ve spojení s dalšími nástroji lépe identifikovat riziková spojení plátců v tzv. řetězcích či karuselech.

Dne 1. 12. 2016 nabyl účinnosti zákon č. 321/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s prokazováním původu majetku. Cílem zavedení tohoto institutu je efektivní odhalení zatajených či nezdaněných příjmů poplatníka a jejich následného zdanění, neboť jím bude správci daně umožněno u vytipovaných fyzických osob přezkoumat rozdíl mezi výší vykazovaných příjmů a reálnou výší jejich majetku. Během přípravy tohoto zákona vznikly v rámci FS pracovní týmy, které se budou zabývat řešením otázek souvisejících s aplikací uvedené právní normy. Pracovní týmy byly proškoleny na danou problematiku a v prosinci 2016 byl vydán Metodický pokyn k problematice prokazování původu majetku. Vzhledem k tomu, že tento projekt byl odstartován datem 1. 12. 2016, nelze prozatím přínos tohoto instrumentu hodnotit.

V souvislosti s problematikou omezení provozu na některých ÚP byl zpracován Pokyn č. GFŘ-D-23 (č. j. 147958/157700-10124-011654), o umístění spisu nebo jeho příslušné části na FÚ a ÚP a Pokyn č. GFŘ-D-26 (č. j. 24744/16/7700-10124-011654), ke změně umístění spisů v rámci FÚ.

Z důvodu sjednocení postupu správců daně vydal Odbor daňového procesu v závěru roku 2016 metodickou pomůcku k přechodu daňové povinnosti fyzických osob.

V oblasti dotací byl v roce 2016 vydán Pokyn č. GFŘ-D-27, pro stanovení odvodů za porušení rozpočtové kázně v souladu se zásadou proporcionality, který stanoví obecné principy, podle nichž OFS postupují při stanovení odvodů za porušení rozpočtové kázně v částce, v jaké byla porušena rozpočtová kázeň. Tento pokyn slouží ke zvýšení transparentnosti a jednotnosti při stanovování výše odvodů za porušení rozpočtové kázně.

2. Daňové řízení

2.1 Vývoj daňových příjmů

Rok 2016 byl mimořádně úspěšný při výběru daňových příjmů. Na hodnotách inkasa uváděných za vybrané druhy daňových příjmů, byl v roce 2016 zaznamenán ze sledovaných let 2012–2016 nejvyšší meziroční přírůstek dosahující 61 986 mil. Kč a představující téměř dvojnásobný nárůst oproti přírůstkům v letech 2012–2015. V roce 2016 dosáhla celková hodnota inkasa za vybrané druhy daňových příjmů 732 202 mil. Kč a v porovnání s rokem 2015, kdy dosáhla 670 216 mil. Kč, byl zaznamenán meziroční nárůst o 9,2 %.

V meziročním srovnání výnosů za vybrané druhy daňových příjmů došlo k nejvyššímu přírůstku hodnot inkasa u DPPO o 18 261 mil. Kč (tj. o 13,2 %), dále u DPH o 17 856 mil. Kč (tj. o 5,4 %) a u DPFO ze závislé činnosti o 13 267 mil. Kč (tj. o 9,7 %). Uvedené druhy daňových příjmů se rovněž významným procentem podílely na struktuře celkové hodnoty inkasa za rok 2016. Na celkové hodnotě inkasa se podílela DPH 47,7 %, DPPO 21,4 % a DPFO ze závislé činnosti 20,4 %.

Výrazný meziroční přírůstek hodnoty inkasa byl v roce 2016 rovněž zaznamenán u DPFO podávajících příznání a dosáhl 4 351 mil. Kč (tj. o 274,2 %). V oblasti majetkových daní došlo v roce 2016 k významnému meziročnímu růstu hodnot inkasa u daně z nabytí nemovitých věcí o 1 714 mil. Kč (tj. o 15,6 %).

Základní údaje o hodnotách daňových povinností a hodnotách inkasa za vybrané druhy daňových příjmů za rok 2016 zobrazuje **Tabulka č. 1**.

Tabulka č. 1: Základní údaje o daňových povinnostech a inkasu za všechny FÚ

k 31. 12. 2016 v mil. Kč

Druh příjmu	Daňová povinnost sl. 1	Inkaso sl. 2	Rozdíl sl. 2 - sl. 1	Výtěžnost (%) sl. 2 / sl. 1
DPH - daňová povinnost	612 911	648 570		
DPH - nadměrný odpočet a vrácení daně	-288 807	-299 110		
DPH - CELKEM	324 104	349 460	25 355	107,8
Daně spotřební - CELKEM	-444	5	449	*)
Daň z příjmů PO	150 625	156 401	5 776	103,8
Daň z příjmů srážkou § 36	23 801	24 462	661	102,8
Daň silniční	5 242	5 970	728	113,9
Daň dědická	12	10	-1	87,8
Daň darovací	-303	-351	-47	-
Daň z převodu nemovitostí	-436	176	612	*)
Daň z nabytí nemovitých věcí	12 212	12 697	485	104,0
Daň z příjmů FO - z přiznání	3 153	6 849	3 696	217,2
Daň z příjmů FO - záv. činnost	147 397	149 392	1 995	101,4
Daň z nemovitých věcí	10 331	10 582	250	102,4
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	2 063	1 926	-137	93,4
Odvod z loterií § 41b odst. 1	2 451	2 448	-3	99,9
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	7 793	8 004	211	102,7
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	2 877	4 172	1 295	145,0
CELKEM NOVÉ DANĚ	690 878	732 202	41 324	106,0
CELKEM STARÉ DANĚ	0	0	0	
CELKEM	690 878	732 202	41 324	106,0
POJISTNÉ CELKEM	232	224	-8	96,7

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

*) Výtěžnost nelze stanovit neboť je hodnota daňové povinnosti záporná.

2.1.1 Daň z příjmů právnických osob – z přiznání

Celkový výnos DPPO z přiznání v roce 2016 dosáhl hodnoty 156 401 mil. Kč, což představuje zvýšení o více než 18 261 mil. Kč, tj. o 13,2 % oproti roku 2015. Z odvětvového hlediska lze konstatovat, že meziroční nárůst inkasa DPPO z přiznání ovlivnil pokračující vnitřně diferencovaný hospodářský růst ve většině odvětví české ekonomiky od roku 2015. Pozitivní roli sehrálo také zaměření FS na kontrolu převodních cen mezi spojenými osobami v roce 2016.

Tabulka č. 2: Vývoj inkasa DPPO z přiznání

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	120 461	113 052	123 179	138 140	156 401	113,2	18 261
Předepsáno	123 914	111 959	114 819	136 850	150 625	110,1	13 775
Výtěžnost (%)	97,2	101,0	107,3	100,9	103,8	-	-

Inkaso DPPO z přiznání v roce 2016 dosáhlo nejvyšší hodnoty za posledních 8 let. Nedosáhlo však úrovně předkrizového období, kdy v roce 2008 bylo vybráno téměř 173 590 mil. Kč. Vyšší inkaso v roce 2008 bylo mimo jiné ovlivněno i vyšší sazbou daně platnou pro zdaňovací období 2007, tedy sazbou 24 %, oproti současné sazbě 19 %.

Faktory ovlivňující vývoj inkasa DPPO z přiznání jsou patrné též z evidence daní. Úhrnná částka předpisů na debetních stranách ODÚ této daně za rok 2016 vzrostla oproti roku 2015 téměř o 13 800 mil. Kč. Nejvyšší podíl na tomto nárůstu má meziroční zvýšení objemu splatných záloh a meziroční růst objemu vyrovnání daně na základě podaných přiznání. Kromě toho se meziročně zvýšil i objem doměrků daně na základě dodatečného daňového přiznání, postupů k odstranění pochybností nebo daňové kontroly.

Na kreditních stranách ODÚ se na meziročním přírůstku úhrnné částky inkasa DPPO z přiznání v roce 2016 nejvýrazněji podílel nárůst objemu plateb na daň a další meziroční pokles úhrnu tzv. „vratek“ (přeplatků na dani). Celkový objem plateb z exekucí se meziročně významně nezměnil a i přes mírný nárůst zůstal na úrovni 300 mil. Kč.

Celková částka DPPO vyměřená z přiznání za zdaňovací období započatá v roce 2015, splatná v roce 2016, dosáhla 144,8 mld. Kč, oproti částce 133,9 mld. Kč za zdaňovací období započatá v roce 2014, splatná v roce 2015 (nárůst o 10,9 mld. Kč, tj. o 8,1 %). Zmíněný nárůst byl výsledkem protisměrně působících vlivů, z nichž rozhodující byly strukturovány takto – viz **Tabulka č. 3:**

Tabulka č. 3: Důvody změn vyměřené DPPO v porovnávaných zdaňovacích obdobích

v mld. Kč

Důvody změn vyměřené DPPO	Vliv změn na daň vyměřenou za předchozí ZO
nárůst celorepublikového úhrnu účetních zisků o 60,4 mld. Kč	11,5
nárůst celorepublikového úhrnu základů daně, po vyloučení vlivu nárůstu celorepublikového úhrnu účetních zisků, o 2,8 mld. Kč (63,6 mld. Kč – 60,4 mld. Kč)	0,5
nárůst odečtu daňových ztrát (+1,4 mld. Kč)	-0,3
nárůst odečtu výdajů na realizaci projektů výzkumu a vývoje (+0,9 mld. Kč)	-0,2
nárůst uplatněných slev na dani	-0,5
nárůst započtené zahraniční daně	-0,4

Ve výše uvedené Tabulce č. 3 je zobrazen nárůst vyměřené DPPO za zdaňovací období započatá v roce 2015, který se v inkasu vůči předcházejícím zdaňovacím obdobím bezprostředně projevil až po uplynutí lhůty její splatnosti, která spadala do roku 2016, jednak při vyrovnání záloh zaplacených na tuto daň, a následně ovlivnil výši záloh splatných ve zbývajících částech roku 2016.

Tabulka č. 4: Nárůst inkasa DPPO z příznání

v mil. Kč

Finanční úřad	k 31. 12. 2015	k 31. 12. 2016	2016 - 2015	2016/2015
pro hl. m. Prahu	22 364	26 603	4 239	1,190
pro Středočeský kraj	6 260	6 702	442	1,071
pro Jihočeský kraj	2 794	3 331	536	1,192
pro Plzeňský kraj	3 302	3 302	0	1,000
pro Karlovarský kraj	1 036	909	-126	0,878
pro Ústecký kraj	2 792	2 871	79	1,028
pro Liberecký kraj	2 140	2 277	138	1,064
pro Královéhradecký kraj	2 615	2 557	-59	0,978
pro Pardubický kraj	2 554	2 729	175	1,069
pro Kraj Vysočina	2 751	2 930	179	1,065
pro Jihomoravský kraj	7 601	8 691	1 091	1,143
pro Olomoucký kraj	3 307	3 559	252	1,076
pro Moravskoslezský kraj	5 086	5 383	297	1,058
pro Zlínský kraj	3 706	3 814	108	1,029
Specializovaný finanční úřad	69 833	80 744	10 911	1,156
CELKEM	138 140	156 401	18 261	1,132

Z územního hlediska byl meziroční nárůst inkasa DPPO z příznání zaznamenán u většiny FÚ ČR. Pouze u dvou výše uvedených FÚ došlo k nepodstatnému meziročnímu poklesu inkasa, který byl způsoben zejména změnou místní příslušnosti několika, co do výše inkasa významnějších poplatníků, v průběhu roku 2016.

Z odvětvového hlediska ovlivnilo meziroční vývoj inkasa DPPO z příznání pokračující, vnitřně diferencované oživení ve většině odvětví české ekonomiky v roce 2015, které lze dovést z meziročního srovnání celkové výše DPPO vyměřené na základě daňových příznání za zdaňovací období započatá v roce 2015, s celkovou výší DPPO vyměřené za předcházející zdaňovací období.

Nejvyšší meziroční nárůst vyměřené DPPO byl vykázan v sektorech velkoobchod, kromě motorových vozidel (2 183 mil. Kč), výroba motorových vozidel (kromě motocyklů), přívěsů a návěsů (1 985 mil. Kč), maloobchod, kromě motorových vozidel (1 309 mil. Kč), finanční zprostředkování, kromě pojišťovnictví a penzijního financování (1 095 mil. Kč) a ostatní finanční činnosti (906 mil. Kč).

Naproti tomu nejvýraznější meziroční pokles vyměřené daně byl v porovnání se zdaňovacími obdobími započatými v roce 2014 zaznamenán v sektorech výroba základních kovů, hutní zpracování kovů, slévárenství (-656 mil. Kč), rostlinná a živočišná výroba, myslivost a související činnosti (-618 mil. Kč), pojištění, zajištění a penzijní financování, kromě povinného

sociálního zabezpečení (-500 mil. Kč), veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení (-491 mil. Kč), výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (-470 mil. Kč).

2.1.2 Daň z příjmů fyzických osob – z příznání

Celkové inkaso DPFO z příznání dosáhlo za rok 2016 částky 6 849 mil. Kč. Meziroční nárůst inkasa u DPFO z příznání tak činil 4 351 mil. Kč. Rozhodující příčinou tohoto příznivého vývoje bylo hospodářské oživení ve většině odvětví české ekonomiky. Inkaso DPFO roku 2016 značně převyšuje hodnoty inkasa za předchozí kalendářní roky. Pozitivní působení růstu ekonomiky bylo posíleno také některými legislativními vlivy, a to zejména:

- pokračujícím vlivem solidárního zvýšení daně,
- dalším omezením výše tzv. výdajových paušálů (výdajů stanovených procentem z příjmů), a to nejprve pro poplatníky mající příjmy podle § 7 odst. 7 písm. c) a d) ZDP a následně i pro poplatníky mající příjmy podle § 7 odst. 7 písm. a) a b) ZDP,
- pokračujícím omezením možnosti čerpat slevu na dani na manželku/manžela bez vlastních příjmů v případě užití paušálních výdajů,
- pokračujícím omezením možnosti čerpat daňové zvýhodnění na vyživované dítě v případě užití paušálních výdajů,
- zpřísněním podmínek pro odečet zaplacených příspěvků na penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření od základu daně.

Mezi faktory, které ovlivnily inkaso DPFO negativně patří:

- zvýšení výše slevy na dani za umístění dítěte do předškolního zařízení podle § 35ba odst. 1 písm. g) ZDP v souvislosti s růstem minimální mzdy; tuto slevu využilo v rámci daňového příznání celkem 113 000 poplatníků a celkový pokles inkasa v důsledku uplatnění této slevy v roce 2016 činil cca 500 mil. Kč,
- zvýšení daňového zvýhodnění na druhé vyživované dítě (o 2 400 Kč/rok), třetí a každé další vyživované dítě (o 3 600 Kč/rok) podle § 35c ZDP,
- více než 900 000 zaměstnanců pouze s příjmem ze závislé činnosti mělo povinnost podat daňové příznání k DPFO nebo využilo možnosti podat daňové příznání dobrovolně (tito zaměstnanci nepožádali svého zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování podle § 38ch ZDP); zálohy na daň u těchto zaměstnanců byly odvedeny na účet DPFO ze závislé činnosti, ale případné přeplatky na dani se vracely z účtu DPFO z příznání.

Tabulka č. 5: Vývoj inkasa DPFO

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%)	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	3 261	2 680	1 128	2 498	6 849	274,2	4 351
Předepsáno	2 828	1 180	-1 767	1 375	3 153	229,2	1 777
Výtěžnost (%)	115,3	227,1	-	181,7	217,2	-	-

V roce 2016 došlo k poklesu podaných daňových příznání oproti předchozímu roku, neboť již odpadl důvod k podávání daňových příznání za účelem dodatečného uplatnění základní slevy na poplatníka u pracujících starobních důchodců tak, jak tomu bylo za zdaňovací období roků 2013 a 2014, a to v důsledku příslušných nálezů Ústavního soudu.

Počet podaných příznání naopak mírně zvyšuje „začlenění“ daně darovací do daně z příjmů od zdaňovacího období roku 2014 a s tím spojená „nová“ povinnost pro vybraný okruh poplatníků podat příznání k DPFO.

V rámci klientského přístupu pracovníci FS již několik let zajišťují servis poplatníkům DPFO v době podávání daňových příznání tím, že po dohodě se zástupci měst a obcí přímo na místě vybírají daňová příznání a odpovídají na dotazy. Ke zvýšení komfortu přispívá i prodloužení pracovní doby na FÚ v tomto období. Ačkoli se stále zdokonaluje aplikace pro EPO, a tento způsob by správcům daně přinesl snížení pracnosti, této možnosti zatím využívá poměrně malý počet poplatníků. V roce 2016 bylo na DPFO elektronicky podáno přes 226 000 daňových příznání, avšak z toho jen necelých 61 000 příznání mělo zaručený elektronický podpis.

Tabulka č. 6: Vývoj počtu podaných příznání

Zdaňovací období	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Počet podaných příznání k DPFO	1 898 454	1 915 725	2 118 151	2 306 629	2 291 557	99,3	-15 072

Inkaso DPFO z příznání snižuje rostoucí objem čerpaného daňového zvýhodnění na vyživované děti ve společně hospodařící domácnosti poplatníků.

Vývoj objemu čerpaného daňového bonusu za zdaňovací období roků 2011–2015 ukazuje **Tabulka č. 7.**

Tabulka č. 7: Vývoj objemu čerpaného daňového bonusu

v mld. Kč

Zdaňovací období	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňový bonus dle příznání k DPFO	4,3	5,2	4,2	4,1	4,2	102,4	0,1

Růst objemu čerpaného daňového bonusu vyvolává také zvyšování částek daňového zvýhodnění na druhé, třetí a každé další vyživované dítě, neboť dotčeným poplatníkům v důsledku vyšších daňových úlev klesá hodnota daňové povinnosti a nečerpají tak daňové zvýhodnění formou slevy na dani. Opačný efekt (pokles objemu čerpaného daňového bonusu) způsobuje zvyšování minimální mzdy. V důsledku této skutečnosti klesá počet poplatníků, kteří splní podmínku dosažení určitého minimálního zdanitelného příjmu pro příznání nároku na daňový bonus podle § 35c odst. 4 ZDP.

Omezení objemu čerpaného daňového zvýhodnění u daňových nerezidentů způsobuje zákonná úprava, podle které může daňové zvýhodnění uplatnit pouze daňový rezident členského státu EU nebo EHP, a to za současného splnění podmínky, že úhrn všech jeho příjmů ze zdrojů na území ČR (§ 22 ZDP) činí nejméně 90 % všech jeho příjmů s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně podle § 3 nebo § 6, jsou od daně osvobozeny podle § 4, 6 nebo § 10 ZDP, nebo

příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně. Výši příjmů ze zdrojů v zahraničí je poplatník (nerezident) povinen prokázat potvrzením zahraničního správce daně.

Vývoj objemu čerpaného daňového zvýhodnění za zdaňovací období let 2011–2015 ukazuje tabulka č. 8.

Tabulka č. 8: Vývoj objemu čerpaného daňového zvýhodnění

v mil. Kč

Zdaňovací období	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Daňové zvýhodnění dle příznání k DPFO	11 424	13 708	12 666	12 294	13 422	109,2	1 128

2.1.3 Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti

Mírný růst inkasa na DPFO ze závislé činnosti, kde je vybírána zálohová daň (index 16/15 – 109,7 %), vyvolal především růst zaměstnanosti v ČR v roce 2016. V mnoha oblastech docházelo k nedostatku pracovní síly, což tlačilo na růst mezd, neboť zaměstnavatelé o zaměstnance museli „soutěžit“. Trend zvyšování počtu zaměstnanců a výrazný růst průměrné mzdy se projevoval v podstatě plošně po celém území státu. Český trh práce zažil ve 3. čtvrtletí roku 2016 vrcholné období, kdy míra zaměstnanosti 15–64letých dosáhla rekordní úrovně 72,2 %.

V 1. čtvrtletí roku 2016 činila průměrná hrubá měsíční nominální mzda (dále jen „průměrná mzda“) na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 26 480 Kč, což je o 1 119 Kč (4,4 %) více než ve stejném období roku 2015.

Ve 2. čtvrtletí roku 2016 činila průměrná mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 27 297 Kč, což je o 1 019 Kč (3,9 %) více než ve stejném období roku 2015.

Ve 3. čtvrtletí roku 2016 činila průměrná mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 27 220 Kč, což je o 1 170 Kč (4,5 %) více než ve stejném období roku 2015.

Ve 4. čtvrtletí roku 2016 činila průměrná mzda na přepočtené počty zaměstnanců v národním hospodářství celkem 29 320 Kč, což je o 1 168 Kč (4,1 %) více než ve stejném období roku 2015.

Negativně na inkaso DPFO ze závislé činnosti působily některé legislativní úpravy ZDP, a to zejména:

- zvýšení částky daňového zvýhodnění (§ 35c ZDP) na druhé vyživované dítě ve společně hospodařící domácnosti (o 1 200 Kč ročně), třetí a každé další vyživované dítě (o 3 600 Kč ročně); bylo poskytováno až od měsíce května 2016 na základě novely ZDP,
- zvýšení slevy na dani za umístění dítěte do předškolního zařízení v roce 2015, kterou si mohli zaměstnanci uplatnit podle § 35ba odst. 1 písm. g) ZDP v rámci ročního zúčtování až po uplynutí zdaňovacího období, tj. v roce 2016 (slevu ovlivňuje růst minimální mzdy).

I přes shora uvedené si DPFO ze závislé činnosti zachovala dlouhodobý trend růstu inkasa, který i po přechodném poklesu v letech 2008 a 2009, trvá nepřetržitě od roku 1993. V roce 2016 se meziroční přírůstek inkasa oproti roku 2015 ještě zvýšil. Pozitivní roli sehrálo i pokračující působení povinnosti srážky a odvodu tzv. solidárního zvýšení daně u zálohy, které se aplikuje u zaměstnanců s vyššími příjmy.

Tabulka č. 9: Vývoj inkasa DPFO ze závislé činnosti

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index(%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	119 787	126 134	130 867	136 125	149 392	109,7	13 267
Předepsáno	117 623	122 721	135 207	135 458	147 397	108,8	11 939
Výtěžnost (%)	101,8	102,9	96,8	100,5	101,4	-	-

V roce 2016 bylo na DPFO ze závislé činnosti vybráno více než 149 392 mil. Kč. Tato daň se svým výnosem přibližuje DPPO z příznání. Pozitivní je také dlouhodobý trend růstu inkasa.

Tabulka č. 10: Vývoj úhrnu předepsaných záloh na daň

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Předepsané zálohy	128 512	134 430	147 217	146 710	161 288	109,9	14 578

Částka předepsaných záloh na DPFO ze závislé činnosti v roce 2016 vzrostla oproti roku 2015 téměř o 14 578 mil. Kč. To potvrzuje růst objemu vyplacených mezd v ČR.

Tabulka č. 11: Vývoj počtu zaměstnanců podávajících daňové příznání k DPFO

Zdaňovací období	2011	2012	2013	2014	2015	Index (%) 15/14	Rozdíl 15-14
Počet zaměstnanců, kteří podali příznání	1 067 854	1 103 031	1 030 634	1 341 116	1 336 853	99,7	- 4 263

Tabulka č. 11 poskytuje přehled o vývoji počtu zaměstnanců, kteří za zdaňovací období roků 2011–2015 nepožadovali od svých zaměstnavatelů provedení ročního zúčtování záloh na daň a daňového zvýhodnění, neboť si svou daňovou povinnost za uvedená období vypořádali sami prostřednictvím příznání k DPFO. Skutečnost, že podle údajů z daňových příznání za zdaňovací období roku 2015 počet takových zaměstnanců oproti předchozímu zdaňovacímu období, tj. roku 2014 poklesl cca o 4 263, byla vyvolána pokračujícím působením zpřísněných podmínek pro daňové nerezidenty (od 1. 1. 2014 mohou čerpat některé daňové úlevy prostřednictvím příznání k DPFO pouze rezidenti členského státu EU nebo EHP).

Přehled o vývoji daňových bonusů poukázaných zaměstnavatelům v letech 2012–2016 podává následující **Tabulka č. 12**.

Tabulka č. 12: Vývoj daňových bonusů poukázaných zaměstnavatelům

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové bonusy poukázané zaměstnavatelům	3 636	4 268	4 382	4 391	4 607	104,9	216

Tabulka poskytuje přehled pouze o té části daňových bonusů, které správce daně zaslal zaměstnavatelům na základě jejich žádosti. Neobsahuje tu převažující část daňových bonusů, kterými byl snižován odvod na daň.

2.1.4 Daň z příjmů vybíraná srážkou podle zvláštní sazby

Daň z příjmů vybíraná srážkou má dvě složky odvozené od „vlastníka“ příjmu, kterým může být buď fyzická, nebo právnická osoba.

Vývoj celkového inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby v letech 2012–2016 ukazuje následující **Tabulka č. 13**.

Tabulka č. 13: Vývoj inkasa na dani z příjmů vybírané srážkou podle zvláštní sazby

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	20 781	20 488	24 029	25 099	24 462	97,5	-638
Předepsáno	19 230	20 784	24 681	25 176	23 801	94,5	-1 375
Výtěžnost (%)	108,1	98,6	97,4	99,7	102,8	-	-
Z inkasa daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby tvoří							
Daň příjmů FO	13 240	12 823	14 803	15 728	16 139	102,6	411
Daň příjmů PO	7 541	7 665	9 226	9 372	8 323	88,8	-1 049

Tabulka č. 13a: Vývoj inkasa na DPPO vybírané srážkou podle zvláštní sazby

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	7 541	7 665	9 226	9 372	8 323	88,8	-1 049
Předepsáno	7 004	7 804	9 627	9 323	8 320	89,2	-1 004
Výtěžnost (%)	107,7	98,2	95,8	100,5	100,0	-	-

Tabulka č. 14: Vývoj inkasa na DPPO vybírané srážkou podle zvláštní sazby

v mil. Kč

Finanční úřad	k 31. 12. 2015	k 31. 12. 2016	2016 - 2015	2016/2015
pro hlavní město Prahu	1 033	1 054	21	1,020
pro Středočeský kraj	169	144	-25	0,852
pro Jihočeský kraj	37	50	13	1,344
pro Plzeňský kraj	62	62	0	0,997
pro Karlovarský kraj	31	34	3	1,108
pro Ústecký kraj	147	115	-33	0,779
pro Liberecký kraj	90	92	1	1,015
pro Královéhradecký kraj	55	12	-43	0,221
pro Pardubický kraj	27	45	17	1,639
pro Kraj Vysočina	21	27	6	1,283
pro Jihomoravský kraj	129	82	-47	0,638
pro Olomoucký kraj	41	47	6	1,149
pro Moravskoslezský kraj	126	184	58	1,461
pro Zlínský kraj	49	44	-5	0,899
Specializovaný finanční úřad	7 353	6 331	-1 022	0,861
CELKEM	9 372	8 323	-1 049	0,888

Inkaso DPPO vybírané srážkou dosáhlo v roce 2016 hodnoty 8 323 mil. Kč, což je o 1 049 mil. Kč méně než v roce 2015. Meziroční pokles inkasa pravděpodobně souvisel s poklesem objemu výplat dividend a podílů na zisku nepodléhajících osvobození od daně z příjmů vybírané srážkou, pokud je jejich příjemcem stát z titulu své majetkové účasti na obchodních korporacích nebo investiční společnosti či investičním fondu, popřípadě instituci penzijního pojištění.

Na inkasu DPPO vybírané srážkou se projevil také nižší objem zajištění daně ze zdanitelných příjmů právnických osob ze zdrojů na území ČR, který zpravidla souvisí s jednorázovými zahraničními dodávkami pro investice podpořené investičními pobídkami.

Inkaso DPFO vybírané srážkou dosáhlo v roce 2016 hodnoty 16 139 mil. Kč, což je o 411 mil. Kč více než v roce 2015. Uvedený vývoj je způsoben zejména růstem počtu případů zaměstnanců pracujících na dohody o provedení práce s příjmem do 10 000 Kč měsíčně od jednoho plátce, kteří u plátce nepodepsali tzv. prohlášení k dani.

2.1.5 Odvod z elektřiny ze slunečního záření

Vývoj inkasa OESZ v letech 2012 až 2016 vyplývá z **Tabulky č. 15**.

Tabulka č. 15: Přehled inkasa OESZ

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	6 403	5 817	2 042	1 932	1 926	99,7	-6
Předepsáno	6 188	6 032	1 938	1 858	2 063	111,0	204
Výtěžnost (%)	103,5	96,4	105,7	104,0	93,4	-	-

FÚ v ČR v roce 2016 vybraly na OESZ celkem 1 926 mil. Kč. Meziroční pokles inkasa OESZ se projevil až v závěru roku 2016. Ještě k 30. 9. 2016 byl vykázán meziroční nárůst ve výši 83,7 mil. Kč. Za období říjen až prosinec 2016 pokleslo inkaso OESZ na 392,3 mil. Kč, tj. o 89,9 mil. Kč (ve srovnatelném období roku 2015 činilo inkaso OESZ 482,2 mil. Kč).

Možnou příčinou tohoto vývoje byl pravděpodobně nárok na osvobození od odvodu z elektřiny vyrobené ve všech fotovoltaických elektrárnách s instalovaným výkonem do 30 kW, bez ohledu na jejich umístění, vzniklý na základě nejnovější judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudek NSS č. j. 9 Afs 273/2015 - 34 ze dne 19. 10. 2016), který dodatečně uplatili jejich provozovatelé.

2.1.6 Daň silniční

Inkaso daně silniční dlouhodobě vykazuje pozitivní růst. V roce 2016 činilo 5 970 mil. Kč (daň silniční je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury), přičemž převážná část byla vybrána v termínech splatnosti daňových záloh a doplatku splatného spolu s termínem pro podání daňového přiznání.

Tabulka č. 16: Přehled inkasa daně silniční

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	5 206	5 273	5 539	5 814	5 970	102,7	157
Předepsáno	5 268	5 237	5 537	5 537	5 242	94,7	-295
Výtěžnost (%)	98,8	100,7	100,0	105,0	113,9	-	-

2.1.7 Daň z přidané hodnoty

Na DPH bylo za rok 2016 dosaženo inkaso v celkové výši 349,7 mld. Kč (z toho 349,46 mld. Kč vybraly FÚ a 0,26 mld. Kč celní úřady). Meziročně došlo k jeho navýšení o 17,9 mld. Kč (tj. 5,4 %).

Příjmem státního rozpočtu je z uvedeného celkového inkasa částka 245,7 mld. Kč. Ačkoli příjmy státního rozpočtu z DPH meziročně vzrostly o 9,1 mld. Kč (3,8 %), rozpočtem stanovená částka (247,7 mld. Kč) byla naplněna pouze na 99,2 %.

Úroveň plnění státního rozpočtu i porovnání s touto hodnotou loňského roku je do jisté míry ovlivněno změnou rozpočtového určení daní. Od 1. 1. 2016 připadá z celostátního výnosu

DPH 70,25 % státnímu rozpočtu, 20,83 % obcím a 8,92 % krajům. Dochází tím ke snížení podílu státního rozpočtu na celkovém inkasu daně o 1,06 % ve prospěch podílu připadajícího na kraje. Změna rozpočtového určení daní představuje částku 3,7 mld. Kč, o kterou je snížen podíl státního rozpočtu na celkovém inkasu DPH.

K nesplnění rozpočtovaného příjmu z daně z přidané hodnoty dochází po třiletém období plnění (2013 – 103,7 %, 2014 – 105,3 %, 2015 – 103,2 %). Nízkou pololetní úroveň plnění (44,7 %) se nepodařilo ve druhém pololetí ani přes mnohem příznivější vývoj inkasa vykompenzovat.

Celkový nárůst inkasa je ovlivněn zejména poměrně výrazným poklesem hodnoty nadměrných odpočtů o 11,7 mld. Kč. V menší míře se na meziročním zvýšení inkasa podílí zvýšení hodnoty vlastní daňové povinnosti (6,2 mld. Kč.).

U vratek DPH osobám neusazeným v tuzemsku (osobám registrovaným k dani v jiném členském státě podle § 82a a zahraničním osobám povinným k dani podle § 83 ZDPH) došlo v roce 2016 ke zvýšení, a to na 2,9 mld. Kč oproti 2,7 mld. Kč v roce 2015.

V roce 2016 bylo z celkového objemu nadměrných odpočtů uplatněného daňovými subjekty zadrženo 4,7 mld. Kč nadměrných odpočtů.

Prominuté příslušenství na DPH dosáhlo v roce 2016 částky 23 mil. Kč (2 292 případů). Jedná se o poměrně významné meziroční navýšení (rok 2015 - 8 mil. Kč a 1 190 případů). Protože ale z celkového objemu prominutého příslušenství 2 146 mil. Kč jde o 1,1 %, lze stále, vzhledem k podílu inkasa DPH na celkovém inkasu všech daní vybíraných finančními úřady (47,7 %), hodnotu prominutého příslušenství na DPH považovat za marginální.

Zvýšení výběru DPH v meziročním srovnání lze přičíst zejména vyšší efektivitě výběru daně díky zavedení kontrolního hlášení v roce 2016, což lze doložit zejména výše zmiňovaným poklesem hodnoty nadměrných odpočtů.

K růstu přispěla i rostoucí spotřeba domácností a vlády, i když ne v takové míře, jak bylo predikováno. Úsporná opatření státu jeho pozici, co by obvykle velmi významného odběratele na trhu, stále významně omezují.

Významným faktorem negativně ovlivňujícím celkovou úroveň inkasa je skutečnost, že rozpočet byl sestavován s předpokladem dřívějšího nasazení elektronické evidence tržeb, než v prosinci 2016.

K nejdůležitějším nástrojům v boji s daňovými uniky, a tedy příznivě ovlivňujícím inkaso DPH, patří v roce 2011 zavedený režim přenesení daňové povinnosti, a to zejména ve stavebnictví, které bylo do tohoto režimu implementováno v roce 2012. Jde o institut zamezující daňovým únikům z titulu neuhrazení daňové povinnosti poskytovatelem zdanitelného plnění. V roce 2016 došlo k dalšímu rozšiřování komodit, na které režim přenesení daňové

povinnosti dopadá. Od 1. 2. 2016 na dodání elektřiny, plynu a dodání certifikátů elektřiny a od 1. 10. 2016 na poskytnutí služby elektronických komunikací.

Příznivý dopad mají také opatření proti daňovým únikům zavedená do ZDPH od roku 2013, tj. institut nespolehlivého plátce a zveřejňování účtů v registru plátců DPH, obojí i návazně na rozšíření titulů pro ručení příjemce zdanitelného plnění za daň nezaplacenou poskytovatelem zdanitelného plnění.

Uvedené nástroje pro boj s daňovými úniky mají svým charakterem zejména preventivní účinek.

Při srovnání inkasa jednotlivých FÚ byl meziročně největší pokles zaznamenán u FÚ pro hlavní město Prahu (1,9 mld. Kč). U ostatních FÚ došlo k nárůstu inkasa, ve významné míře zejména na SFÚ (9,2 mld. Kč) a na FÚ pro Moravskoslezský kraj (2,7 mld. Kč). Pokles inkasa na FÚ pro hlavní město Prahu a jeho nárůst na FÚ pro Moravskoslezský kraj lze do jisté míry zdůvodnit změnou místní příslušnosti správce daně pro osobu povinnou k dani, která nemá v tuzemsku sídlo ani provozovnu, účinnou od 1. 9. 2016. Vzhledem k jejich velikosti je nutné zmínit také poměrně výrazný nárůst inkasa na FÚ pro Liberecký kraj (o 1,2 mld. Kč, tj. o 53 %) a na FÚ pro Pardubický kraj (o 1 mld. Kč).

Vývoj inkasa DPH v letech 2012–2016 je uveden v **Tabulce č. 17**, vývoj daně přiznané a vyměřené ukazuje **Tabulka č. 18**.

Tabulka č. 17: Vývoj inkasa DPH

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Předepsáno	553 605	595 833	604 287	649 445	612 911	94,4	-36 533
Daň. inkaso	544 411	571 726	618 273	642 388	648 570	101,0	6 182
Výtěžnost (%)	98,3	96,0	102,3	98,9	105,8	-	-
Nadměrný odpočet	-266 359	-263 426	-295 611	-310 784	-299 110	96,2	11 674
CELKEM	278 052	308 300	322 662	331 604	349 460	105,4	17 856

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 18: Vývoj daně přiznané a vyměřené

v mil. Kč

Daň přiznaná a vyměřená	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Rozdíl mezi přiznanou a vyměřenou daní	8 924	5 980	9 674	13 876	12 426	89,6	-1 450
Doměřeno dle dodat. daň. přiznání	1 552	1 444	1 023	1 634	1 475	90,3	-159
Doměřeno z kontroly	4 631	6 238	4 117	6 355	13 169	207,2	6 814
CELKEM	15 107	13 662	14 814	21 865	27 070	123,8	5 205

2.1.8 Daň z nemovitých věcí

Daňové inkaso daně z nemovitých věcí v roce 2016 činilo 10 582 mil. Kč, což oproti roku 2015 představuje nárůst o 268 mil. Kč. Částka předepsané daně přitom činí 10 331 mil. Kč., což je o 81 mil. Kč více než v roce 2015.

S výjimkou mírného poklesu částky předepsané daně v roce 2014, kdy v důsledku novely některých ustanovení zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů, účinné od 1. 1. 2014, došlo v zájmu transparentnosti posuzování některých parametrů staveb pro podnikání v některých případech k určitému snížení daně, má předepsaná daň i její inkaso dlouhodobě rostoucí trend.

Nárůst předepsané částky daně z nemovitých věcí je především výsledkem intenzivní kontrolní a vyhledávací činnosti pracovníků FÚ s využitím kontrolních funkcí systému ADIS, umožňujících vyhledávání nepřiznaných nebo nesprávně priznaných nemovitých věcí na základě porovnání údajů v daňových přiznáních s údaji uvedeným v katastru nemovitostí.

Na růstu inkasa daně z nemovitých věcí se kromě uvedeného zvýšení daňové povinnosti pozitivně projevuje také nárůst stavební činnosti v důsledku zlepšení ekonomických podmínek.

Tabulka č. 19: Vývoj inkasa daně z nemovitých věcí

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	v mil. Kč	
						Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	9 541	9 847	9 910	10 313	10 582	102,6	268
Předepsáno	9 576	9 855	9 828	10 250	10 331	100,8	81
Výtěžnost (%)	99,6	99,9	100,8	100,6	102,4	-	-

2.1.9 Daň dědická, darovací a z převodu nemovitostí, daň z nabytí nemovitých věcí

Dne 1. 1. 2014 nabylo účinnosti ZOS, kterým byl sice zrušen ZDDP, ale v souladu s přechodným ustanovením se i nadále v případech, kdy předmět daně vznikl do 31. 12. 2013, vybírá daň dědická, daň darovací a daň z převodu nemovitostí.

Daňové inkaso uvedených majetkových daní dosáhlo v roce 2016 celkem 12 532 mil. Kč a ve srovnání se skutečností roku 2015 se zvýšilo o 5 743 mil. Kč. Inkaso majetkových daní je převážně tvořeno inkasem daně z nabytí nemovitých věcí a stále ještě i inkasem daně z převodu nemovitostí. Negativně je ovlivňováno inkasem daně darovací a minimální podíl má inkaso daně dědické.

Výrazně pozitivní růst vykazuje inkaso daně z nabytí nemovitých věcí, kterou jsou zdaňována nabytí vlastnického práva k nemovitým věcem od 1. 1. 2014, a které z částky 10 982 mil. Kč v roce 2015 vzrostlo na částku 12 697 mil. Kč. Nárůst výše inkasa je ovlivněn nejen ekonomickým oživením, ale také vlivem nízkých úrokových sazeb a vyšším zájmem o pořízování nemovitých věcí, a v neposlední řadě také růstem cen nabývaných nemovitých věcí.

Inkaso daně z převodu nemovitostí se postupně výrazně snižuje, neboť u převážné většiny převodů nemovitostí zrealizovaných do 31. 12. 2013, na něž se tato daň vztahuje, již bylo daňové řízení ukončeno. V roce 2016 činí inkaso pouze 176 mil. Kč a ve srovnání s rokem 2015 se snižuje o 34 mil. Kč.

K 1. 1. 2014 došlo k transformaci daně dědické a daně darovací pod daně z příjmů. Inkaso daně dědické je již několik let zcela nevýznamné, v tomto roce činí 10 mil. Kč. Inkaso daně darovací ve srovnání s rokem 2015, kdy činilo -4 434 mil. Kč, se zvýšilo na částku -351 mil. Kč. Ve srovnání s rokem 2015 je výše celkového inkasa mnohem méně negativně ovlivňována vratkami daně darovací na základě rozhodnutí OFŘ dle závěru Nejvyššího správního soudu učiněného v rozsudku sp. zn. 1 Afs 6/2013 v případech řešení opravných prostředků proti platebním výměrům na daň darovací z bezúplatného nabytí povolenek na emise skleníkových plynů pro výrobu elektřiny (sazba 32 %). V roce 2016 byla daňovým subjektům z tohoto titulu vrácena celková částka 351 mil. Kč, v roce 2015 činila vrácená částka 4 456 mil. Kč.

Tabulka č. 20: Daň z převodu nemovitostí

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	7 660	8 894	3 686	210	176	83,8	-34
Předepsáno	7 365	8 581	4 607	308	-436	-	-744
Výtěžnost (%)	104,0	103,6	80,0	68,2	-	-	-

Tabulka č. 21: Daň z nabytí nemovitých věcí

v mil. Kč

Rok	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	12 697	115,6	1 714
Předepsáno	12 212	118,6	1 915
Výtěžnost (%)	104,0	-	-

Tabulka č. 22: Daň darovací

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	3 368	108	74	-4 434	-351	-	4 083
Předepsáno	3 359	93	63	-4 588	-303	-	4 285
Výtěžnost (%)	100,3	116,1	117,5	-	-	-	-

Tabulka č. 23: Daň dědická

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	71	76	59	31	10	33,5	-21
Předepsáno	75	72	62	28	12	41,6	-17
Výtěžnost (%)	94,7	105,6	95,2	110,7	87,8	-	-

2.1.10 Odvod z loterií a jiných podobných her

Odvod z loterií a jiných podobných her (dále jen „odvod“) se v zákonem stanoveném poměru rozděluje do státního rozpočtu a do rozpočtu obcí. Odvod se platí prostřednictvím tří čtvrtletních záloh, odvod za celé odvodové období (kalendářní rok) se vypořádává v rámci odvodového přiznání po uplynutí odvodového období. V roce 2016 měli provozovatelé povinnost odvést zálohu za 1. až 3. čtvrtletí roku 2016 a zároveň byl v tomto roce vypořádán odvod za zdaňovací období 2015 v rámci odvodového přiznání za rok 2015. Odvodová povinnost za odvodové období roku 2016 bude vyrovnána až v roce 2017.

Daňové inkaso z odvodů za rok 2016 činí celkem 10 452 mil. Kč. Je tvořeno odvodem z loterií a jiných podobných her (§ 41b odst. 1 ZLPH), kdy 70 % inkasa je příjmem státního rozpočtu a 30 % je příjmem rozpočtu obcí, a dále odvodem z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení (§ 41b odst. 2, 3, 4 ZLPH), kdy 37 % inkasa je příjmem státního rozpočtu a 63 % je příjmem rozpočtu obcí. V roce 2016 činí částka odvodu z loterií a jiných podobných her 2 448 mil. Kč a částka odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení činí 8 004 mil. Kč. Z pohledu rozpočtového určení bylo převedeno do rozpočtu obcí 6 065 mil. Kč a do státního rozpočtu 4 387 mil. Kč.

Daňové inkaso v roce 2016 vykazuje ve srovnání s rokem 2014 a 2015, kdy inkasa činila 7 922 mil. Kč a 8 100 mil. Kč, růst. Kromě toho poplatníci v roce 2016 poskytli Českému olympijskému výboru částku 659,4 mil. Kč jako peněžní dary na tělovýchovné a sportovní účely. Poskytnutí těchto darů, o které lze snížit až do výše 25 % dílčí odvod z loterií, umožnila novela zákona s účinností od odvodového období 2014. Částka peněžních darů má rostoucí tendenci. V roce 2014 bylo Českému olympijskému výboru odvedeno 430 mil. Kč a v roce 2015 částka činila 527,8 mil. Kč.

Na základě novely č. 380/2015 Sb. došlo s účinností od 1. 1. 2016 v případě části odvodu ve výši dílčího odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických herních zařízení ke zvýšení částky rozpočtového určení odvodu, která je příjmem státního rozpočtu, a to z 20 % na shora uvedených 37 %. Zároveň novela přinesla zvýšení sazby odvodu z loterií a jiných podobných her z 20 % na 23 %, kromě odvodu z výherních hracích přístrojů a jiných technických zařízení. Zde se sazba zvýšila z 20 % na 28 %, a navíc došlo ke zvýšení sazby pro pevnou část dílčího základu odvodu z 55 Kč na 80 Kč.

Zvýšení celkového inkasa je především způsobeno zvýšením sazeb z odvodu z loterií a jiných podobných her a zvýšení inkasa plynoucího do státního rozpočtu ještě navíc způsobeno pozitivní změnou rozpočtového určení.

Přehled inkasa z odvodů za roky 2015 a 2016 podávají **Tabulky č. 24 a 25.**

Tabulka č. 24: Odvod z loterií § 41b odst. 1

v mil. Kč

Rok	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	1 938	2 448	126,3	510
Předepsáno	1 940	2 451	126,3	511
Výtěžnost (%)	99,9	99,9	-	-

Tabulka č. 25: Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4

v mil. Kč

Rok	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
Daňové inkaso	6 162	8 004	129,9	1 842
Předepsáno	6 166	7 793	126,4	1 627
Výtěžnost (%)	99,9	102,7	-	-

2.1.11 Pojistné na důchodové spoření

Přehled inkasa pojistného na důchodové spoření je uveden v **Tabulce č. 26.**

Tabulka č. 26: Pojistné na důchodové spoření

v mil. Kč

Rok	2016
Zaplacené pojistné	224
Předepsáno	232
Výtěžnost (%)	96,7

V souvislosti se zrušením II. pilíře důchodového systému („důchodového spoření“) ZUDS měl plátcé pojistného (zaměstnavatel) povinnost podat poslední řádné hlášení za prosinec 2015, a to do 20. 1. 2016. Poslední vyúčtování pojistného na důchodové spoření za rok 2015 podával k 1. 4. 2016. S tímto podaným vyúčtováním však nebyla spojena žádná splatnost pojistného. Do konce srpna 2016 mohl plátcé pojistného ještě podat (opožděně) vyúčtování za rok 2015, případně dodatečné vyúčtování za roky 2013 až 2015. Platební morálka plátců pojistného se v souvislosti s ukončením důchodového spoření zlepšila oproti srovnatelnému období roku 2015. Na tomto výsledku má velký podíl i zvýšená aktivita správců pojistného v roce 2016. GFŘ stejně jako v roce 2015 provádělo pravidelný dohled nad stavem účtů jednotlivých plátců pojistného a sporné případy byly operativně řešeny. Také ze strany FÚ byly prováděny měsíční kontroly jednotlivých ÚP zaměřené na oblast důchodového spoření. V roce 2016 se ještě zintenzivnila spolupráce a výměna informací mezi GFŘ a ČSSZ ohledně zaměstnanců – účastníků důchodového spoření.

Většina podaných vyúčtování byla zpracována, předepsána a vyměřena již v první polovině roku 2016 (zpravidla bez doměrků). Dlužné pojistné bylo ve stejném období vymoženo. Přírůstek zaplaceného pojistného od plátců byl proto ve druhém pololetí roku 2016 jen minimální.

Významnější objem pojistného na důchodové spoření v roce 2016 plynul na základě podaných pojistných přiznání za rok 2015, a to od poplatníků pojistného, kteří byli v pozici OSVČ. Pokud byl účastník důchodového spoření OSVČ, pak měl povinnost podat do 1. 4. 2016 nebo do 1. 7. 2016 pojistné přiznání a příslušné pojistné i v dané lhůtě uhradit. Maximálně do 31. 8. 2016 mohl poplatník pojistného podat řádné nebo dodatečné přiznání k pojistnému za roky 2013 až 2015. Na celkové částce vybraného pojistného se pozitivně projevila i kontrolní činnost ČSSZ a její spolupráce s FS. Na základě výsledků kontrol odvodů pojistného do I. pilíře byly zjišťovány případy porušení oznamovací povinnosti účastníka důchodového spoření. Pokud účastník důchodového spoření nenahlásil svou účast ve II. pilíři svému zaměstnavateli, pak byl správcem pojistného aplikován postup podle § 31 zákona č. 397/2012 Sb., o pojistném na důchodové spoření.

Podle § 19 ZUDS dnem 1. 10. 2016 zanikly veškeré nedoplatky na pojistném. Dále budou vymáhány pouze nedoplatky na příslušenství k pojistnému nebo úrok z prodlení.

2.2 Daňové úlevy

2.2.1 Posečkaní daně a povolení splátek

Tabulka č. 27 zobrazuje k 31. 12 2016 základní přehled o objemu posečkané daně za vybrané druhy daňových příjmů, a to včetně daně splatné až v období po 31. 12. 2016.

Tabulka č. 27: Přehled posečkané daně a povolených splátek

k 31. 12. 2016 v mil. Kč

Druh příjmu	CELKEM posečkáno	* z toho v bud. letech
Daň z přidané hodnoty	4 039	965
Daň spotřební	42	0
Daň z příjmů PO	915	135
Daň z příjmů srážkou § 36	4	0
Daň silniční	89	25
Daň dědická	1	0
Daň darovací	39	1
Daň z převodu nemovitostí	113	7
Daň z nabytí nemovitých věcí	75	26
Daň z příjmů FO - z příznání	599	197
Daň z příjmů FO - záv. činnost	68	11
Daň z nemovitých věcí	23	7
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	10 176	2 189
CELKEM NOVÉ DANĚ	16 183	3 563
CELKEM STARÉ DANĚ	107	0
CELKEM	16 290	3 563

* Objem posečkané daně splatné v období po 31. 12. 2016.

2.2.2 Příslušenství daně

Příslušenstvím daně se rozumí úroky, penále (do 31. 12. 2006), penále (od 1. 1. 2007), pokuty a náklady řízení, pokud jsou uloženy podle daňových zákonů. Nejvýznamnější položkou z příslušenství daně představuje úrok z prodlení, který je dlužník povinen zaplatit, nezaplatil-li splatnou částku daně nejpozději v den její splatnosti. Pokuty správce daně zpravidla ukládá za porušení povinnosti nepeněžité povahy a pokutu za opožděné tvrzení daně může správce daně uložit za pozdě podané daňové přiznání nebo dodatečné daňové přiznání.

Tabulka č. 28 zobrazuje celkový objem evidovaného předepsaného příslušenství daně za rok 2016, u kterého nejvyšší položkou představoval úrok z prodlení při placení daní, který dosáhl částky 19 386 mil. Kč a na celkové hodnotě příslušenství daně se podílel 83,3 %.

Tabulka č. 29 zobrazuje celkový objem evidovaného prominutí příslušenství daně za rok 2016, které dosáhlo 1 230 mil. Kč. Převažující položkou, která se na evidovaném prominutém příslušenství daně za rok 2016 projevila 94,7 %, bylo penále k odvodům za porušení rozpočtové kázně dosahující 1 165 mil. Kč.

Tabulka č. 28: Přehled předepsaného příslušenství daně

k 31. 12. 2016 v mil. Kč

Druh příjmu	CELKEM	Exekuční náklady	Pokuty	Penále (do 31. 12. 2006)	Úrok z prodlení	Penále (od 1. 1. 2007)	Pokuta vztahující se k daň. tvrzení	Úrok
Daň z přidané hodnoty	17 172	0	0	27	14 213	2 700	170	62
Daň spotřební	2	0	0	2	0	0	0	0
Daň z příjmů PO	2 667	0	0	14	2 270	267	104	12
Daň z příjmů srážkou § 36	78	0	0	0	79	-6	5	0
Daň silniční	130	0	0	0	123	1	4	2
Daň dědická	1	0	0	0	0	0	0	0
Daň darovací	2	0	0	0	2	0	0	0
Daň z převodu nemovitostí	70	0	0	3	59	0	5	3
Daň z nabytí nemovitých věcí	134	0	0	0	92	0	41	1
Daň z příjmů FO - z přiznání	412	0	0	18	316	35	27	16
Daň z příjmů FO - záv. činnost	198	0	0	0	181	8	9	0
Daň z nemovitých věcí	63	0	0	0	50	1	12	0
Odvod z elektřiny ze sluneč. záření	0	0	0	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	11	0	0	0	11	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	2 326	300	6	47	1 990	-3	36	-51
CELKEM NOVÉ DANĚ	23 265	300	6	111	19 386	3 003	413	45
CELKEM STARÉ DANĚ	0	0	0	0	0	0	0	0
CELKEM	23 265	300	6	111	19 386	3 003	413	45

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 29: Přehled prominutého příslušenství daně

k 31. 12. 2016 v mil. Kč

Druh příjmu	Prominuté příslušenství daně
Daň z přidané hodnoty	23
Daň spotřební	0
Daň z příjmů PO	37
Daň z příjmů srážkou § 36	0
Daň silniční	0
Daň dědická	0
Daň darovací	0
Daň z převodu nemovitostí	1
Daň z nabytí nemovitých věcí	1
Daň z příjmů FO - z přiznání	2
Daň z příjmů FO - záv. činnost	1
Daň z nemovitých věcí	0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	1 165
CELKEM NOVÉ DANĚ	1 230
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	1 230

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč. Zdrojem hodnot „ostatních příjmů, odvodů a poplatků“ je CEDR.

2.2.3 Prominutí daně

Na daních nové daňové soustavy bylo za rok 2016 evidováno celkem prominutí daně za 888 mil. Kč a odvody za porušení rozpočtové kázně, které se na celkovém prominutí daně podílely 98 %, dosáhly 870 mil. Kč.

Základní přehled o výši evidovaného celkového prominutí daně podle všech vybraných druhů daní za rok 2016 poskytuje **Tabulka č. 30**.

Tabulka č. 30: Přehled prominuté daně

k 31. 12. 2016 v mil. Kč

Druh příjmu	Prominutá daň
Daň z přidané hodnoty	0
Daň spotřební	0
Daň z příjmů PO	2
Daň z příjmů srážkou § 36	0
Daň silniční	0
Daň dědická	0
Daň darovací	0
Daň z převodu nemovitostí	7
Daň z nabytí nemovitých věcí	9
Daň z příjmů FO - z přiznání	0
Daň z příjmů FO- záv. činnost	0
Daň z nemovitých věcí	0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	0
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	0
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	870
CELKEM NOVÉ DANĚ	888
CELKEM STARÉ DANĚ	0
CELKEM	888

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč. Zdrojem hodnot „ostatních příjmů, odvodů a poplatků“ je CEDR.

2.3 Řádné opravné prostředky

V roce 2016 bylo podáno celkem 6 039 odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně, což je více než v minulém roce. **Tabulka č. 31** dokumentuje počet podaných odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně, které vydaly FÚ za jednotlivé druhy daní daňové soustavy platné od 1. 1. 1993.

Údaje o způsobu vyřízení odvolání proti vyměření daně v roce 2016 jsou uvedeny odděleně podle toho, který OFS o odvolání rozhodl. V prvním sloupci **Tabulky č. 32** jsou uvedeny případy, o nichž rozhodl FÚ a ve druhém sloupci případy, o kterých rozhodovalo OFŘ.

Tabulka č. 31: Počet odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně

k 31. 12. 2016

Druh příjmu	Počet odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně	
	v minulém roce a nevyřízená	ve sledovaném období
Daň z přidané hodnoty	2 407	3 742
Daň z příjmů PO	341	452
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	325	517
Daň z příjmů FO - závislá činnost	39	100
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	10	10
Daň z nemovitých věcí	25	758
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	315	123
Daň z nabytí nemovitých věcí	60	264
Daň silniční	33	69
Loterie a jiné podobné hry	4	4
CELKEM	3 559	6 039

Tabulka č. 32: Způsob vyřízení odvolání proti rozhodnutím o vyměření daně

k 31. 12. 2016

Druh příjmu	Způsob vyřízení (počet)					
	vyhověno		zamítnuto*		zastaveno	
	u FÚ	u OFŘ	u FÚ	u OFŘ	u FÚ	u OFŘ
Daň z přidané hodnoty	408	365	118	2 100	432	64
Daň z příjmů PO	94	54	26	175	31	13
Daň z příjmů FO - podáv. přízn.	119	89	25	192	55	6
Daň z příjmů FO - závislá činnost	26	9	5	30	7	0
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	3	0	0	5	0	0
Daň z nemovitých věcí	710	6	4	13	21	1
Daň dědická, darovací a z přev. nem.	23	17	10	23	9	0
Daň z nabytí nemovitých věcí	68	20	13	60	54	0
Daň silniční	27	8	4	24	6	1
Loterie a jiné podobné hry	0	1	0	0	3	0
CELKEM	1 478	569	205	2 622	618	85

* zamítnuto u FÚ dle § 113 odst. 1 písm. c) DŘ nebo zamítnuto u OFŘ dle § 116 odst. 1 písm. c) DŘ

Vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení

Tabulka č. 33 ukazuje vybrané ukazatele z oblasti soudního řízení ve věcech žalob proti rozhodnutím OFS. V prvním sloupci je zaznamenán celkový počet žalob podaných od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016, v ostatních sloupcích jsou údaje o žalobách, o kterých bylo rozhodnuto v průběhu roku 2016, včetně nevyřízených žalob z přechozích let.

Tabulka č. 33: Přehled o podaných žalobách k soudu proti rozhodnutí orgánů finanční správy a o výsledku řízení

k 31. 12. 2016 v mil. Kč

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	344	153	1 504,7	65	1 631,4	18	202,6	644	8 850,6
Daň z příjmů PO	114	61	76,8	27	348,8	5	61,8	209	1 742,0
Daň z příjmů FO - podáv. příznání	123	83	33,7	35	14,4	8	2,3	219	150,8
Daň z příjmů FO - záv. činnost	20	5	1,9	2	0,9	0	0	28	12,6
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	1	1,5
Daň z nem. věcí	11	6	0,4	0	0	4	3,4	15	1,6
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	56	25	775,5	9	337,2	13	4,2	71	923,1
Daň z nabytí nem. věcí	14	2	0,9	0	0	0	0	12	2,9
Daň silniční	13	3	1,0	1	0,4	0	0	12	1,7
Odvody za porušení rozpočtové kázně	82	31	2 057,6	25	79,1	8	11,2	119	2 296,0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	13	36	25,0	1	0	19	38,6	72	368,5
Loterie a jiné podobné hry	16	10	11,2	5	606,3	2	0,5	34	755,5
Žaloby u Ústavního soudu	55	0	0	0	0	58	516,2	0	0
Ostatní	188	64	100,4	34	17,9	21	23,3	290	3 272,4
CELKEM	1 049	479	4 589,1	204	3 036,4	156	864,1	1 726	18 378,9

Tabulka č. 34 dává přehled o kasačních stížnostech podaných správcem daně v průběhu roku 2016. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou zaznamenány

jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016, tzn. včetně případů podaných a do 31. 12. 2016 nevyřízených a nevyřízených i v předchozích letech. Rovněž tak i údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují nevyřízené případy z předchozích let.

Tabulka č. 34: Přehled o aktivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení v roce 2016 u nových daní

k 31. 12. 2016
v mil. Kč

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	32	9	4,7	7	95,7	2	0,9	21	205,8
Daň z příjmů PO	14	5	2 723,7	5	13,2	3	6,1	6	59,6
Daň z příjmů FO - podáv. příznání	17	5	4,7	4	0,8	1	0	9	6,2
Daň z příjmů FO - záv. činnost	2	0	0	1	0,1	0	0	2	0,7
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z nem. věcí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	4	2	0	3	1,5	1	111,1	0	0
Daň z nabytí nem. věcí	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň silniční	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odvody za porušení rozpočtové kázně	1	2	4,5	0	0	0	0	0	0
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	1	1	0	0	0	0	0	2	0
Loterie a jiné podobné hry	2	1	0	3	609,0	0	0	1	709,7
Ostatní	15	7	0,8	1	0	0	0	9	90,9
CELKEM	88	32	2 738,4	24	720,4	7	118,1	50	1 072,9

V **Tabulce č. 35** je, oproti předchozí tabulce, zobrazen přehled o kasačních stížnostech podaných daňovými subjekty v průběhu roku 2016. Ve sloupcích zachycujících výsledek řízení o těchto stížnostech jsou opět zaznamenány jednotlivé způsoby vyřízení všech případů od 1. 1. 2016 do 31. 12. 2016, tzn. včetně případů podaných a do 31. 12. 2016 nevyřízených a nevyřízených ani v předchozích letech. Rovněž tak i údaje ve sloupci dosud nerozhodnutých případů zahrnují také nevyřízené případy z předchozích let.

Tabulka č. 35: Přehled o pasivních kasačních stížnostech u správních soudů a o výsledcích řízení v roce 2016 u nových daní

k 31. 12. 2016
v mil. Kč

Druh příjmu	Počet případů	Výsledek řízení						Dosud nerozhodnuto	
		Zamítnuto		Vyhověno		Řízení zastaveno		Počet	Částka
		Počet	Částka	Počet	Částka	Počet	Částka		
Daň z přidané hodnoty	70	44	540,0	6	213,7	11	50,4	47	467,8
Daň z příjmů PO	33	19	321,1	7	163,3	3	2,5	24	67,6
Daň z příjmů FO - podávajících příznání	44	25	15,5	10	3,4	3	0,8	25	9,6
Daň z příjmů FO - záv. činnost	2	6	5,3	1	1,9	0	0	2	0,3
Daň z příjmů zvl. sazba § 36	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Daň z nem. věcí	1	0	0	2	0	0	0	1	0
Daň dědická, darovací, z převodu nem.	12	6	1,1	4	0,6	0	0	4	300,5
Daň z nabytí nem. věcí	1	0	0	0	0	0	0	1	0
Daň silniční	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Odvody za porušení rozpočtové kázně	20	7	1 951,2	6	13,7	0	0	13	48,7
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	11	18	70,7	1	0	2	16,4	10	3,7
Loterie a jiné podobné hry	4	1	0,3	1	0,9	1	8,9	1	0,1
Ostatní	46	34	367,6	6	3,7	7	0	28	46,1
CELKEM	244	160	3 273,0	44	401,2	27	79,0	156	944,3

2.4 Sankce

Tabulka č. 36 podává přehled o sankcích ukládaných OFS v roce 2016 podle DŘ a dalších zákonů.

Co se týče sankcí ukládaných podle DŘ, nejčastěji byla v roce 2016 ukládána pokuta za opožděné tvrzení daně podle § 250 DŘ. V případě existence skutečností daných v § 250 DŘ ukládá správce daně tuto sankci obligatorně ve výši dané tímto ustanovením.

FÚ ukládaly také pokuty za nesplnění povinnosti činit podání elektronicky dle § 247a odst. 2 a 4 DŘ, pokuty za nesplnění registrační, ohlašovací nebo jiné oznamovací povinnosti dle § 247a odst. 1 písm. a) DŘ a pořádkové pokuty podle ustanovení § 247 odst. 2 DŘ. Zde se často jedná o nevedení záznamní evidence pro daňové účely uložené správcem daně.

Dále FÚ ukládaly pokuty za porušení zákona č. 254/2004 Sb., o omezení plateb v hotovosti, ve znění pozdějších předpisů, za provedení hotovostní platby nad zákonný limit. Porušení zákona o omezení plateb v hotovosti správci daně zjišťují převážně namátkově při kontrole ostatních daní, při místních šetřeních a ostatních daňových řízeních. Vzhledem k novelizaci ustanovení § 6 tohoto zákona v roce 2008, kterou byla zrušena minimální výše uložené pokuty, došlo v některých případech k poklesu výše stanovené pokuty. S ohledem na často podstatně vyšší překročení zákonného limitu u jednotlivých případů a u některých subjektů, a dále u některých subjektů a opakovanému porušení zmíněného zákona, docházelo dříve spíše k nárůstu celkové výše uložené sankce. V roce 2016 však došlo, vzdor prognózám vyplývajícím z předešlé praxe, k odchylce. Samozřejmě, lze jen velmi těžko predikovat, kolik subjektů v daném období poruší zákon a jaká sankce jim za toto porušení bude uložena, přesto však platí, že při téměř shodném počtu případů výrazně klesl počet vybraných prostředků z uložených pokut oproti roku 2015.

FÚ rovněž ukládaly pokuty podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Pokuty uložené za porušení zákona o účetnictví jsou ukládány nejčastěji za neúplné a neprůkazné účetnictví, popř. nevedení účetnictví vůbec a nerespektování povinností uložených správcem daně při vedení předepsaných účetních evidencí.

Cílem uložení těchto sankcí je důrazné upozornění daňových subjektů na plnění zákonem uložených povinností, a to vesměs v těch případech, kdy je bez účinku zasílání výzev. Ve většině případů dochází k uvědomění si nutnosti spolupráce se správcem daně v daňovém řízení a nápravě protiprávního jednání. Tato rozhodnutí o uložení pokuty nejsou rovněž ani tak často předmětem odvolacího řízení.

Dalšími častými pokutami byly v roce 2016 pokuty za porušení povinností souvisejících s kontrolním hlášením dle § 101h odst. 1 písm. a) – d) ZDPH. Nejvíce pokut FÚ uložily plátcům DPH, kteří nepodali kontrolní hlášení ani po výzvě správce daně v určené náhradní lhůtě.

Tabulka č. 36: Sankce uložené orgány finanční správy

k 31. 12. 2016 v Kč

Sankce uložena podle	Počet případů	Částka
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §247 odst.1	2	10 000
Zák.č.280/2009 Sb., pokuty podle § 247 odst. 2	77	1 051 000
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §247a odst. 1 písm. a	156	1 568 800
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §247a odst. 1 písm. b	0	0
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §247a, odst. 2	15 108	30 216 000
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §247a, odst. 4	99	198 000
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §247,§247a - zjed.říz.o pok. dle §249	0	0
Zák.č.280/2009 Sb., DŘ - §250	217 795	372 498 365
Zák.č.563/1991 Sb. o účetnictví - fyzickým osobám	31	547 319
Zák.č.563/1991 Sb. o účetnictví - právnickým osobám	559	36 590 799
Zák.č.254/2004 Sb. o omezení plateb v hotovosti	151	2 521 676
Zák.č.235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 1a	0	0
Zák.č.235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 1b	219	2 190 000
Zák.č.235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 1c	203	6 090 000
Zák.č.235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 1d	1 614	80 700 000
Zák.č.235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 2	0	0
Zák.č.235/2004 Sb. o DPH - §101h odst. 3	0	0
Zák.č.586/1992 Sb. o daních z příjmu - §38w odst. 1a	16	2 929 633
Zák.č.586/1992 Sb. o daních z příjmu - §38w odst. 1b	0	0
Zák.č.586/1992 Sb. o daních z příjmu - §38w odst. 1c	0	0
Ostatní	290	35 964 500
CELKEM	236 320	573 076 092

2.5 Daňové subjekty

Tabulka č. 37 udává základní přehled o počtu daňových subjektů za rok 2016, a to v členění podle vybraných druhů daní na daňové subjekty „evidované“ a „aktivní“.

Tabulka č. 37: Ekonomicky aktivní daňové subjekty

k 31. 12. 2016

Druh příjmu	Počet daňových subjektů	
	evidovaných*	aktivních**
Daň z přidané hodnoty	857 719	556 684
Daň z příjmů PO	596 692	590 248
Daň z nabytí nemovitých věcí	347 347	221 807
Daň z příjmů FO - podávajících příznání	3 401 160	2 129 673
Daň z příjmů FO - záv. činnost	688 623	549 706
Daň z příjmů - zvláštní sazba (§ 36)	568 221	472 743
Daň silniční	1 123 113	819 295
Daň dědická, darovací a z přev. nemovitostí	582 914	1 579
Daň z nemovitých věcí	4 816 642	3 960 311
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	9	5
Odvod z loterií	934	516
CELKEM	12 983 374	9 302 567

* Údaje o daňových subjektech aktivních vůči FS.

** Údaje o daňových subjektech ekonomicky aktivních ve sledovaném období.

Pozn.: u DP „odvod z elektřiny ze slunečního záření“ jsme v roce 2015 změnili podmínky výběru.

3. Daňové nedoplatky

Podle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů: „nedoplatek je částka daně, která není uhrazená a uplynul již den splatnosti této daně. Nedoplatkem je rovněž neuhrazené příslušenství daně, u kterého již uplynul den splatnosti, popřípadě také neuhrazená částka „zajištěné daně“.

Daňové nedoplatky představují rozdíl mezi daní, která měla být zaplacená, a skutečně zaplacenou částkou daně. Daň, která měla být zaplacená, může být nejen daň poplatníkem nebo plátcem přiznaná, ale i daň doměřená správcem daně, včetně příslušenství daně (tzn. penále, pokuty, úrok, náklady řízení atd.).

Hodnota daňových nedoplatků, včetně nedoplatků vzniklých neuhrazeným příslušenstvím daně na vybraných druzích daní na všech FÚ dosáhla k 31. 12. 2016 kumulované hodnoty 55,9 mld. Kč. Na celkovém objemu evidovaných daňových nedoplatků se k 31. 12. 2016 daně „nové daňové soustavy“, tj. evidované od 1. 1. 1993 podílely částkou 55,9 mld. Kč a daně „staré daňové soustavy“, tj. evidované do 31. 12. 1992, se rovněž jako již v roce 2015, podílely „nulovou“ hodnotou.

Tabulka č. 38 poskytuje údaje o celkovém objemu kumulovaných daňových nedoplatků celkově evidovaných na vybraných druzích daní na všech FÚ v letech 2012 až 2016, včetně vývoje meziročních indexů a rozdělení na daně „nové daňové soustavy“ a „staré daňové soustavy“.

Tabulka č. 39 poskytuje údaje o celkovém objemu kumulovaných daňových nedoplatků celkově evidovaných na vybraných druzích daní na všech FÚ v letech 2012 až 2016, a to podle vybraných druhů daní a rovněž podle skupiny daní zahrnutých pod pojmem „ostatní příjmy, odvody a poplatky“.

Tabulka č. 38: Vývoj výše kumulovaných nedoplatků evidovaných na všech FÚ

v mld. Kč

Druh příjmu	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15
Nové daně	133,8	148,0	110,6	107,9	55,9	51,8
Staré daně	1,0	0,9	0,006	0	0	-
CELKEM	134,7	148,9	110,6	107,9	55,9	51,8

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

Tabulka č. 39: Vývoj hodnot kumulovaných nedoplatků podle vybraných druhů daní na všech FÚ

k 31. 12. v letech 2012–2016 v mil. Kč

Druh příjmu	2012	2013	2014	2015	2016
Daň z přidané hodnoty	82 505	96 527	73 951	75 566	37 318
Daně spotřební	968	904	565	468	19
Daň z příjmů PO	21 872	21 155	14 354	13 344	7 759
Daň z příjmů vybíraná srážkou - § 36	382	438	336	319	192
Daň silniční	1 614	1 692	1 488	1 324	739
Daň dědická	10	9	10	8	6
Daň darovací	148	136	116	60	34
Daň z převodu nemovitostí	2 962	2 844	2 204	1 818	1 101
Daň z nabytí nemovitých věcí	-	-	148	253	310
Daň z příjmů FO – z přiznání	13 737	12 298	9 745	8 234	4 548
Daň z příjmů FO - záv. činnost	3 811	3 679	2 795	2 429	1 312
Daň z nemovitých věcí	955	1 030	913	857	616
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	0	0	0	0	0
Odvod z loterií § 41b odst. 1	12	32	28	26	32
Odvod z loterií § 41b odst. 2, 3, 4	136	229	87	93	93
Ostatní příjmy, odvody a poplatky	4 649	7 064	3 859	3 058	1 780
CELKEM NOVÉ DANĚ	133 759	148 037	110 599	107 858	55 860
CELKEM STARÉ DANĚ	979	903	6	0	0
CELKEM	134 738	148 941	110 604	107 858	55 860
MEZIROČNÍ PŘÍRŮSTEK	15 916	14 203	-38 336	-2 747	-51 998
CELKEM POJISTNÉ	2	2	8	14	8

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Rok 2016 byl zásadní při snižování hodnoty daňových nedoplatků. K 31. 12. 2016 dosáhla hodnota daňových nedoplatků za vybrané druhy daní 55 860 mil. Kč a v porovnání s rokem 2015, kdy dosáhla 107 858 mil. Kč, byl zaznamenán výrazný pokles hodnoty daňových nedoplatků. Celková hodnota daňových nedoplatků evidovaných na vybraných druzích daní poklesla o 51 998 mil. Kč, což meziročně představovalo snížení hodnoty nedoplatků o 48,2 %.

K nejvýznamnějšímu snížení hodnoty daňových nedoplatků evidovaných na vybraných druzích daní došlo k 31. 12. 2016 u DPH o 38 248 mil. Kč (tj. o 50,6 %), dále u DPPO o 5 585 mil. Kč (tj. o 41,9 %) a současně u DPFO podávajících příznání o 3 686 mil. Kč (tj. o 44,8 %).

Hodnoty daňových nedoplatků evidovaných k 31. 12. 2016 na těchto druzích daní rovněž představovaly nejvýznamnější evidované podíly na celkových daňových nedoplatcích na všech FÚ. Významnými daňovými nedoplatky, které dlouhodobě dominují ve struktuře celkových daňových nedoplatků, jsou nedoplatky na DPH podílející se 66,8 %, dále nedoplatky na DPPO podílející se 13,9 % a nedoplatky na DPFO podávajících příznání podílející se 8,1 %.

K podstatnému meziročnímu poklesu celkové hodnoty daňových nedoplatků evidovaných na vybraných druzích daní na všech FÚ přispěla aktivní „odpisová“ politika evidovaných daňových nedoplatků uplatňovaná v průběhu roku 2016.

4. Zajištění a vymáhání nedoplatků

Oblast zajištění daní a pohledávek na daních a příslušenství daní

Tabulka č. 40 uvádí údaje z oblasti zajištění nedoplatků na daních a na příslušenství daní zřízením zástavního práva za období od roku 2012 do roku 2016.

Tabulka č. 40: Zástavní právo v období od 1. 1. do 31. 12. příslušného roku

v mil. Kč

Ukazatel	2012	2013	2014	2015	2016
Počet rozhodnutí	15 421	13 787	9 132	10 929	9 786
Částka	9 685	9 327	14 595	22 606	37 354

U institutu zajištění daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní zástavním právem byl v roce 2016, ve srovnání s rokem 2015, zaznamenán určitý pokles počtu vydaných rozhodnutí o zřízení zástavního práva, a to o 1 143 (tj. o 10,5 %). Celkový objem daňových nedoplatků zajištěných zástavním právem však výrazně narostl, a to o 14 748 mil. Kč (tj. o 65,2 %). Z porovnání statistických údajů je jasně patrné, že od roku 2014 využívají OFS tento prostředek především k zajištění výraznějších daňových nedoplatků. Překážkou pro jeho četnější užívání je poměrně výrazný počet daňových dlužníků, zejména mezi účelově založenými právníckými osobami, u kterých vzhledem k vykazované nemajetnosti nelze tento nástroj dostatečně využít.

Údaje z oblasti zajištění úhrady na nesplacnou nebo dosud nestanovenou daň zajišťovacím příkazem podle § 167 až 169 DŘ a § 103 ZDPH v rámci období příslušného roku, které jsou uváděny v rámci samostatných statistických údajů, obsahuje **Tabulka č. 41**.

Tabulka č. 41: Zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň v období od 1. 1. do 31. 12. příslušného roku

v mil. Kč

Rok	Zajišťovací příkazy		Úhrady ze zajištění
	Počet vydaných zajišťovacích příkazů	Částka	Částka
2015	1 605	3 633	822
2016	1 561	3 329	1 098

Z meziročního porovnání uvedených údajů vyplývá nevýrazný pokles počtu vydaných zajišťovacích příkazů v průběhu roku 2016 o 44, resp. o 2,7 %. Souhrnná částka, uvedená v zajišťovacích příkazech na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň vydaných v průběhu roku 2016, ve srovnání s obdobím roku 2015 poklesla o 304 mil. Kč (tj. o 8,4 %). Celková částka úhrad ze zajištění, evidovaná na účtech FÚ v průběhu roku 2016, však byla ve srovnání s údaji roku 2015 naopak vyšší, a to o 276 mil. Kč.

K aktivnímu využívání institutu zajištění nesplatné nebo dosud nestanovené daně zajišťovacím příkazem dochází zejména v souvislosti s prověřováním obchodních transakcí s pohonnými hmotami, tabákovými výrobky a alkoholem, a to za účelem zajištění úhrady souvisejících daňových povinností. Řízení o zajištění úhrady nesplatné nebo dosud nestanovené daně je z dlouhodobého hlediska do jisté míry ovlivňováno častým uplatňováním opravných prostředků daňových subjektů proti vydaným zajišťovacím příkazům.

Oblast vymáhání daňových nedoplatků na daních a příslušenství daní

Rozbor efektivnosti vymáhání daňových pohledávek z titulu neuhrazených povinností za rok 2016 se vztahuje na činnost OFS v postavení správce daně podle § 10 DŘ. Správce daně zaznamenává podle ustanovení § 149 DŘ evidenci vzniku, stanovení, splnění, popřípadě jiného zániku daňových povinností, a z toho vyplývajících přeplatků, nedoplatků a případných převodů. Základní agregované údaje, které z dlouhodobého pohledu charakterizují vývoj objemu vymáhaných a vymožených daňových nedoplatků evidovaných OFS, uvádí **Tabulka č. 42**. Údaje jsou uvedeny sumárně za staré a nové daně.

Vývoj objemu daňových nedoplatků v oblasti vymáhání lze z dlouhodobého pohledu sledovat také pomocí porovnání meziročních procentuálních hodnot nedoplatků, v poměru k objemu kumulovaných, resp. vymáhaných daňových nedoplatků k 31. 12. příslušného roku (viz údaje v **Tabulce č. 43**). Druhý sloupec tabulky uvádí celkový objem kumulovaných nedoplatků evidovaných OFS, v pátém sloupci je uveden procentuální podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání k celkovému objemu kumulovaných nedoplatků a v posledním sloupci procentuální podíl objemu vymožených nedoplatků k objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání.

Tabulka č. 42: Daňové nedoplatky vymáhané a vymožené

Rok	Nedoplatky vymáhané k 31. 12. příslušného roku		Nedoplatky vymožené 1. 1. až 31. 12. příslušného roku	
	Počet případů	Částka (mld. Kč)	Počet případů	Částka (mld. Kč)
2012	3 244 637	98,8	562 662	8,0
2013	3 420 171	111,4	525 999	7,5
2014	3 528 833	85,3	583 715	11,1
2015	3 843 341	91,4	753 804	11,9
2016	2 913 200	44,1	773 843	13,3

Pozn.: Od konce r. 2014 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň.

Tabulka č. 43: Vývoj objemu daňových nedoplatků

v mld. Kč

Rok	Nedoplatky kumulované k 31. 12. příslušného roku	Nedoplatky vymáhané k 31. 12. příslušného roku	Nedoplatky vymožené 1. 1. až 31. 12. příslušného roku	Vymáháno (%)	Úspěšnost (%)
2012	134,7	98,8	8,0	73,3	8,0
2013	148,9	111,4	7,5	74,8	6,8
2014	110,6	85,3	11,1	77,1	13,0
2015	107,9	91,4	11,9	84,7	13,0
2016	55,9	44,1	13,3	78,9	30,2

Pozn.: Od konce r. 2014 je v evidenci nedoplatků ve vymáhání a nedoplatků vymožených uplatňována nová metodika vykazování – počet případů a objem vymáhaných a vymožených nedoplatků neobsahuje údaje k zajištění úhrady na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň.

OFS evidovaly ke dni 31. 12. 2016 kumulované daňové pohledávky v celkové výši 55,9 mld. Kč. V porovnání se stavem k 31. 12. 2015 poklesl jejich objem o 52 mld. Kč, resp. o 48,2 %. Tento výrazný pokles je ve velké míře důsledkem zesíleného zaměření OFS na zrealnění objemu evidovaných nedoplatků, jehož účelem je objektivizace příjmů státního rozpočtu a jeho sestavení na podkladě dosažitelného daňového výnosu. Pokles objemu evidovaných kumulovaných daňových nedoplatků se oproti výsledkům předchozího roku snížil rovněž vlivem zlepšeného výběru daní v rámci exekučních řízení a intenzivním bojem FS proti daňovým únikům. Kladně byl ovlivněn také zvyšující se ekonomickou aktivitou v roce 2016.

K 31. 12. 2016 byly FÚ evidovány ve vymáhání daňové nedoplatky ve výši 44,1 mld. Kč. Nadto evidovaly OFS ke stejnému dni další finanční částku na zajišťovacích příkazech na nesplatnou nebo dosud nestanovenou daň ve výši 3,2 mld. Kč (z tohoto objemu byla na zajišťovacích exekucích evidována částka 2,8 mld. Kč). Celkem se tedy k 31. 12. 2016 jedná o objem 47,3 mld. Kč.

V porovnání se stavem ke dni 31. 12. 2015 poklesl objem nedoplatků předaných k vymáhání o 47,3 mld. Kč, což je zcela v souladu s výrazným poklesem objemu evidovaných kumulovaných nedoplatků. Jedná se tedy o pozitivní stav. Rozdíl mezi celkovým objemem

evidovaných kumulovaných daňových nedoplatků a objemem daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání tvoří zejména daňové nedoplatky nepředané vymáhacím útvarům FS do konce roku 2016, u nichž jsou evidovány žádosti daňových subjektů o posečkání úhrady nedoplatku či rozložení úhrady daně na splátky, o nichž nebylo ke konci sledovaného období správcem daně rozhodnuto. Dilem se jedná také o nedoplatky, které jsou předmětem řízení o odvolání a nedokončených řízení o odstranění pochybností.

Z celkového objemu vymáhaných daňových nedoplatků (44,1 mld. Kč) činily k 31. 12. 2016 nedoplatky evidované na daních částku 41,4 mld. Kč, tj. 93,9 %, a na příslušenství daní částku ve výši 2,7 mld. Kč, tj. 6,1 %. V roce 2016 došlo tedy k navýšení nedoplatků vymáhaných na daních vůči nedoplatkům vymáhaným na příslušenství daní o 1,1 procentního bodu.

V období roku 2016 pracovníci FÚ všemi dostupnými způsoby vybrali a vymohli 13,3 mld. Kč; ve srovnání s výsledky roku 2015 se jedná o nárůst o 1,5 mld. Kč. Dále byla FÚ na základě zajišťovacích příkazů a zajišťovacích exekucí v průběhu roku 2016 uhrazena částka 1,1 mld. Kč. Celková částka úhrad za období roku 2016 tak činila 14,4 mld. Kč.

Objem daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony za období roku 2016 činil 3,9 mld. Kč, tj. 29,3 % z celkové částky všemi dostupnými způsoby vybraných a vymožených nedoplatků. Ještě před provedením vymáhacích úkonů, tzn. před nařízením daňové exekuce nebo zahájením jiného způsobu vymáhání dle § 175 DŘ, byla v průběhu roku 2016 FÚ na úhradu vymáhaných nedoplatků vybrána částka ve výši 8,5 mld. Kč (tj. 63,9 % z celkové částky). Tento pozitivní výsledek je jednak efektem včasného předávání vzniklých nedoplatků vymáhacím útvarům a dále důsledkem úkonů, jimiž se pracovníci vymáhacích útvarů snaží neinvazivními prostředky ve vztahu k dlužníkovi docílit toho, aby svůj dluh uhradil bez nutnosti provedení daňové exekuce se všemi z toho pro něj plynoucími negativními důsledky. Po zahájení vymáhacích úkonů byly uhrazeny daňové nedoplatky v celkové výši 0,9 mld. Kč (6,8 % z celkové částky).

V průběhu roku 2016 došlo k odpisu nedobytných nedoplatků v celkové hodnotě 165,2 mld. Kč (tj. o 108,3 mld. Kč více než v roce 2015), zároveň správci daně v tomto roce opětovně aktivovali odepsané nedoplatky v celkové výši 118,0 mld. Kč (o 76,7 mld. Kč více než v roce předchozím). Nárůst objemu nedoplatků odepsaných pro nedobytnost v souladu s ustanovením § 158 DŘ byl v roce 2016 způsoben zejména zvýšeným zájmem o zrealnění vstupních údajů pro příjmovou část státního rozpočtu. Potenciálně nedobytné nedoplatky nemají fiskální efekt. Odpisem pro nedobytnost však nezanikají a jsou nadále vymahatelné, a to až do doby, než uplyne lhůta pro placení daně. Po odpisu nedoplatku pro nedobytnost jsou FÚ nadále prověřovány majetkové poměry daňových subjektů, a je-li zjištěn majetek, který lze ve vymáhání realizovat pro úhradu dluhu, je odepsaný nedoplatek s přihlédnutím k této právní úpravě aktivován a je přistoupeno k jeho dalšímu vymáhání. Na zvýšení částky opětovně aktivovaných odepsaných nedoplatků v průběhu roku 2016 se podílí nemalou měrou také opatření FS k eliminaci možnosti některých obchodních korporací zapojit se do řetězových podvodů na DPH.

V rámci roku 2016 byly z důvodu prekluze odepsány nedoplatky ve výši 56,2 mld. Kč (o 37,0 mld. Kč více, než v roce 2015). K meziročnímu zvýšení objemu nedoplatků odepsaných z důvodu prekluze došlo ze stejného důvodu, jako u nedoplatků odepsaných pro nedobytnost. V průběhu roku 2016 zanikly daňové nedoplatky v celkové výši 0,6 mld. Kč, což je o 0,3 mld. Kč méně než v roce předchozím. V roce 2016 byly prominuty, za splnění podmínek DŘ, daňové nedoplatky ve výši 8,5 mld. Kč (o 4,7 mld. Kč více než v roce 2015) a zároveň správci daně v tomto období zrušili prominutí nedoplatků ve výši 14,4 mld. Kč (meziročně jde o nárůst o 12,6 mld. Kč).

Objem daňových nedoplatků předaných k vymáhání i objem daňových nedoplatků vymožených FÚ v průběhu roku 2016 kladně ovlivňovala zejména opatření pro zefektivnění vymáhací činnosti FÚ, přijatá v rámci FS. Jako příklad lze zmínit vznik a fungování operativních týmů pracovníků FS pro vymáhání nedoplatků a zvýšení počtu exekučních akcí.

V červnu roku 2013 byl vydán Pokyn k základním zásadám k zefektivnění vymáhací činnosti FÚ od roku 2013 (tzv. „pilotní projekt“). Základní podstatou projektu bylo ošetření včasného předávání zjištěných daňových nedoplatků k vymáhání a včasného zahájení vymáhacích úkonů stanovením metodiky předávání nedoplatků v závislosti na jejich individuální výši. Kontrola plnění pokynu byla realizována prostřednictvím dohlídkové činnosti a zpětné vazby mezi FÚ a GFŘ. Na počátku roku 2015 byl projekt vyhodnocen a byly vydány Zásady efektivity vymáhací činnosti FÚ, které jsou modifikací původních principů. Ve druhé polovině roku 2016 proběhlo další vyhodnocení projektu s následnou úpravou souvisejících metodických materiálů. Včasné zahájení vymáhacích úkonů zvyšuje pravděpodobnost úspěšnosti vymožení nedoplatků (s přihlédnutím k dalším faktorům, které efektivitu vymáhání negativně ovlivňují). Od roku 2014 je tak patrný nárůst úspěšnosti vymáhání ve srovnání s lety předcházejícími.

V Tabulce č. 44 je uveden přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle vybraných daňových příjmů v letech 2015 a 2016. Procentuální údaj u vymáhaných nedoplatků udává podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání na předmětné dani k celkovému objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplatků vymožených udává podíl vymožených nedoplatků na předmětné dani k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Nejvyšší hodnoty jsou tradičně evidovány u vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků na DPH. Meziroční nárůst procentuálních podílů byl tentokrát zaznamenán zejména na souhrnu daní z příjmů.

Tabulka č. 44: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků u vybraných příjmů

v mil. Kč

Druh příjmu	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené			
	k 31. 12. 2015		k 31. 12. 2016		v roce 2015		v roce 2016	
	Částka	%	Částka	%	Částka	%	Částka	%
Daň z přidané hodnoty	66 499	72,8	30 787	69,8	2350	67,4	2 448	62,8
Daně z příjmů	18 773	20,5	9 699	22,0	683	19,6	825	21,2
Daň z nemovitých věcí	623	0,7	432	1,0	58	1,7	67	1,7
Daň dědická, darovací a z přev. nemovitostí*	1 669	1,8	1 062	2,4	90	2,6	78	2,0
Daň z nabytí nemovitých	89	0,1	185	0,4	27	0,8	67	1,7
Daň silniční	1 208	1,3	672	1,5	112	3,2	97	2,5

* Případy, kdy předmět daně vznikl do 31. 12. 2013

** Případy, kdy předmět daně vznikl po 1. 1. 2014

Ke konci roku 2016 evidovaly OFS 31 daňových subjektů s dlužnou částkou přesahující 100 mil. Kč na některém z evidovaných druhů příjmů, o celkové hodnotě nedoplatků 11,9 mld. Kč, což činí 21,3 % z celkového objemu kumulovaných daňových pohledávek. V porovnání se závěrem roku 2015 jsou tyto údaje o 43 velkých daňových dlužnících a o 6,8 mld. Kč nižší. Na DPH byly na konci roku 2016 evidovány nedoplatky vyšší než 100 mil. Kč u 23 daňových subjektů o celkové výši 5,1 mld. Kč (9,1 % z celkového objemu kumulovaných daňových pohledávek).

Nejvýraznějšího objemu vymáhaných i vymožených daňových nedoplatků je již dlouhodobě dosahováno úkony v daňové exekuci podle § 178 DŘ. Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle jednotlivých způsobů daňové exekuce uvádí pro roky 2015 a 2016 **Tabulka č. 45**. Procentuální údaj u vymáhaných nedoplatků udává podíl objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání u předmětného způsobu daňové exekuce k celkovému objemu nedoplatků evidovaných ve vymáhání, procentuální údaj u nedoplatků vymožených udává podíl vymožených nedoplatků předmětným způsobem daňové exekuce k celkovému objemu daňových nedoplatků vymožených vymáhacími úkony.

Tabulka č. 45: Přehled vymáhaných a vymožených nedoplatků podle daňové exekuce

v mil. Kč

Daňová exekuce	Nedoplatky vymáhané				Nedoplatky vymožené			
	k 31. 12. 2015		k 31. 12. 2016		v roce 2015		v roce 2016	
	Částka	%	Částka	%	Částka	%	Částka	%
Srážkami ze mzdy	5 562	6,1	2 964	6,7	178	5,1	181	4,6
Příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb	16 886	18,5	8 966	20,3	2 609	74,8	2 788	71,5
Příkázáním jiné peněžité pohledávky	1 890	2,1	1 002	2,3	217	6,2	237	6,1
Postižením jiných majetkových práv	169	0,2	16	0,04	10	0,3	11	0,3
Prodejem movitých věcí	717	0,8	904	2,1	154	4,4	193	4,9
Prodejem nemovitých věcí	1 675	1,8	1 142	2,6	68	1,9	87	2,2

Nejčastěji využívaným a zároveň nejefektivnějším exekučním prostředkem je daňová exekuce příkázáním pohledávky z účtu u poskytovatele platebních služeb. Exekuce srážkami ze mzdy je dalším poměrně hojně využívaným způsobem daňové exekuce při vymáhání daňových nedoplatků. Mzda dlužníků však bývá v době nařízení daňové exekuce nezřídka postihována srážkami pro jiné pohledávky jiných věřitelů a výše prováděných srážek neumožňuje provedení exekuce pro další pohledávky za dlužníky.

V roce 2016 byl zaznamenán meziroční nárůst procentuálních podílů u vymáhaných i vymožených nedoplatků prostřednictvím mobiliárních daňových exekucí. S tímto pozitivním výsledkem úzce souvisí úspěchy FS při realizaci dražeb exekučně zabavených movitých a nemovitých věcí, jejichž počet meziročně vzrostl o 188 na 855. Přínosem pro efektivitu daňových exekucí prodejem movitých věcí jsou zejména případy exekučního zabavení a následné dražby minerálních olejů (pohonných hmot) a dalších, z hlediska zájemců o dražbu, atraktivních komodit (např. tabákové výrobky, alkohol), negativně se však stále projevuje velký počet daňových subjektů, využívajících za účelem pořízení hodnotnějšího majetku finanční leasing či úvěr, který je zajištěn smlouvou o zajišťovacím převodu vlastnického práva ve prospěch jeho poskytovatele. U daňové exekuce prodejem nemovitých věcí je dlouhodobě patrný vliv zatížení řady věcí, které by mohly být postiženy touto exekucí, zástavními právy dalších věřitelů s přednostním právem na uspokojení pohledávky, a to zejména ze strany poskytovatelů platebních služeb. Prostřednictvím nařízení daňové exekuce prodejem nemovitých věcí nicméně FÚ často dosahují situace, kdy mnozí dlužníci již po vydání exekučního příkazu na prodej takové věci pohledávku uhradí.

Vymáhání daňových nedoplatků prostřednictvím soudních exekutorů FÚ využívají pouze v nezbytných případech, a to s ohledem na zásadu vyslovenou v § 175 odst. 2 DR. V průběhu roku 2016 byly pracovníky FS předány k vymáhání soudními exekutory daňové nedoplatky

ve výši 25,3 mil. Kč a za období roku 2016 bylo soudními exekutory vymoženo 2,2 mil. Kč. Uvedené údaje zahrnují pouze pohledávky, které soudní exekutoři vymáhali k návrhu správce daně, jako oprávněného, ve smyslu § 175 odst. 1 DŘ. Správce daně také z titulu věřitele přihlašuje daňové pohledávky do exekucí prováděných soudními exekutory; tyto pohledávky jsou obsaženy ve statistických údajích k jednotlivým způsobům provádění daňové exekuce (v roce 2016 se jednalo o výši 578,6 mil. Kč). V průběhu roku 2016 získala FS z pohledávek, přihlášených do exekucí prováděných soudními exekutory, částku 27,4 mil. Kč.

Ke dni 31. 12. 2016 vykazovaly OFS kumulovanou částku daňových pohledávek uplatněných a k tomuto dni dosud neukončených insolvenčních řízení v hodnotě 6 mld. Kč, což představuje 13,5 % z objemu všech daňových nedoplatků evidovaných ve vymáhání. Došlé platby z insolvenčních řízení v průběhu roku 2016 činily celkem 391,1 mil. Kč. Míra uspokojení do insolvenčních řízení přihlášených daňových pohledávek je dlouhodobě na nižší úrovni v porovnání s údaji, dosaženými FÚ při vymáhání pohledávek vlastními úkony. Výsledky FÚ však korespondují s obecně celkovou nízkou výtěžností pohledávek přihlášených věřiteli do insolvenčních řízení, která souvisí nejen s délkou trvání těchto řízení, ale i s hodnotou majetku dlužníka a následnou likviditou majetkové podstaty. K maximalizaci výtěžku v rámci insolvenčních řízení přispívá včasné zajištění pohledávky správce daně majetkem dlužníka a získání přednostního pořadí pro uspokojení pohledávky při jeho zpeněžení. V praxi je však majetek dlužníka často již před vznikem daňového nedoplatku, resp. před stanovením daně, zatížen zástavními právy jiných věřitelů s ještě výhodnějším pořadím uspokojení pohledávky (nejčastěji se jedná o pohledávky poskytovatelů platebních služeb z úvěrů poskytnutých na pořízení, provoz či údržbu majetku dlužníka). Výtěžnost řízení závisí rovněž na tom, zda dlužník využije výhod spojených se sanačními způsoby řešení úpadku, které umožňují další ekonomickou činnost dlužníka (oddlužení, reorganizace), či zda je úpadek řešen tzv. likvidačním způsobem (konkurs). Stále platí, že návrh na zahájení insolvenčního řízení je často podáván až v okamžiku, kdy dlužník již nevlastní žádný mobiliární či jiný likvidní majetek anebo mnohdy jen účelově s jediným cílem – zamezit provedení exekuce na majetek dlužníka. Přihlášené pohledávky jsou tak uspokojovány v minimální míře z důvodu nemajetnosti dlužníků.

Efektivita výběru daní a vymáhání daňových pohledávek je dlouhodobě ovlivňována také řadou dalších faktorů.

Mezi základní příčiny nedobytnosti daňových pohledávek se stále řadí nemajetnost a předluženost dlužníků, nemožnost dohledání majetku dlužníků, při úmrtí dlužníka předluženost dědictví, zánik daňového subjektu bez právního nástupce, vysoký počet společností, které se dostávají do likvidace. Vliv na vymahatelnost pohledávek mají také účelové převody majetku daňových subjektů na jiné osoby ještě před vznikem nedoplatku, přičemž řada těchto subjektů je nekontaktních a bez příjmů, dále vykazování fiktivní ekonomické činnosti společností, které nevlastní žádný majetek apod. Specifickou příčinou vzniku nedobytných pohledávek je doměření daňových povinností daňovým subjektům, které jsou již bez majetku nebo před insolvenčním řízením. Výše nedobytných pohledávek je v poměrně velké míře ovlivňována daňovými nedoplatky uplatněnými v konkursních a insolvenčních řízeních a nedoplatky obchodních společností v likvidaci (dlouhá doba jejich trvání a poměrně nízká

výtěžnost pro správce daně). Příčiny nevyhmatelnosti pohledávek lze spatřovat také v druhotné platební neschopnosti daňových subjektů a v podvodném jednání daňových subjektů s cílem získat majetkový prospěch.

Problematické jsou nadále nekontaktní daňové subjekty, subjekty bez reálného sídla, resp. se sídlem, kde je na jedné adrese registrováno množství dalších subjektů. Nkontaktní jsou také fyzické osoby, přihlášené k pobytu na adrese ohlašovny nebo na adrese sídla zvláštní matriky.

Negativně se v oblasti vymáhání daňových nedoplatků projevují případy účelového zakládání obchodních korporací a nákupů tzv. „ready-made společností“, kdy bezprostředně po podpisu příslušné smlouvy dříve založená obchodní korporace mění vlastníka a umožňuje okamžité podnikání. Doba právního trvání takovýchto korporací, často pořizovaných za účelem daňových podvodů včetně karuselových, mnohdy nepřesáhne několik dnů. Uvedeným praktikám lze zabránit pouze legislativní cestou.

Negativa přináší také vysoká míra zadluženosti fyzických osob. V posledních letech se sice pozvolna snižuje jejich počet, včetně množství osobních bankrotů, velmi výrazně však narůstají případy dlužníků s vícenásobnými exekucemi. V těchto případech je pravděpodobnost vymožení daňové pohledávky, jako jedné z mnoha, velmi malá.

GFŘ intenzivně hledá řešení pro zefektivnění vymáhací činnosti FÚ, zejména realizací souhrnu organizačních opatření, praktických postupů a lhůt, jež by měly napomoci zvýšit procento úspěšně vymožených daňových nedoplatků. V průběhu roku 2016 bylo věnováno značné úsilí tvorbě nové ucelené koncepce správy a vymáhání nedoplatků FS, v jejímž rámci byl, mimo jiné, v závěru roku v testovacím provozu spuštěn centrální celostátní monitoring všech nedoplatků a související vymáhací činnosti.

Pokračuje také ověřování podmínek pro rozšíření možností zjišťování movitého nebo nemovitého majetku daňových dlužníků vymáhacími útvary FÚ, resp. zřízení online přístupu do příslušných databází třetích osob. K prioritám náleží i doplnění dosud nedostatečného počtu pracovníků zajišťujících vymáhání nedoplatků.

Pracovníci GFŘ také vyjednali s Ministerstvem dopravy online přístup do systému dotazování centrálního registru vozidel za účelem efektivnějšího vymáhání pohledávek státu, ke zrychlení řízení a snížení jeho administrativní náročnosti u správců daně i dalších orgánů státní správy.

5. Kontrolní činnost

5.1 Vyhledávací činnost

Vyhledávací činnost je jedním z nejvyužívanějších postupů při správě daní. Představuje důležitý nástroj, který využívají jednotliví správci daně v různých fázích řízení. Jeho účelem je snaha o cílené zaměření postupů při správě daní tak, aby docházelo k efektivnímu využití kapacit správce daně a současně ke snížení zátěže ostatních osob zúčastněných na správě daní.

Samotná vyhledávací činnost neznamena pouhé získávání informací a poznatků využitelných pro zahájení či v průběhu kontrolní činnosti, ale zahrnuje v sobě analýzy vyhodnocující rizikové informace o daňových subjektech, zejména komplexní analýzu dílčích zjištění, indicií a kritických ukazatelů. Vyhledávací činnost je realizována nejen fyzickou činností v terénu, ale i dalšími aktivitami správců daně, a to včetně využití softwarů zpracovávajících získané informace či databáze. Tyto postupy umožňují správcům daně stále lépe cílit a vyhledávat nejen rizikové daňové subjekty, ale i oblasti či činnosti. Výsledkem není pouze iniciace kontrolní činnosti, ale i další méně procesně i administrativně náročné postupy, jako je například výzva k podání daňového tvrzení.

Konkrétně jsou v rámci vyhledávací činnosti využívány údaje z veškerých dostupných interních a externích zdrojů, z podnětů od veřejnosti, ze sdělovacích prostředků a z podnětů od dalších orgánů státní správy. Informace jsou správcem daně získávány i v rámci dalších postupů při správě daní (např. místní šetření) či prostřednictvím výzev (např. výzva k poskytnutí informací), dožádání a informací získaných v rámci mezinárodní výměny informací při správě daní.

V roce 2016 FS reagovala na vývoj v zavádění nových institutů pro boj s daňovými úniky, kdy v rámci vyhledávací činnosti nově začala využívat data vykázaná v kontrolních hlášeníh, jejichž analýzou bylo umožněno lépe detekovat rizikové situace. Nelze ani opomenout, že v závěru roku taktéž FS reagovala v rámci vyhledávací činnosti na zavedení dalšího nového institutu, tj. evidence tržeb.

Stejně jako v minulých letech byla v rámci vyhledávací činnosti prověřována a analyzována data a jejich nesrovnalosti při použití režimu přenesení daňové povinnosti, při pořízení a dodání zboží či služeb v rámci členských států EU a rozdíly hodnot dovozu a vývozu vykázaných v daňových přiznáníh k DPH ve vztahu k informacím z registrů CS. Dále byly shromažďovány informace, které lze efektivně využít v oblasti převodních cen, při prověřování zdanění příjmů ze zahraničí, při uplatňování odčitatelných položek (výzkum a vývoj), při nákupu a prodeji vozidel, při zjišťování majetkových poměrů daňových dlužníků v oblasti vymáhání a v neposlední řadě k mapování obchodů s rizikovými komoditami za účelem možných daňových úniků při obchodování v řetězci. Vyhledávací činnost byla také využívána při rozhodování správce daně pro uplatnění institutu zajišťovacího příkazu dle § 103 ZDPH. Dále byl prováděn monitoring a detekce plátců vhodných pro aplikaci institutu nespolehlivého plátce

dle § 106a ZDPH.

Vyhledávací činnost probíhala také v rámci registračního řízení jak u daňových subjektů s žádostí o dobrovolnou registraci k DPH, tak i u daňových subjektů tvrdících, že dosáhly zákonné registrace (překročení obratu), u nichž existují rizika, že by mohlo dojít ke zneužití systému DPH.

Rozsah a význam vyhledávací činnosti neklesal ani v roce 2016. Vyhledávací činnost má nejen pozitivní fiskální dopad, ale i významně ovlivňuje efektivitu kontrolní činnosti. Nelze však ani opomíjet preventivní dopady vyhledávací činnosti při správě daní.

5.2 Místní šetření

Místní šetření je využíváno správci daně k opatření prvotních zjištění či důkazů. V rámci tohoto postupu správce daně vyhledává důkazní prostředky a provádí ohledání u daňových subjektů a dalších osob zúčastněných na správě daní, jakož i na místě, kde je to vzhledem k účelu místního šetření nejvhodnější. Je prováděno podle ustanovení § 80 až § 84 DR.

V roce 2016 byly prostřednictvím místních šetření ověřovány informace a získávány důkazní prostředky za účelem ověření údajů uváděných v řádných a dodatečných daňových tvrzeních, v rámci dožádání mezi jednotlivými správci daně, pro mezinárodní výměnu informací, pro ověřování registračních údajů a při prověřování podnětů od PČR, CS, veřejnosti a jiných orgánů veřejné správy či jako podklad pro rozhodnutí o případné delegaci daňového subjektu a s tím spojenou vyhledávací činností zaměřenou na zjištění tzv. „virtuálních sídel“. V neposlední řadě bylo místní šetření využíváno pro získávání podkladů pro posouzení podmínek pro vydání zajišťovacích příkazů. Útvary vymáhání využívaly místní šetření zejména k prověření a k dohledání majetku.

V rámci správy DPH bylo místní šetření využíváno zejména při prověřování nesouladů z výstupů vytvářených analytickými nástroji z nově zavedeného institutu kontrolního hlášení, kdy bylo ověřováno, zda došlo k uskutečnění deklarovaných služeb, dodání zboží nebo zda k tomuto uskutečnění došlo k deklarovanému datu uskutečnění zdanitelného plnění. V návaznosti na rušení registrací DPH bylo prostřednictvím místních šetření ověřováno, zda byly naplněny zákonné podmínky pro jejich zrušení. Institut místního šetření byl dále využíván pro správu daně z nemovitých věcí a z nabytí nemovitých věcí. V rámci správy DPFO bylo místní šetření využíváno zejména při ověřování údajů uvedených daňovými subjekty v dotazníku k převodním cenám či při ověřování informací získaných v rámci mezinárodní výměny informací. U DPFO bylo místní šetření aplikováno především k ověřování správného uplatňování nezdanitelné části základu daně (např. u odečtu úroků z úvěrů), slev na dani a daňového zvýhodnění, a to za účelem stanovení daně ve správné výši.

Od roku 2016 se místní šetření začalo aplikovat i pro nově zavedené nástroje v boji s daňovými úniky, kterými jsou například prokazování původu majetku či evidence tržeb.

5.3 Postup k odstranění pochybností

Postup k odstranění pochybností je jedním z kontrolních postupů, který je využíván v případě, má-li správce daně konkrétní pochybnosti o správnosti, průkaznosti, úplnosti podaného řádného nebo dodatečného daňového tvrzení či dalších písemností předložených daňovými subjekty nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených. Je prováděn podle ustanovení § 89 až § 90 DŘ.

I v roce 2016 u pochybností formálního charakteru pokračoval trend využít nejprve méně formální postup vůči osobám zúčastněným na správě daní (telefonické konzultace, e-maily, SMS), kdy značná část zjištěných nesrovnalostí v daňových tvrzeních (nevyplněné řádky, součtové chyby, chybějící přílohy, aj.) byla takto v souladu se základními zásadami správy daní vyřešena. U DPH byly tímto způsobem také řešeny počáteční nedostatky v podávaných kontrolních hlášeních, u kterých zákonná povinnost podání byla plátcům daně zavedena novelou ZDPH účinnou od 1. 1. 2016.

Postup k odstranění pochybností byl v roce 2016 použit a ukončen v 19 187 případech, a z tohoto celkového počtu bylo 9 374 postupů k odstranění pochybností ukončeno s rozdílem oproti hodnotám deklarovaným daňovými subjekty v daňových tvrzeních, což v procentuálním vyjádření činí 48,9 %. Z uvedeného vyplývá, že téměř v polovině prověřovaných případů byly správcem daně zjištěny nesrovnalosti. V roce 2016 došlo k poklesu počtu ukončených postupů k odstranění pochybností o 4 875 vůči roku 2015. Výrazně v roce 2016 poklesl počet zahájených postupů k odstranění pochybností na DPPO. Tento vývoj byl zapříčiněn zejména tím, že většina právnických osob podává přiznání povinně elektronicky a případné nesrovnalosti se tak zachytí již při zadávání údajů do elektronického formuláře (zdokonalují se propustné a nepropustné kontroly systému).

V roce 2016 došlo na základě postupů k odstranění pochybností ke změně daňové povinnosti ve výši 4 501 mil. Kč. Oproti roku 2015 se jedná o snížení výsledku změny daňové povinnosti o 3 461 mil. Kč (snížení o 43,5 %). U DPFO došlo v roce 2016 ke zvýšení daňové povinnosti o 7,4 mil. Kč, což oproti roku 2015 znamená zvýšení výsledku daňové povinnosti o 51,7 %. Ztráta na daních z příjmů byla v důsledku postupů k odstranění pochybností snížena o 167,6 mil. Kč. V porovnání s rokem 2015 tak došlo ke zlepšení výsledků u změny ztráty o 163,5 mil. Kč. Počet a výsledky postupů k odstranění pochybností za rok 2016 zobrazuje **Tabulka č. 46.**

Tabulka č. 46: Počet a výsledky postupů k odstranění pochybností

k 31. 12. 2016

Daň	Počet ukončených	Počet ukončených s rozdílem	Změna v důsledku postupu k odstranění pochybností (v tis. Kč)		
			Daňové povinnosti	Nadměrného odpočtu	Ztráty
z přidané hodnoty	13 493	7 552	4 193 994	-678 862	
z příjmů PO	1 297	411	285 665		-159 139
z příjmů FO	4 397	1 411	21 798		-8 508
CELKEM	19 187	9 374	4 501 457	-678 862	-167 647

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé tis. Kč.

Postup k odstranění pochybností byl nejčastěji využíván, tak jako v předchozích letech, zejména v oblasti DPH, neboť z celkového počtu postupů k odstranění pochybností ukončených v roce 2016, jich bylo provedeno právě na této dani 70,3 %.

Na základě tohoto kontrolního postupu bylo detekováno, že přetrvává snaha daňových subjektů o podvodné zneužívání systému DPH. Ze zjištění učiněných v rámci postupů k odstranění pochybností mezi hlavní a nejčastější zjištění v oblasti této daně také patřilo neprokázání nároku na odpočet DPH z přijatých plnění, uplatňování odpočtů z fiktivních faktur, neprokázání uskutečnění vývozu zboží či neoprávněné uplatnění osvobození od daně při dodání zboží do jiného členského státu. V oblasti DPPO se jednalo zejména o neprokázané hospodářské a účetní operace, dále o nesprávné uplatňování odčitatelných položek, o neoprávněné uplatnění slev na dani z titulu investičních pobídek či nevyločení nákladů souvisejících s příjmy, které nejsou předmětem daně. U DPFO bylo zjišťováno nesprávné uplatnění daňového zvýhodnění, bonusu nebo slev.

5.4 Daňová kontrola

Daňová kontrola je dalším z komplexních kontrolních postupů a jejím předmětem jsou daňové povinnosti, tvrzení daňového subjektu nebo jiné okolnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně vztahující se k jednomu daňovému řízení. Je prováděna podle ustanovení § 85 až § 88 DŘ. I v roce 2016 přetrvával trend minulých let, kdy institut daňové kontroly byl častěji využíván i před vyměřením daně a kdy postupy k odstranění pochybností byly v důsledku obsáhlého a časově náročného dokazování převáděny do daňových kontrol.

V roce 2016 bylo provedeno a ukončeno celkem 18 940 daňových kontrol, což představuje pokles o 8 507 kontrol oproti roku 2015 (snížení o 31 %). Snížení počtu daňových kontrol bylo způsobeno především délkou již zahájených daňových kontrol, kde se i nadále projevuje nárůst odhalování rozsáhlých podvodných řetězců, což způsobuje rozsáhlé i časově náročné dokazování u probíhajících daňových kontrol. Na větší časovou náročnost daňových kontrol má také stále negativní vliv obstrukční jednání daňových subjektů, popř. jejich zmocněnců. Pokles počtu ukončených daňových kontrol však v zásadě neovlivnil celkovou doměřenou daň, která dosáhla výše 14 510 mil. Kč. Celková doměřená daň klesla oproti roku 2015 o 7,7 %. Změna ztráty v důsledku daňových kontrol dosáhla výše 9 423 mil. Kč. Oproti

roku 2015 tedy došlo k výraznému nárůstu snížení ztráty o 8 165 mil. Kč. Největší částí na celkové doměřené dani se podílela DPH (12 455 mil. Kč), což představuje téměř 85,8 % hodnoty doměřené daně z daňových kontrol celkem. Počet a výsledky daňových kontrol za rok 2016 zobrazuje **Tabulka č. 47**.

Efektivita na jednu daňovou kontrolu se oproti roku 2015 zvýšila o 33,7 %, tj. na 766 tis. Kč. Vysokého průměrného doměření daně bylo v roce 2016 dosaženo na každém jednotlivém druhu příjmu (na DPH dokonce ve výši téměř 1,5 mil. Kč na jednu daňovou kontrolu).

Tabulka č. 47: Počet a výsledky daňových kontrol

k 31. 12. 2016 v tis. Kč

Druh příjmu	Počet subjektů *	Počet kontrol	Doměřeno z kontrol	Změna ztráty
Daň z přidané hodnoty	532 991	8 351	12 454 914	
Daň z příjmů PO	590 248	2 895	1 759 305	-9 230 269
Daň z příjmů FO - podáv. přiznání	1 304 386	3 573	180 733	-193 107
Daň z příjmů FO - záv. činnost	549 706	2 095	57 466	
Daň z příjmů zvl. sazba (§ 36)	472 743	913	49 186	
Daň z nemovitých věcí	3 960 311	89	375	
Daň z nabytí nemovitých věcí	221 807	1	1 438	
Daň dědická darovací a z přev. nemovitostí	1 579	0	0	
Daň silniční	819 295	1 023	6 462	
CELKEM	8 453 084	18 940	14 509 879	-9 423 376

* Údaj Počet subjektů je počtem aktivních DS ve sledovaném období.

Významný vliv na výsledky daňových kontrol u nejsložitějších případů měla i spolupráce s PČR, CS a efektivní výměna informací v oblasti přímých i nepřímých daní. Největší doměrky byly zaznamenány u DPH, a to především na základě odhalení podvodných řetězců obchodníků s různými komoditami a poskytovateli služeb (drahé kovy, kovový odpad, minerální oleje, cigarety, elektronika, luxusní automobily, energie, potraviny, reklamní služby, agenturní zaměstnávání, atd.). Stejně jako v předchozích letech byly v oblasti daňových kontrol na DPPO a DPFO nejčastěji zjištěnými nedostatky nesprávné uplatňování daňových výdajů, zatajené příjmy a jejich krácení, jakožto i nesprávné účtování o nedokončené výrobě či zahrnování osobní spotřeby do daňových výdajů. V neposlední řadě byly zjištěny nedostatky u převodních cen a transakcí u spojených osob, u investičních pobídek či odčitatelných položek na výzkum a vývoj.

5.5 Podněty předané orgánům činným v trestním řízení

5.5.1 Zkušenosti s činností orgánů činných v trestním řízení

V předchozích obdobích nastavená spolupráce mezi OFS a OČTŘ byla v roce 2016 dále prohlubována a z hlediska vzájemně sdílených zkušeností z trestního a daňového řízení precizována. Byla reflektována zvýšená složitost a především sofistikovanost trestných činů

daňového a souvisejícího ekonomického charakteru, s tím, že i prohloubenou spoluprací bylo dosaženo řady úspěchů v boji proti daňové kriminalitě. Na dosažených výsledcích se v uvedeném rámci podílí jednotlivé složky obou orgánů vyváženě, kdy s případy související problémové situace jsou řešeny operativně, se vzájemným využitím možností a dispozic v trestně právní i daňové oblasti, s důrazem na efektivitu vzájemné spolupráce. Vzájemná součinnost je založena na průběžném zvyšování informovanosti o důležitých aktuálních problematikách, sledování tendencí a vývoje trestné činnosti, a to i s využitím nových daňových instrumentů zavedených v průběhu roku 2016, tedy kontrolních hlášení, elektronické evidence tržeb, či prokazování původu majetku. U zmíněných instrumentů lze předpokládat zvýšené využití a jejich účinnost v boji proti daňovým únikům v následujících letech. Bez větších nejasností a tenzí je realizována i běžná formální komunikace stran žádostí OČTŘ.

Daňová „Kobra“

Boj proti kriminalitě, stran závažných daňových úniků, byl i nadále intenzivně a efektivně realizován na bázi spolupráce Kobra, zaměřené na úzkou operativní spolupráci jednotlivých složek a formu meziresortní součinnosti vykonávané FS s PČR a s CS. Vyhodnocením zkušeností z projektu Kobra celostátního charakteru byl od 1. 1. 2015 zřízen nově strukturovaný model, tedy již fungující Centrální Kobra, na níž se podílí Národní centrála proti organizovanému zločinu, GFŘ a Generální ředitelství cel, resp. zcela nově vzniklá Regionální Kobra za účasti krajských policejních ředitelství, regionálních orgánů FS a regionálních orgánů CS. Uvedená interaktivní platforma, rozšířená a cílená ohledně regionální spolupráce odpovídajících krajských organizačních složek centrálních orgánů, umožňuje spolupráci a koordinaci jednotlivých závažných kauz ve zrychleném režimu, za využití analytických a datových zdrojů, jimiž jednotlivé složky disponují. Zmíněná struktura a systém umožňuje včasná a rázná opatření správce daně a OČTŘ k ochraně státního rozpočtu, odhalení protiprávního jednání s predikcí zabránění vzniku škody a realizaci stíhání trestné činnosti již v jejím průběhu, s primárním zaměřením na hlavní organizátory, a tím potenciální narušení vytvořené struktury organizované trestné činnosti. Dalším atributem spolupráce je efektivnější odčerpání výnosů z nejzávažnější hospodářské trestné činnosti s přidanou hodnotou prevence.

Stoupající efektivitu koordinace při realizaci jednotlivých případů a významný fiskální efekt ilustruje skutečnost, že za rok 2016 bylo v rámci Centrální Kobry zajištěno nebo zabráněno škodě ve výši 1 550 mil. Kč a v rámci projektu Regionální Kobra bylo zajištěno nebo zabráněno škodě ve výši 1 966 mil. Kč, kdy je zřejmá účinnost a oprávněnost vzniku Regionální Kobry, mající za účinek i celkovou vyváženější podobu účinných opatření a výsledků v rámci celého území ČR.

Za rok 2016 lze tedy za reálný fiskální výsledek Kobry považovat částku 3 515 mil. Kč, přičemž za dobu celkové činnosti Kobra zachránila pro státní rozpočet prostředky ve výši 7 600 mil. Kč. Tato data svědčí o intenzitě a efektivnosti konání jednotlivých stupňů FS v oblasti boje proti daňovým únikům a kvalitní spolupráci s OČTŘ.

Za nejzávažnější a neúspěšnější akce Centrální Kobry v roce 2016 lze považovat akci „TYGR = 1 200 mil. Kč“, týkající se úzce organizované skupiny osob, která krátíla DPH při fiktivním dodání techniky (náhradních dílů ke kolejovým vozidlům) do členských států EU; dále pak zdárně realizovanou akci „EXCISE = 240 mil. Kč“, u níž se jednalo o fiktivní vystavování faktur v oblasti reklamy za účelem krácení DPH, resp. DPPO a akci „BALKÁN = 300 mil. Kč“, kdy byl organizátor zapojen do účelového řetězce korporací, jehož cílem bylo vylákání nadměrného odpočtu na DPH a krácení DPPO při fiktivním vývozu vysokozdvíhových vozíků.

Za významné úspěchy v rámci Regionální Kobry lze zmínit akci, při níž hlavním koordinátorem „kolotočových“ podvodů byl jednatel korporace obchodující s hutním materiálem. Ten připravil společně s dalšími jednatelem tří obchodních společností a účetní společnost stát o bezmála 228 mil. Kč, kdy vytvořili v úmyslu zkrátit DPH obchodní řetězec, prostřednictvím kterého nepravdivě deklarovali dodávky zboží na předmětnou korporaci. Obdobně úspěšnou byla akce „EDEN = 42 mil. Kč“, kdy organizátoři vytvořili umělou a neexistující obchodní strukturu při dodání zboží, a to pouze za účelem nelegální možnosti čerpání nadměrného odpočtu DPH.

Kontrolně exekuční akce

Důležitou součástí koordinované součinnosti s přímým fiskálním přínosem je realizace exekučně kontrolní akce zaměřené primárně na zajištění majetku a finančních prostředků zásadních dlužníků. K celostátním akcím uvedeného charakteru lze zmínit i do systému Centrální Kobry zařazenou akci „KAHAN“, u níž došlo mimo jiné i k exekuci zajištěného majetku korporace a vymožení celkové částky ve výši 64,6 mil. Kč. Vyhodnocením zkušeností z celostátních akcí došlo k jejich přirozenému využití jednotlivými týmy krajských FÚ ve spolupráci s celní správou. K takto úspěšně realizovaným a fiskálně zdařilým lze zařadit akci na dlužníky „Karlův most“, kdy celkový výtěžek činil 45,3 mil. Kč.

Spolupráce s FAÚ (odbor 24 MF) v roce 2016

V roce 2016 pokračovala spolupráce s FAÚ kontinuálně na bázi již v předchozích obdobích nastolených trendů, s přihlédnutím k cíli synergicky zpřesnit zaměření na subjekty souběžně indikované z dalších detekčních nástrojů OFS, zejména kontrolních hlášení (s prioritou včasného řešení a reálného fiskálního efektu). Podněty obdržené z FAÚ následně soustavně vyvíjenými postupy ověřovány, kdy jsou následně v případě relevance konkrétními, na míru konfigurovanými nástroji, řešeny. Lze konstatovat i z tak nepřímého ukazatele, jakým je obsah jednotlivých postoupení, že došlo k určité kultivaci tržního prostředí. Tento faktor umožní v dalším období rozvoj oblastí neúčinnějších aktivit v boji s daňovými úniky, rozšíření cílů a zaměření na dosud minoritní oblasti využívání informací.

5.5.2 Příklady nejzávažnějších oznámených trestných činů

FS podala oznámení dle ustanovení § 240 trestního zákoníku v úhrnné částce 47,3 mil. Kč na DPH a DPPO. Oznamované skutečnosti se týkaly zdaňovacích období, ve kterých byla zjištěna reálná ekonomická činnost daňového subjektu (výroba a montáž ocelových konstrukcí) a dále fiktivní činnost (nákup a prodej technologických zařízení, stavebních prací, zámečnických

a montážních prací, kancelářského a laboratorního vybavení) v řádu desítek milionů Kč. Deklarovanými dodavateli technologií a vybavení byly tuzemské subjekty sídlící na adresách tzv. virtuálních sídel. Tito dodavatelé podali svým místně příslušným správcům daně daňová přiznání k DPH, ve kterých vykazali přijatá i uskutečněná zdanitelná plnění v řádech milionů, avšak nekomunikují se správcem daně. Někteří z uvedených dodavatelů jsou vzájemně propojeni osobami jednatelů. Správci daně vzniklo důvodné podezření, že transakce byly uměle vytvořeny s cílem neoprávněného získání nároku na odpočet DPH a snížení základu DPPO. Vzhledem ke skutečnosti, že koneční odběratelé daňového subjektu čerpali na své projekty dotace, existuje zde také reálné podezření, že se daňový subjekt účastnil umělého navyšování hodnoty zakázek za účelem neoprávněného čerpání dotací.

V další z trestně právních kauz správce daně v průběhu daňové kontroly zjistil, že se daňový subjekt s.r.o. za předmětná zdaňovací období účastnil podvodu na DPH, týkajícího se obchodu s mobilními telefony. Za kontrolovaná zdaňovací období zkrátil daňovou povinnost na DPH ve výši 254 mil. Kč. Mobilní telefony byly dodávány slovenským korporacím, u kterých byla detekována personální propojenost mezi daňovým subjektem prostřednictvím fyzické osoby. Předmětné zboží obratem slovenské korporace dodávaly do ČR nekontaktním korporacím, u nichž byla detekována chybějící daň. Na konci analyzovaného řetězce došlo k vývozu zboží do třetí země, avšak s úhradou obchodní korporace, která byla v danou dobu společníkem daňového subjektu. Z nashromážděných důkazních prostředků dovodil správce daně, že daňový subjekt věděl nebo mohl vědět, že je účasten obchodů zasažených podvodem na DPH.

Tabulka č. 48: Podněty předané finančními úřady orgánům činným v trestním řízení

v mil. Kč

Ohledně trestného činu	Počet případů						Částka					
	2012	2013	2014	2015	2016	Rozdíl 16-15	2012	2013	2014	2015	2016	Rozdíl 16-15
Zkrácení daně (§ 240)	1 555	1 164	1 294	1 512	1 376	-136	9 367	4 886	7 034	10 603	7 358	-3 245
Jiného (§ 241)	156	130	182	187	283	96	80	94	100	103	436	333
CELKEM	1 711	1 294	1 476	1 699	1 659	-40	9 447	4 980	7 134	10 706	7 794	-2 912

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

Z dat uvedených v tabulce obsahující celorepublikové počty podaných oznámení o podezření ze spáchání trestných činů zkrácení daně a neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby, resp. zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění je zřejmé, že za hodnocený rok 2016 došlo v počtu trestních oznámení k mírnému poklesu, a s tím spojené výše oznamovaných potencionálních škod. Nižší počet trestních oznámení dle ustanovení § 240 trestního zákoníku je zapříčiněn více faktory, jimiž jsou jak subjektivní předem nepredikované situace, tak i výše popsané okolnosti stran vyšší míry efektivity, zkušeností a kvality spolupráce OFS s OČTŘ, kdy stále častěji jsou oznámení v trestních věcech profesionálněji zpracována a z hlediska skutkového stavu doložena. Tento vývoj a zvýšení efektivity FS při kontrolní činnosti za použití nových instrumentů, tedy kontrolních hlášení, elektronické evidence tržeb a prokazování původu majetku má též nepopíratelně za následek

zvýšenou obezřetnost potenciálně inkriminovaných subjektů a struktur. V neposlední řadě je nutno zmínit faktor stran snižujícího se počtu OČTŘ odkládaných oznámení, což svědčí o zvýšené trestně právní erudovanosti pracovníků OFS.

6. Mezinárodní spolupráce

6.1 Mezinárodní výměna informací v oblasti přímých daní

V současné době je pro oblast administrativní spolupráce v účinnosti směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. 2. 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení Směrnice 77/799/EHS (dále jen „Směrnice 2011/16/EU“), která byla do českého právního řádu implementována zákonem č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Touto směrnicí bylo zavedeno povinné používání standardizovaných formulářů, byly zavedeny lhůty pro poskytování informací a povinná automatická výměna informací, pokud jde o kategorie příjmů nerezidentů.

Směrnice 2011/16/EU byla Radou EU již několikrát novelizována. První novelizace proběhla směrnicí Rady 2014/107/EU, která se týká automatické výměny informací o finančních účtech a dále směrnicí Rady 2015/2376/EU upravující automatickou výměnu informací o předběžných daňových rozhodnutích. V roce 2016 byla tato směrnice novelizována dvakrát, a to směrnicí Rady 2016/881/EU řešící automatickou výměnu informací o vybraných údajích v rámci nadnárodní skupiny podniků. Na konci roku byla schválena zatím poslední novelizace uvedené směrnice, a to směrnice Rady 2016/2258/EU, která se týká přístupu daňových orgánů k informacím shromažďovaným za účelem boje proti praní špinavých peněz.

ČR i nadále pokračuje ve své snaze o geografické rozšiřování tzv. dobré daňové správy, jejímiž charakteristickými rysy jsou výměna daňových informací, transparentnost a podpora spravedlivé daňové soutěže, a to uzavíráním dohod o výměně informací v daňových záležitostech s jurisdikcemi s preferenčním daňovým režimem. Tyto dohody představují pro daňovou správu účinný nástroj, na jehož základě lze obdržet informace potřebné pro účely správy daní, tj. zejména možnost prověřit, zda příjem nebo majetek českých daňových subjektů byl řádně zdaněn, a to i bez ohledu na to, zda jsou potřebné informace v držení bank nebo jiných finančních institucí. Neméně důležitý je také psychologický efekt působení na daňové subjekty ve smyslu uvědomění si, že tzv. daňové ráje již nejsou místem, kam lze bezpečně ukrýt svůj majetek a příjmy před finanční správou. Toto preventivní působení zvyšuje zájem daňových subjektů o dobrovolné plnění daňových povinností.

V roce 2016 provedla FS u vybraných českých daňových subjektů desítky šetření, zaměřených na vazby a transakce se subjekty v jurisdikcích s preferenčním daňovým režimem, kdy došlo k dodatečnému stanovení daňové povinnosti ve výši cca 35 mil. Kč; řada případů byla nově otevřena; řada případů bude ukončena v roce 2017.

Novým podkladem pro spolupráci daňových správ je Úmluva o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech, která upravuje mezinárodní správní spolupráci nejen v oblasti daní (vztahuje se na daně všeho druhu, na spolupráci v oblasti vymáhání i v oblasti doručování), ale také v oblasti sociálního pojištění s účinností od 1. 1. 2015. OECD vypracovala v souladu s čl. 6 tohoto multilaterálního nástroje Mnohostrannou dohodu příslušných orgánů o automatické výměně informací o finančních účtech (tzv. globální standard), přičemž deklarace k této dohodě byla podepsána v říjnu 2014 v Berlíně (ČR je rovněž jejím signatářem). Deklaraci podepsali zástupci států, které počítají s uplatňováním globálního standardu výměny informací s cílem uskutečnit první výměnu informací již v roce 2017 za rok 2016 (stejně jako v případě výše uvedené směrnice 2011/16/EU).

Dalším nástrojem pro mezinárodní daňovou spolupráci jsou pracovní ujednání ve formě memorand o porozumění o vzájemné administrativní spolupráci daňových správ, která upřesňují praktické postupy provádění mezinárodní spolupráce, zejména ve formě automatické výměny informací a simultánních daňových kontrol. ČR do současné doby uzavřela 15 takových memorand. Na podkladě dvou uzavřených memorand o porozumění, se Slovenskou republikou a Spolkovou republikou Německo, probíhá tzv. přímá přeshraniční spolupráce ve formě výměny informací na úrovni pověřených příhraničních FÚ.

Poskytování informací v rámci mezinárodní spolupráce se opírá o tři formy výměny informací: výměnu informací na dožádání, poskytování informací z vlastního podnětu (spontánní výměnu informací) a automatickou (pravidelnou) výměnu informací. FS plně využívá všechny uvedené formy. Pokud jde o četnost korespondence spojené s výměnou informací na dožádání a z vlastního podnětu bylo v roce 2016 zaznamenáno na centrální úrovni GFŘ 1 098 výměn korespondence. Přímá spolupráce se Slovenskem na úrovni FÚ činila 24 výměn korespondence a s Bavorskem a Saskem 34 výměn korespondence.

Výměna informací na dožádání a z vlastního podnětu

ČR obdržela ze zahraničí celkem 305 případů mezinárodní výměny informací na dožádání a spontánních výměn informací (z vlastního podnětu). Do zahraničí bylo zasláno 208 těchto žádostí. Pokud jde o hodnocení četnosti spolupráce, nadále jsou pro nás rozhodujícími státy Slovensko, Německo, Polsko, Rakousko a Francie. Mimo EU se jedná zejména o Spojené státy americké, Rusko a Ukrajinu. Nadále zůstává zachováno specifikum zasilání značného počtu spontánních informací ze Saska a Bavorska, a to nejen v rámci tzv. přímé spolupráce, ale i ve vztahu ke GFŘ. Značná teritoriální rozmanitost zemí při výměně informací, která byla poprvé zaznamenána v roce 2008, zůstala zachována i v roce 2016. Jednoznačně však převládá spolupráce s evropskými státy. Co se týká dohod o výměně informací v daňových záležitostech, byla v roce 2016 největší frekvence výměn s Britskými Panenskými ostrovy.

Automatická výměna informací

Na rozdíl od informací na dožádání nebo poskytovaných z vlastního podnětu, kde existuje konkrétní podezření vztahující se k určitému daňovému subjektu, při automatické výměně informací jsou vyměňovány hromadně informace určitého typu, přičemž dochází k prověřování všech relevantních daňových subjektů. Neodmyslitelnou součástí tohoto typu výměny informací

je jeho velký význam spočívající v preventivním působení na daňové subjekty.

Zdaňování příjmů z úspor

Od roku 2016 je zrušena směrnice Rady 2003/48/ES o zdanění příjmů z úspor v podobě úrokových plateb. Hlavním důvodem zrušení této směrnice je přijetí nové směrnice 2014/107/EU, která v podstatě pokrývá i příjmy, které podléhaly směrnici 2003/48/ES.

FATCA

V souvislosti s uzavřenou dohodou FATCA byl přijat zákon č. 330/2014 Sb., o výměně informací o finančních účtech se Spojenými státy americkými, který je v současné době zrušen, a automatická výměna informací o finančních účtech je součástí zákona č. 164/2013 Sb., o mezinárodní spolupráci při správě daní a o změně dalších souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. V rámci dohody FATCA si daňové správy ČR a Spojených států amerických v září 2016 již podruhé vyměnily informace poskytnuté finančními institucemi o příjmech daňových rezidentů druhého státu. Roční objem obdržených informací v rámci FATCA se pohybuje průměrně kolem 7 000 záznamů.

6.2 Mezinárodní pomoc při vymáhání některých finančních pohledávek

Analýza údajů roku 2016 ukazuje na pokračující trend silného růstu agendy mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek zpracovaných GŘ a podřízenými orgány FS podle zákona č. 471/2011 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2016 bylo vyřizováno celkem 865 nových případů. V porovnání s předchozím rokem 2015 (657 případů) tak došlo k 32 % nárůstu absolutního počtu nově vyřizovaných žádostí. Na růstu se podílely stejnou měrou žádosti o vymáhání i o informace (o 1/3). U žádostí o doručení došlo ke stagnaci. Co se týče objemu vymožených prostředků obdržených ze zahraničí, tak ten ve srovnání s minulým obdobím poklesl o 2,7 mil. Kč na částku 7,4 mil. Kč. Objem prostředků vymožených pro zahraniční daňové správy poklesl o 217 mil. Kč na částku 54,2 mil. Kč. Důvodem byla mimořádně vysoká srovnávací základna z předešlého roku 2015, způsobená jedním velkým případem z Polska.

Vysoký nárůst byl zaznamenán u došlých žádostí ze zahraničí. Téměř dvojnásobku bylo dosaženo u žádostí o vymáhání (95 %), růst u žádostí o informace činil 74 %. U odchozích žádostí do zahraničí naopak došlo k poklesu. U žádostí o informace o 28 %, u žádostí o vymáhání o 19 %. Pokles počtu odchozích žádostí o vymáhání byl ovlivněn jednak vysokou srovnávací základnou z roku 2015, kdy byl zaznamenán trojnásobný nárůst oproti předešlému období a efektivnějším způsobem zpracování vratek DPH, evidovaných u tuzemských subjektů v zahraničí, kdy v rámci jedné žádosti o vymáhání se dle možností vyřizovalo vícero vratek DPH. Každá druhá odchozí žádost o vymáhání byla žádost o vymožení vratky DPH.

V roce 2016 připadalo na 1 odchozí žádost do zahraničí 2,4 příchozí žádosti ze zahraničí. K nevyrovnané bilanci počtu žádostí přispěl výrazný nárůst došlých žádostí ze zahraničí (např. u Slovenska, které od 1. 1. 2016 začalo využívat možnost vymáhání vratek DPH v zahraničí) a pokles počtu odchozích žádostí do zahraničí (začaly se efektivněji využívat

stávající žádosti o vymození vratek DPH v zahraničí).

Z celkového objemu nově vyřizovaných žádostí v roce 2016 tvořily největší podíl, stejně tak jako v minulých letech, žádosti o vymáhání (75 %), následovaly žádosti o informace (22 %) a žádosti o doručení (3 %). Podrobnější přehled o počtu nově vyřizovaných žádostí v roce 2016 je patrný z údajů v **Tabulce č. 49**.

Tabulka č. 49: Nové žádosti o mezinárodní pomoc při vymáhání v roce 2016

Žádost	o informace	o doručení	o vymáhání	CELKEM
Zahraníční	151	21	434	606
Tuzemské	42	2	215	259
CELKEM	193	23	649	865

Nejvyšší intenzita žádostí o mezinárodní pomoc při vymáhání pohledávek byla tradičně se sousedními zeměmi – Slovenskem (248), Německem (172), Rakouskem (76) a Polskem (67). Ostatní země byly zastoupeny buď nevýznamně, nebo vůbec. Výjimku, díky specifickému způsobu zasílání jednotlivých žádostí, představovalo Lotyšsko (97). Ze zemí mimo EU se mezinárodní spolupráce při vymáhání pohledávek týkala pouze Norského království (18 případů). Na základě Úmluvy o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech, která od roku 2015 rozšířila možnosti spolupráce při vymáhání daňových pohledávek do dalších zemí světa (OECD), nebyla v roce 2016 tato pomoc FS využita ani poskytnuta.

Nárůst se projevil i v celkovém počtu zpracovávaných podání vztahujících se k jednotlivým žádostem o mezinárodní pomoc. V roce 2016, v porovnání s rokem 2015 (6 422), narostl objem o 11 % a přesáhl tak počet sedmi tisíc (7 115). Toto číslo představuje intenzitu komunikace mezi zahraničními a tuzemskými kontaktními orgány prostřednictvím ústředního kontaktního orgánu (GFŘ).

Poprvé od počátku sledování (tj. od roku 2012) došlo k poklesu agendy související s poskytováním informací jinému členskému státu EU o vratitelném přeplatku na daních z příjmu u subjektů se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí. V roce 2016 bylo předáno do zahraničí celkem 56 informací (85 v roce 2015). Nejvíce informací o vratitelném přeplatku bylo zasláno do Velké Británie (15) a Německa (10). Česká republika naopak žádné informace o vratitelných přeplatcích z ostatních členských zemí EU neobdržela.

Vedle toho probíhala pracovní jednání s ostatními členskými zeměmi EU v Bruselu ohledně problematiky spolupráce mezi členskými zeměmi v rámci mezinárodní pomoci při vymáhání pohledávek a připravovaných změn standardizovaných formulářů. Dále probíhala jednání k připravované centrální elektronické aplikaci pro vyřizování případů. Došlo k aktualizaci programu e-forms, který byl v 1. pololetí roku 2016 distribuován na FÚ.

6.3 Zdaňování nadnárodních podniků, problematika převodních cen

Problematika převodních cen je celosvětově vnímána jako velice riziková oblast, která bývá nadnárodními skupinami využívána k daňovému plánování a často i k daňovým únikům. O významnosti rizika svědčí i to, že v roce 2015 byly dokončeny práce na programu BEPS připravovaném od poloviny roku 2013 pod záštitou OECD, který byl ve značné míře zaměřen na zdaňování nadnárodních skupin. OECD má v úmyslu tyto závěry implementovat do směrnice k převodním cenám. Její aktualizace je plánovaná na začátek roku 2017. FS závěry týkající se převodních cen vítá a průběžně upravuje svoji správní praxi tak, aby těmto závěrům odpovídala.

Od roku 2015 FS využívá pro výběr subjektů ke kontrole i data z povinné přílohy daňového přiznání (Samostatná příloha k položce 12 I. oddílu – přehled transakcí se spojenými osobami) umožňující FS lépe cílit daňové kontroly pouze na potenciálně rizikové daňové subjekty a na rizikové transakce. Příprava na daňovou kontrolu i samotná daňová kontrola převodních cen je tak efektivnější a současně méně zatěžující pro daňové poplatníky, kteří mají nastavené převodní ceny v souladu se zákonem a mezinárodně uznávaným principem tržního odstupu.

Pro daňové subjekty je, i v souvislosti s touto přílohou, velice výhodné předcházet daňové kontrole tím, že využijí institut závazného posouzení a požádají FS předem o posouzení způsobu tvorby převodních cen mezi spojenými osobami.

Ze všech výše uvedených skutečností je patrné, že se FS v roce 2016 zaměřovala na kontrolu převodních cen více, než kdykoliv předtím, a v tomto trendu bude pokračovat i v roce 2017. FS v roce 2016 dodatečně doměřila daň v souvislosti s transakcemi mezi spojenými osobami ve výši 886 mil. Kč, což je přibližně 50% nárůst oproti roku 2015. Kromě zvyšování základu daně se FS zaměřila i na kontrolu dlouhodobě ztrátových spojených osob. Výsledkem je snížení daňové ztráty v roce 2016 o 8 500 mil. Kč.

ČR aplikuje základní standardy týkající se převodních cen obsažené především v dokumentech OECD a EU, přičemž pro účely vlastního metodického řízení interpretuje principy daných dokumentů ve svých metodických materiálech. Na podkladě těchto dokumentů jsou vedena mezinárodní dohádovací řízení týkající se úprav zisků plynoucích z řízených transakcí mezi sdruženými podniky. S ohledem na zájem jednotlivých daňových správ podrobně sledovat a analyzovat přeshraniční řízené transakce se počet řešených sporů nesnižuje. V roce 2016 bylo řešeno dohodou podle smluv o zamezení dvojímu zdanění nebo podle Arbitrážní konvence (Sbírka mezinárodních smluv č. 93/2006) celkem 25 případů. Zatím žádný případ řešený podle Arbitrážní konvence nebylo nutné předložit poradní komisi.

6.4 Mezinárodní spolupráce při správě daně z přidané hodnoty

Hlavním předmětem mezinárodní administrativní spolupráce při správě DPH je výměna informací se zahraničními daňovými správami. Největší část výměny tvoří administrativní spolupráce s ostatními členskými státy EU na základě Nařízení Rady (EU) č. 904/2010 o správní

spolupráci a boji proti podvodům v oblasti daně z přidané hodnoty a Prováděcího nařízení Komise (EU) č. 79/2012, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení (EU) č. 904/2010 o správní spolupráci a boji proti podvodům v oblasti DPH.

Nařízení Rady (EU) 904/2010 specifikuje jednotlivé typy výměny informací a další způsoby administrativní spolupráce. Informace o uskutečněných dodáních zboží a poskytnutí služeb jsou sdíleny prostřednictvím elektronického systému VIES, díky němuž jsou správcům daně dostupné údaje z ostatních států, které mají široké využití v rámci tuzemských daňových řízení.

Zdrojem údajů pro systém VIES jsou z české strany souhrnná hlášení (§102 ZDPH), která podávají jak někteří plátcí DPH, tak i vybrané identifikované osoby. Předmětem přiznání jsou poskytnutí služeb s místem plnění v jiném členském státě podle § 9 odst. 1 ZDPH, pokud je povinen přiznat daň příjemce služby (plátcí i identifikované osoby), a dodání zboží do jiného členského státu, tzv. intrakomunitární dodání zboží (plátcí). Za rok 2016 podalo souhrnné hlášení o dodání zboží/služeb do jiného členského státu 94 158 subjektů (nárůst o 11 % oproti roku 2015, kdy jich bylo 84 628), z toho 5 048 identifikovaných osob (nárůst o 56 % oproti roku 2015, kdy jich bylo 3 232).

Údaje ze systému VIES (deklarovaná dodání zahraničních subjektů plátcům/identifikovaným osobám z ČR) je možné využívat i ke zjištění nesrovnalostí při porovnání s údaji o pořízeních z jiného členského státu z daňových přiznání. Tato pořízení v roce 2016 vykázalo 134 743 plátců DPH (o 17 % více než v roce 2015, kdy se jednalo o 115 230 subjektů) a 2 719 identifikovaných osob (nárůst oproti roku 2015, kdy se jednalo o 1 506 subjektů, je 81 %).

V rámci daném Nařízením Rady (EU) 904/2010 probíhá také výměna informací týkajících se konkrétních intrakomunitárních transakcí, která komunikací se zahraničním správcem daně rozvíjí informace získané ze systému VIES a daňových přiznání. V rámci této výměny bylo v roce 2016 do ČR doručeno 4 305 žádostí o informace a 694 spontánních informací (celkový nárůst počtu výměn oproti roku 2015 o 11 %). Odeslaných žádostí o informace z ČR do jiných členských států bylo 3 613 a spontánních informací 1 121 (meziroční nárůst o 7 %).

Tyto počty zahrnují i žádosti, které proběhly v rámci administrativní spolupráce v přímém přeshraničním styku. V listopadu 2014 bylo uzavřeno Ujednání o přímé výměně informací v oblasti daně z přidané hodnoty mezi FS a FS Slovenské republiky, v listopadu 2016 pak obdobné Ujednání o přímé dvoustranné správní spolupráci při potírání podvodů v oblasti DPH mezi MF a Ministrem pro rozvoj a finance Polské republiky. Výměna informací se Slovenskou republikou probíhá od 1. 4. 2015 a dosavadní zkušenosti ukazují, že přispívá k urychlení výměny informací a zapojeným OFS pomohla při řešení případů daňových úniků v řádech stovek milionů korun. V roce 2016 proběhlo celkem 192 přímých výměn informací, což je o 33 % více než v roce 2015 (144 výměn).

ČR je zapojena i do automatizované výměny informací bez předchozí žádosti. Tímto pohotovým způsobem se vyměňují údaje o zahraničních osobách, které nejsou usazené v ČR, ale registrovaly se v ČR k DPH, nebo informace o dodání nových dopravních prostředků osobám neregistrovaným k DPH.

V rámci administrativní spolupráce upravené Nařízením Rady (EU) 904/2010 probíhá i doručování správních aktů a rozhodnutí, které se týkají uplatňování právních předpisů o DPH na území jednoho členského státu, přičemž písemnost je doručena adresátovi v jiném členském státě prostřednictvím příslušného orgánu v tomto jiném členském státě. Celkem v roce 2016 finanční správa odeslala 84 žádostí o doručení a obdržela 15 takových žádostí. Oproti roku 2015 došlo k nárůstu počtu těchto žádostí, a to celkově o 25 %.

FS je zapojena také do systému tzv. souběžných (multilaterálních) kontrol neboli MLC, tj. kontrol zahajovaných správci daně více členských států. FS je v těchto kontrolách stále aktivnější. V roce 2016 se zapojila do 11 nových MLC (v roce 2015 do 5), a z nich 2 iniciovala (v roce 2015 neiniciovala žádnou).

Zvyšuje se i intenzita využívání možnosti úředníků FS být přítomni v prostorách zahraničních správních orgánů a účastnit se správních šetření (čl. 28 Nařízení Rady (EU) 904/2010). Tento typ spolupráce zefektivňuje výměnu informací a prověřování možných podvodů na DPH při obchodování se zahraničím. V roce 2016 takto vycestovali úředníci do zahraničí celkem ve čtyřech kauzách, a to i opakovaně (v roce 2015 proběhly dvě cesty).

FS také spravuje národní část společného elektronického systému EU, který umožňuje vrácení daně osobám povinným k dani neusazeným v členském státě vrácení daně, ale v jiném členském státě (viz ustanovení § 82, § 82a a § 82b ZDPH a Směrnice Rady 2008/9/ES). Žádosti o vrácení daně podávané z ČR do členských států EU se podávají prostřednictvím Daňového portálu finanční správy (interaktivní aplikace „Vrácení DPH v rámci EU“), žádosti přicházející z EU do ČR jako státu vrácení daně jsou zpracovávány v interaktivní aplikaci systému ADIS (vyřizuje FÚ pro hlavní město Prahu). V roce 2016 bylo z ČR odesláno 29 376 žádostí o vrácení daně do zemí EU (setrvalý stav ve srovnání s rokem 2015, kdy bylo žádostí 29 410) a do ČR přišlo 25 030 žádostí o vrácení DPH (v roce 2015 jich bylo 23 698, jde tedy o mírný nárůst o 6 %). Nejvíce žádostí o vrácení řeší ČR v obou směrech se sousedními státy, což je dlouhodobý jev.

FS také provádí ověřování platnosti DIČ osob registrovaných v jiných členských státech EU, které je potřebné pro prokázání nároku na osvobození od DPH u intrakomunitárních obchodů. Základním nástrojem pro takové ověření je online služba na stránkách Evropské komise, dostupná i z internetových stránek FS; o ověření je nicméně možné požádat i FS (finanční úřady i GFŘ), které provádějí dotaz do systému VIES prostřednictvím ADIS. V roce 2016 bylo těchto dotazů položeno celkem 84 485, tedy o 11 % méně než v roce předchozím (95 357 dotazů).

Od roku 2015 mohou osoby povinné k dani nově plně využívat zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS), který usnadňuje výběr DPH u vybraných služeb – elektronických,

telekomunikačních nebo rozhlasového a televizního vysílání – poskytovaných na území EU. Do tohoto režimu bylo k 31. 12. 2016 registrováno 477 subjektů z ČR a dalších 12 subjektů ze zemí mimo EU, které si zvolily ČR jako stát identifikace. Celkem tímto způsobem ČR odeslala v roce 2016 do jiných členských států vybranou DPH v objemu 7 939 687,14 EUR a z ostatních zemí EU získala 38 192 227,14 EUR.

FS také administrativně spolupracuje se třetími zeměmi (tj. zeměmi mimo EU), a to na podkladě jednotlivých smluv o zamezení dvojího zdanění, dohod o výměně informací v daňových záležitostech, které jsou uzavírány zejména se státy s preferenčním daňovým režimem, či multilaterální Úmluvy o vzájemné správní pomoci v daňových záležitostech dle OECD.

6.5 Mezinárodní spolupráce daňových správ

Spolupráce s daňovou správou Slovenska

Ani v roce 2016 nebyla přerušena kontinuita vzájemné spolupráce mezi českou a slovenskou daňovou správou, která nejen v důsledku společných historických kořenů, ale i z pragmatického hlediska tvoří základní pilíře mezinárodní spolupráce se zahraničními daňovými správami.

6.6 Finanční správa a mezinárodní daňové organizace

IOTA

V roce 2016 Česká republika úspěšně završila svůj tříletý mandát ve Výkonném výboru Evropské organizace daňových správ (IOTA). To jí umožnilo přijímat a rozhodovat o záležitostech, které jsou v přímé souvislosti s činností IOTA a zaujímat stanovisko k návrhům předloženým členskými zeměmi IOTA.

Kromě toho se FS snažila poskytnout svým pracovníkům možnost se zúčastnit akcí pořádaných IOTA, a díky tomu načerpat informace a zkušenosti z jiných daňových správ členských zemí IOTA.

Evropská unie – program Fiscalis

V rámci programu Fiscalis se v roce 2016 podílela FS na organizačním zajištění několika různorodých akcí v ČR. Celkem se tak akcí v rámci programu Fiscalis v roce 2016 zúčastnilo 142 pracovníků FS.

Na konci července 2016 FS hostila odborný workshop zaměřený na tzv. zvláštní režim jednoho správního místa neboli Mini-one-stop-shop (MOSS). Této dvoudenní akce se zúčastnilo více než padesát odborníků z celkem 26 zemí EU, kteří podrobně prodiskutovali své zkušenosti s využíváním tohoto systému pro přeshraniční odvody DPH. V průběhu roku rovněž FS hostila pět pracovních jednání menšího rozsahu. Jednalo se o dvě projektové skupiny zabývající se tématikou centrální aplikace pro elektronické formuláře u DPH a daňových mezer a tři multilaterální kontroly.

7. Výkon dalších kompetencí

7.1 Platby a vratky daní a poplatků

Tabulka č. 50 zobrazuje za roky 2012 až 2016 údaje o celkovém objemu plateb došlých na účty FÚ. Jedná se o úhrady různých druhů daňových povinností a o celkový objem plateb odesílaných z účtů FÚ, zde se jedná především o „vratky“ daňovým subjektům nebo převody prostředků oprávněným příjemcům.

Tabulka č. 50: Celkový objem plateb došlých na účty FÚ

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Rozdíl 15-14	Rozdíl 16-15
Na účty FÚ	1 078 024	1 127 965	1 172 426	1 249 508	1 316 426	77 082	66 918
Z účtů FÚ	494 830	521 060	540 741	585 704	591 236	44 963	5 532
CELKEM	1 572 854	1 649 025	1 713 167	1 835 212	1 907 662	122 045	72 450

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč.

Tabulka č. 51 zobrazuje meziroční indexy celkového objemu plateb došlých na účty FÚ a celkového objemu plateb odesílaných z účtů FÚ v roce 2016.

Tabulka č. 51 Meziroční indexy celkového objemu plateb došlých na účty FÚ a celkového objemu plateb odesílaných z účtů FÚ v roce 2016

	Index (%) 16/15
Na účty FÚ	105,4
Z účtů FÚ	100,9
CELKEM	103,9

7.2 Realizace převodů oprávněným příjemcům

Tabulka č. 52 zobrazuje údaje o celkovém objemu prostředků převedených FÚ různým typům příjemců v letech 2012 až 2016.

Tabulka č. 53 zobrazuje celkový objem prostředků převedených v roce 2016 rozpočtům územně samosprávných celků a fondům podle typu příjemce.

Tabulka č. 52: Celkový objem prostředků převedených FÚ různým typům příjemců

v mil. Kč

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15	Rozdíl 16-15
CELKEM	180 539	198 134	210 383	216 671	239 846	110,7	23 175

Tabulka č. 53: Prostředky převedené v roce 2016 rozpočtům územně samosprávným celkům a fondům podle typu příjemce

v mil. Kč

Příjemce	Převod z výnosů daní	Převod sankcí - ochrana živ. prostředí	Převod odvodů za porušení rozpočtové kázně	CELKEM
Obce	171 671	0,36	-	171 672
Kraje	60 379	0,02	-	60 379
SFŽP	-	0,42	5	6
Ostatní státní fondy	-	-	894	894
Národní fond	-	-	509	509
Rezervní fond	-	-	0,02	0,02
SFDI	6 055	-	-	6 055
Penzijní společnosti	332	-	-	332
CELKEM	238 437	1	1 408	239 846

Pozn.: Součtové rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování na celé mil. Kč

7.3 Cenová kontrola

V rámci FS vykonává kompetence v cenové kontrole pouze SFÚ. Kontrolní činnost byla v roce 2016 zaměřena na ověřování dodržování regulačních pravidel stanovených ZC, prováděcí vyhláškou č. 450/2009 Sb. a navazujícími cenovými výměry MF a Ministerstva zdravotnictví. Kromě regulovaných cen zboží byly v roce 2016 provedeny kontroly v oblasti neregulovaných cen podle ustanovení § 2 odst. 3 ZC v souvislosti se zneužitím hospodářského postavení prodávajícího za účelem získání nepřiměřeného majetkového prospěchu.

V roce 2016 bylo pravomocně ukončeno celkem 176 kontrol. Ve správním řízení bylo vydáno 78 rozhodnutí o uložení pokuty za porušení cenových předpisů v celkové výši 3,7 mil. Kč. Porušení cenových předpisů bylo zjištěno v cca 44 % z provedených kontrolních akcí. Bylo vyřízeno 26 podnětů, z nichž pouze 2 byly oprávněné. Na kontrolní činnost bylo systemizováno 50 služebních míst.

V oblasti maximálních cen byly kontroly zaměřeny na ceny nájemného z pozemků nesloužících k podnikání nájemce, především nájemného z pozemků pro veřejná pohřebiště, dále na ceny mléčných výrobků pro žáky, na ceny zdravotních výkonů hrazených z veřejného zdravotního pojištění a také na ceny pohřebních služeb, které mohou stanovit kraje a obce ve smyslu ustanovení Části I, Oddílu B příslušného cenového výměru MF.

V oblasti věcně usměrňovaných cen byly kontroly zaměřeny na spektrum oblastí ve smyslu platného cenového výměru MF řady 01, zejména pak na ceny vody pitné dodávané odběratelům, vody předané a vody odpadní odvedené kanalizací, ceny veřejné vnitrostátní pravidelné autobusové dopravy, ceny sběru, přepravy, třídění a odstraňování komunálního odpadu, ceny služeb krematorií, ceny za pronájem obřadních místností, ceny hřbitovních služeb poskytovaných v souvislosti s pronájemem a užíváním hřbového místa. V souladu s platným cenovým výměrem Ministerstva zdravotnictví pak byly prováděny cenové kontroly zdravotních

výkonů nehrazených z veřejného zdravotního pojištění v oborech oftalmologie, gynekologie, plastické chirurgie, stomatologie, dentální hygieny, žilní chirurgie a lázeňství. Nejvyšší sankce byla uložena obchodní společnosti provozující soukromé kliniky, které poskytují zdravotní služby v oborech oftalmologie a estetické chirurgie. Kontrolou u tohoto subjektu bylo zjištěno nedodržení závazného postupu při kalkulaci ceny zahrnutím ekonomicky neoprávněných nákladů (reklama, propagace) nesouvisejících s poskytovanými zdravotními službami.

Nedodržení závazného postupu při kalkulaci ceny a sjednání cen, jejichž výše a kalkulace nebyla v souladu s podmínkami věcného usměrňování podle § 6 odst. 1 ZC v důsledku zahrnutí vyšších než ekonomicky oprávněných nákladů s regulovanou službou nesouvisejících, a dále zahrnování vyššího než přiměřeného zisku do ceny zboží bylo nejčastějším kontrolním zjištěním. Jiná kontrolní zjištění prokázala porušení cenových předpisů dle ustanovení § 11 odst. 2 ZC, tj. že kontrolované osoby nezpracovaly nebo neuchovaly kalkulace cen prokazující dodržení pravidel regulace.

V průběhu roku 2016 si MF vyžádalo provést celostátní šetření výše uplatňovaných nákupních a prodejních cen vybraných potravinářských výrobků v obchodních řetězcích v souvislosti s dovozy potravinářských výrobků do ČR za nízké ceny, které mají negativní dopad na tuzemskou živočišnou výrobu. K 31. 12. 2016 šetření stále probíhalo.

Výsledky kontrolní činnosti v oblasti cen ukazují na nedostatečné respektování cenových předpisů ze strany kontrolovaných osob a prokazují nadále její odůvodněnost i v budoucích letech.

7.4 Správa odvodů za porušení rozpočtové kázně

Správu odvodů za porušení rozpočtové kázně v roce 2016 vykonávalo, v souladu s ustanovením § 44a odst. 11 ZRP 14 krajských FÚ a SFÚ. Vyřizování opravných prostředků se věnovalo OFŘ jakožto nezávislý odvolací orgán, metodickou a koordinační roli vykonávalo GFŘ.

Kontrola a vyměňování

Jednou ze stěžejních činností FÚ při výkonu správy odvodů za porušení rozpočtové kázně je činnost kontrolní, v rámci které jsou FÚ prověřovány skutečnosti zakládající povinnost zaplatit odvod za porušení rozpočtové kázně a příslušné penále. Kontroly jsou FÚ prováděny na základě vlastní vyhledávací činnosti nebo na základě zasílaných podnětů.

V případech, kdy kontrola FÚ zjistí porušení rozpočtové kázně, je ukládán odvod za porušení rozpočtové kázně a příslušné penále za jeho prodlení. V zájmu odstraňování duplicit kontrolních činností s poskytovateli dotací a za účelem snížení administrativní zátěže daňových subjektů přistupují FÚ v případech, kdy disponují dostatkem důkazních prostředků od předkladatele podnětu, k daňovému řízení bez kontroly a následnému vyměření odvodu za porušení rozpočtové kázně. Využití tohoto postupu je závislé na „kvalitě“ podkladů zasílaných předkladateli podnětů.

V roce 2016 je v návaznosti na prohlubování spolupráce FÚ s poskytovateli dotací a dalšími kontrolními orgány patrný výrazný nárůst počtu daňových řízení bez kontroly. Meziročně se jedná o nárůst počtu těchto řízení o 67 %. V roce 2016 tak byla výrazným způsobem snížena administrativní zátěž daňových subjektů při kontrole FÚ a zvýšila se efektivita navrácení finančních prostředků zpět do státního rozpočtu. V roce 2016 bylo:

- provedeno celkem 4 213 kontrolních činností a 1 189 daňových řízení bez kontroly,
- prověřeno celkem 8 994 projektů,
- prověřeno celkem 74 078,3 mil. Kč.

Z celkového počtu prověřených dotačních projektů bylo zjištěno porušení rozpočtové kázně u 2 905 projektů v celkovém objemu 5 052 mil. Kč. V roce 2016 tak byl dodržen vysoký podíl zkontrolovaných projektů z let minulých, za pozitivní vývoj lze nově označit zvýšený objem zkontrolovaných prostředků s nálezem, který činil 5 052 mil. Kč. V meziročním porovnání se jedná o zvýšení nálezovosti o 1 890,5 mil. Kč, což lze přisuzovat mj. zvýšenému důrazu na kvalitu výběru kontrolního vzorku FÚ na základě vlastní vyhledávací činnosti.

Z hlediska prověřovaného financování bylo z celkového počtu prověřených dotačních projektů celkem 4 435 projektů spolufinancováno z prostředků EU, což znamená nárůst podílu těchto projektů na celkovém počtu prověřených projektů na 49,3 %.

Počet prověřených projektů na základě podnětu činil v roce 2016 celkem 2 868 projektů o celkovém objemu 59 124,1 mil. Kč. Z tohoto počtu bylo 1 974 projektů spolufinancováno z prostředků EU, což tvoří podíl 68,8 % těchto projektů na celkovém počtu projektů kontrolovaných z podnětu.

I v roce 2016 tvořila významnou část kontrol oblast veřejných zakázek. S nálezem porušení rozpočtové kázně u veřejných zakázek bylo ukončeno celkem 392 kontrol, přičemž pochybení byla zjištěna u 426 projektů. Celkem bylo za pochybení u veřejných zakázek uloženo 726,1 mil. Kč na odvodech za porušení rozpočtové kázně. Nejčastějšími pochybeními daňových subjektů jsou samotné neprovedení výběrového řízení, diskriminace a netransparentnost zejména při zadávání hodnotících kritérií a dodržování stanovených lhůt. V roce 2016 bylo:

- vyměřeno 1 698 mil. Kč na odvodech za porušení rozpočtové kázně,
- předepsáno 906 mil. Kč na penále za prodlení s odvodem,
- žádáno o povolení posečkání v 406 případech v celkové částce 4 411,6 mil. Kč,
- žádáno o rozložení úhrad do splátek v 76 případech v celkové částce 73,6 mil. Kč.

Z celkového počtu 3 859 platebních výměrů na odvod za porušení rozpočtové kázně bylo 1 719 platebních výměrů vydáno v souvislosti s daňovými řízeními FÚ bez kontroly, což činí podíl platebních výměrů z daňových řízení FÚ bez kontroly více než 44% na jejich celkovém počtu.

Opravné a dozorčí prostředky

V roce 2016 se zvýšil počet podaných odvolání na OFŘ v porovnání s rokem 2015 o 59 případů na celkových 481 případů. Meziročně se jedná o cca 14% nárůst odvolání jako řádného opravného prostředku na úseku správy odvodů za porušení rozpočtové kázně. OFŘ v roce 2016 vyřídilo celkem 476 spisů, z toho:

- 428 odvolání,
- 29 přezkoumání rozhodnutí,
- 3 povolení/nařízení obnovy řízení,
- 16 ostatních podání.

Ve vztahu k celkovému počtu vydaných platebních výměrů na odvod a penále (6 894) se stále jedná o relativně minimální podíl (6,98 %) odvoláním napadených rozhodnutí finančních úřadů. Podíl odvolání se však oproti minulému roku zvýšil o 2,78 procentních bodů.

Prominutí

S ohledem na to, že mnoho subjektů, kterým byl odvod nebo penále za porušení rozpočtové kázně uložen, využije možnosti podání žádosti o jejich prominutí, tvořilo objemově významnou část agendy FÚ zpracování a postoupení žádostí subjektů o prominutí odvodů a penále za porušení rozpočtové kázně GFŘ. V roce 2016:

- bylo na FÚ podáno 871 žádostí o prominutí,
- požadovaná částka k prominutí činila 1 101,8 mil. Kč.

Generální finanční ředitelství

V roce 2016 podobně jako v letech předcházejících pořádalo GFŘ za účelem zvýšené koordinace činností, sjednocování postupů a kontrolních závěrů a vzájemné výměny informací a zkušeností společná jednání pracovníků FÚ s řídicími orgány poskytovatelů dotací a dalšími kontrolními orgány. Prohloubení spolupráce s poskytovateli dotací a dalšími kontrolními orgány se pozitivně odrazilo již ve výstupech za rok 2016.

7.5 Státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi

V rámci FS vykonával státní dozor nad sázkovými hrami a loteriemi pouze SFÚ. V roce 2016 provedli pracovníci státního dozoru SFÚ celkem 3 207 kontrol zaměřených na dodržování ZLPH a podmínek vyplývajících z povolení MF. Oproti roku 2015 došlo k poklesu počtu kontrol o více než 4 000, neboť byly ve zvýšené míře využívány úkony předcházejících kontrole dle ustanovení § 3 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), a kontrolní činnost byla cíleně směřována do rizikových oblastí na úkor plošných rutinních kontrol. Nižší počet kontrol byl také zapříčiněn tím, že v druhé polovině roku 2016 byla část činností směřována do agend souvisejících s ukončením výkonu této kompetence v rámci FS, neboť od 1. 1. 2017 přechází výkon dozoru na celní úřady.

Ze strany SFÚ bylo ve správních řízeních řešeno 759 porušení ZLPH, a byly uloženy pokuty v úhrnné výši 34,3 mil. Kč, což oproti roku 2015 činí nárůst o cca 1 mil. Kč. V rámci správních řízení bylo také rozhodováno o výnosu z loterií a jiných podobných her, které byly

provozovány bez povolení, přičemž bylo rozhodnuto o odvedení výnosu do státního rozpočtu v celkové výši 197,8 mil. Kč.

Mezi nejčastější porušení, která byla při kontrolách zjištěna, patří provozování loterie a jiné podobné hry bez povolení, nekvalitní nebo chybějící záznam z monitorovacího zařízení v kasinech, provozování před nabytím právní moci povolení, neoznámení změny odpovědné osoby a provozování v rozporu s obecně závaznými vyhláškami obcí.

Problematika odhalování nelegálně provozovaných technických zařízení se stala i v roce 2016, stejně jako v minulých letech, prioritou v činnosti SFÚ, neboť oproti roku 2015 nebyl zaznamenán pokles této nezákonné činnosti. Z tohoto důvodu se SFÚ v období celého roku 2016 zaměřil na odhalování nelegálního provozování technických zařízení, a to hlavně tzv. kvízomatů, ale i klasických výherních hracích přístrojů, provozovaných v rámci klubů a spolků. Veškerá zjištění byla řešena v rámci velkého počtu správních řízení a byla také předávána formou trestních oznámení PČR. V rámci boje proti potírání této nezákonné činnosti se SFÚ velmi aktivně zapojil do činnosti tzv. hazardní Kobry.

Mezi další priority patřily kontroly provozování živých her v kasinech a průběžné kontroly finančních toků provozovatelů.

V roce 2016 bylo na výkon státního dozoru systemizováno 158 služebních míst. Sankce byly vyměřeny v 23,67 % kontrol, což ukazuje na zvyšující se efektivitu kontrolní činnosti, neboť se jedná o více než 15% zlepšení oproti předcházejícímu roku.

7.6 Elektronická evidence tržeb

Elektronická evidence tržeb představuje jednu z nejdůležitějších priorit vlády ČR a zároveň významné systémové opatření vedoucí ke zlepšení výběru daní, narovnání tržního prostředí a daňové morálky, které se dotkne nejširší podnikatelské i nepodnikatelské veřejnosti.

Oblast elektronické evidence tržeb upravuje ZET, který nabyt účinnosti 1. 12. 2016. Některá ustanovení tohoto zákona však nabyt účinnosti již 1. 9. 2016, a to ustanovení upravující tržby ve zjednodušeném režimu, povolení pro evidování tržby ve zjednodušeném režimu, tržby vyloučené z evidence tržeb, žádost o autentizační údaje, přidělení a používání autentizačních údajů, certifikáty pro evidenci tržeb a jejich správa, ochrana autentizačních údajů a certifikátu pro evidenci tržeb, oznamovací povinnost ve vztahu k údajům o provozovnách a závazné posouzení o určení evidované tržby.

Náběh evidence tržeb je postupný a je rozdělen do 4 fází podle klasifikace ekonomických činností NACE. V první fázi, od 1. 12. 2016 podnikatelé evidují tržby z ubytovacích a stravovacích služeb, ve druhé fázi, od 1. 3. 2017 se připojí podnikatelé, kterým plynou tržby z maloobchodu a maloobchodu, ve třetí fázi, od 1. 3. 2018 budou podnikatelé evidovat takové tržby, které nepodléhají evidenci v první, druhé a čtvrté fázi (např. daňoví poradci, lékaři, taxislužba atd.) a v poslední fázi, od 1. 6. 2018 se připojí podnikatelé, kterým plynou tržby

z vybraných řemesel a výrobních činností (např. kadeřnické služby, masérské služby, výroba hraček apod.).

V souvislosti s dlouhodobou informační kampaní byly v dubnu 2016 spuštěny webové stránky www.etrzby.cz, kde jsou k dispozici aktuální informace o evidenci tržeb jak pro podnikatele a firmy, tak pro vývojáře i širokou veřejnost. Na uvedených stránkách je k dispozici také kontaktní formulář pro metodické a technické dotazy k evidenci tržeb. Pro zodpovídání metodických dotazů byla zřízena speciální infolinka FS. Pro IT vývojáře bylo spuštěno testovací prostředí tzv. playground, který je schopen přijímat zaslané datové zprávy o tržbách a odpovídat, zda byla datová zpráva přijata a zda vyhověla požadavkům. Současně byla v průběhu roku 2016 uspořádána řada konferencí a seminářů, na kterých se podnikatelská veřejnost mohla seznámit s věcným obsahem evidence tržeb i s nabízeným technickým řešením.

Prioritou bylo rovněž vypracování metodických pokynů k aplikaci ZET, přidělování autentizačních údajů, rozhodování o povolení evidování tržeb ve zjednodušeném režimu a dalších metodických materiálů. Byla také zveřejněna technická specifikace, která popisuje datové rozhraní pro příjem a potvrzování datových zpráv obsahujících údaje o tržbě, které jsou podnikatelé povinni zasílat pro každou uskutečněnou tržbu, jež je předmětem evidence dle ZET a dále popisuje definici XML schématu webové služby (WSDL), které formálně popisují strukturu datových zpráv evidovaných tržeb a webovou službu pro jejich příjem.

V listopadu 2016 (tj. měsíc před spuštěním ostrého startu provozu evidence tržeb) si podnikatelé mohli elektronickou evidenci tržeb vyzkoušet v pilotním provozu a ověřit si tak, zda mají dostatečné internetové připojení, jejich pokladní zařízení komunikuje se serverem FS a zda je systém elektronické evidence tržeb kompatibilní s jejich dalšími procesy. Do pilotního projektu se zapojilo 32 tis. podnikatelů, kteří do systému zaslali přes 15 mil. účtenek.

Před zahájením evidence tržeb měli podnikatelé povinnost požádat o autentizační údaje, které jim umožní přihlášení na portál správce daně, kde si podnikatelé zaevidovali své provozovny a vygenerovali certifikáty. O autentizační údaje lze požádat v souladu s ustanovením § 13 odst. 3 ZET prostřednictvím datové schránky nebo osobně u kteréhokoliv věcně příslušného správce daně.

K 31. 12. 2016 bylo:

- vydáno celkem 55 008 autentizačních údajů, přičemž 35 016 autentizačních údajů, tj. 63 % autentizačních údajů bylo vydáno prostřednictvím zapečetěných obálek, o které podnikatelé požádali osobně u správce daně, a 19 992 autentizačních údajů bylo doručeno do datových schránek,
- poplatníky zaevidováno 66 098 provozoven a bylo vydáno 70 458 certifikátů.

Kromě žádosti o autentizační údaje mohli podnikatelé požádat o závazné posouzení evidované tržby nebo určení, zda tržba může být evidována ve zjednodušeném režimu. V období od 1. 9. 2016 do 31. 12. 2016 podali podnikatelé 286 žádostí o povolení evidovat tržby ve zjednodušeném režimu a 471 žádostí o závazné posouzení.

Elektronická evidence tržeb byla pro první skupinu podnikatelů z oblasti stravovacích a ubytovacích služeb úspěšně zahájena 1. 12. 2016. Do systému bylo k 31. 12. 2016 zasláno 77 419 291 evidovaných tržeb, přičemž průměrná doba odezvy činila 85 milisekund.

V prosinci 2016 byla zahájena kontrolní činnost v oblasti prověřování plnění povinností při evidenci tržeb u subjektů spadajících do první fáze evidence tržeb. Kontrola dodržování povinností uložených ZET je v souladu s ustanovením § 2 odst. 2 ZET vykonávána OFS a orgány CS, a to v rámci vyhledávací činnosti podle § 78 a násl. DŘ. Kontrolní činnost spočívá zejména v možnosti provedení kontrolního nákupu, který je specifickou formou místního šetření. V případě zjištění zvláště závažných pochybení mohou kontrolní orgány přistoupit k opatřením za účelem vynucení nápravy, díky nimž jsou oprávněny uzavřít provozovnu nebo pozastavit výkon činnosti do doby, než bude odstraněn závadný stav. V období od 1. 12. 2016 do 31. 12. 2016 bylo provedeno 713 kontrol evidence tržeb a 51 podnětů bylo předáno ke správnímu řízení, které v těchto případech bude zahájeno v průběhu roku 2017.

Kromě kontroly ze strany FS a CS funguje rovněž kontrola ze strany zákazníků, kteří mají možnost, stejně jako podnikatelé, ověřit si u správce daně, zda byly údaje o evidované tržbě zaslány do systému. K tomuto účelu byl Daňový portál doplněn o aplikaci „Ověření účtenky“.

8. Informatika

8.1 Automatizovaný daňový informační systém

ADIS je aplikačně technickou podporou FS s celorepublikovou působností, včetně jednotné technické infrastruktury.

Aplikační verze programů se skládá z dílčích modulů pro činnost FS – registr daňových subjektů, zpracování daňových tvrzení/hlášení jednotlivých daní, z modulů společných průřezových činností, které jsou potřebné pro správu, evidenci, vybírání a vymáhání daní, převod finančních prostředků oprávněným příjemcům a z modulů nezbytné systémové podpory, včetně modulů pro elektronické zpracování písemností na Internetu FS a podpory služeb Daňového portálu. V oblasti správy daní zajišťuje i mezinárodní výměnu informací. Každoročně reaguje na legislativní změny nejen v oblasti daňových zákonů, ale i na ostatní změny v legislativě, které správu daní ovlivňují.

V souvislosti s přijetím ZET byl v roce 2016 v oblasti informatiky stěžejní projekt elektronické evidence tržeb, jehož cílem bylo maximálně využít stávající aplikace ADIS a Daňový portál včetně technické infrastruktury. Vznikla nová oblast, v rámci níž bylo realizováno:

- zpracování a správa procesů elektronické evidence tržeb; žádosti o autentizační údaje byly realizovány jednak prostřednictvím nového formuláře EPO, jednak podáním žádosti osobně na FÚ „ústně do protokolu“; pro zaručení bezpečnosti přidělení autentizačních údajů byly přijaty potřebné mechanismy, zajišťující ochranu proti případnému zneužití v systému ADIS,
- v zabezpečené části daňového portálu vznikla nová služba umožňující poplatníkům elektronický přístup a správu všech údajů tak, jak to vyžaduje ZET; služba umožňuje zasílání žádostí o autentizační údaje, správu oprávnění, správu certifikátů pro evidenci tržeb, evidenci a správu provozoven, agregované přehledy tržeb a pro veřejnost byla zpřístupněna služba pro ověření účtenky,
- pro pracovníky FS a CS byla vytvořena nová aplikace – Centrální evidence kontrol pro evidenci kontrol a sankcí dle ZET. Komunikace s informačním systémem CS je realizována prostřednictvím rozhraní, které umožňuje CS zasílat data o provedených kontrolách a uložených sankcích do Centrální evidence kontrol a využívat data elektronické evidence tržeb pro kontrolní činnost.

Přijímání datových zpráv o evidované tržbě, jejich kontrola a generování potvrzení o přijetí, bylo řešeno mimo aplikaci ADIS.

V souvislosti s přijetím novely ZFS byly v oblasti evidence kontrol a kontrolních úkonů zapracovány úpravy, které umožní evidenci kontrol, postupů k odstranění pochybností a vyhledávací činnosti v souvislosti se zavedením institutu celostátní územní působnosti FÚ pro výkon vybrané působnosti. Dodržení uvedených postupů je zajištěno přenosem kontrolních záznamů, včetně písemností mezi jednotlivými pracovišti, přehled o využívání institutu celostátní územní působnosti a řádné vykazování výsledků do statistických přehledů. Jednotný postup umožňuje předcházet situacím, aby kontrolní postup či vyhledávací činnost každé daně a zdaňovacího období byla prováděna několika FÚ.

Zásadní vliv na rozvoj systému v oblasti DPH v roce 2016 měly novely ZDPH. Ze zákona č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím, vyplývá, že podání, u kterého je povinnost učinit jej elektronicky a které není učiněno datovou zprávou ve formátu nebo struktuře zveřejněné správcem daně, je neúčinné. V zákoně č. 243/2016 Sb., změna některých zákonů v souvislosti s přijetím celního zákona, je upraven systém pokut u kontrolního hlášení. Obě tyto novely byly zapracovány do informačního systému ADIS.

Rozvoj systému v oblasti příjmových daní v roce 2016 byl ovlivněn účinností zákona č. 125/2016 Sb., kterým se mění ZDP. Byly provedeny změny v aplikačních oblastech daní z příjmů, a to zejména zohlednění zvýšení částky daňového zvýhodnění podle § 35c ZDP na druhé vyživované dítě, třetí a každé další vyživované dítě žijící s poplatníkem ve společně hospodařící domácnosti. Současně byla rozšířena množina údajů evidovaných o vyživovaných

dětech o údaje z jednotlivých potvrzení. Na základě účinnosti zákona č. 113/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím ZET, byla zapracována nová sleva na dani dle §35bc - sleva na evidenci tržeb. V důsledku nařízení vlády č. 233/2015 Sb., byly zohledněny nové hodnoty minimální mzdy od 2016 ve výši 9 900 Kč a dle vyhlášky č. 244/2015 Sb., zapracována nová hodnota průměrné mzdy pro 2016 ve výši 27 006 Kč. Principiální vliv na oblast příjmových daní měla novela zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, včetně úpravy prováděcí vyhlášky č. 500/2002 Sb. pro podnikatele s účinností od 1. 1. 2016, která umožňuje volby individuálních rozsahů účetních výkazů. Došlo k rozšíření stávající evidence účetních výkazů o nové vybrané údaje a úpravu kontrol povinnosti ověření účetní závěrky auditorem. Dále byly zapracovány úpravy úloh příjmových daní v souvislosti s ukončením zpracování dat pro OPT-OUT dle ZUDS a zákona č. 377/2015 Sb., změna zákonů v souvislosti se zákonem o ukončení důchodového spoření. Na základě účinnosti platného znění zákona č. 239/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích od 1. 1. 2016, byla provedena úprava pro realizaci evidence dle § 7b registrační značky na přání.

V oblasti mezinárodní spolupráce při správě daní byly v únoru 2016 spuštěny dvě nové aplikace pro kontrolu přímých daní. Aplikace pro vytvoření a zpracování vstupního formuláře EPO pro „Hlášení plátce daně o dani z příjmů vybírané srážkou“ a systém „Výměna informací MPD“, na základě formuláře "Žádost o informace", týkající se mezinárodní výměny informací v oblasti přímých daní mezi GFŘ a daňovými správami jiných států. Aplikace také slouží pro evidenci a řízení work-flow mezi organizačními úrovněmi GFŘ, FÚ a ÚP.

V oblasti daně z nemovitých věcí byla do systému ADIS zapracována evidence poplatníků daně z nemovitých věcí, kteří tuto daň platí prostřednictvím SIPO. U daně z nabytí nemovitých věcí došlo k zapracování úprav dle novely ZOS, tj. poplatníkem daně je nově nabyvatel nemovitosti, zpracování směnné smlouvy aj. Bylo umožněno zpracování přechodu poplatníka ze směrné hodnoty na zjištěnou cenu a s tím související změny v úročení, zapracování opravných a dozorčích prostředků včetně nových tiskových tvarů, dále zpracování zániku daňové povinnosti dle § 55 ZOS a vyměření po postupu k odstranění pochybností po podání zkráceného přiznání na osvobození.

V roce 2016 bylo na základě schváleného zákona č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, do systému ADIS zapracováno zpracování nové daně, od podání daňového přiznání na Daňovém portálu, až po zpracování na FÚ. Dále byla do ADIS implementována kontrola na ukončení podávání Hlášení k odvodu z loterií a jiných podobných her a podávání Přiznání k odvodu z loterií a jiných podobných her pro období od roku 2017.

V oblasti evidence daní byly v roce 2016 realizovány úpravy ADIS v souvislosti s placením daně z nemovitých věcí prostřednictvím SIPO a určitých daní daňovou složenkou. Dále bylo implementováno zavedení jednotné oblasti pro platby v eurech ze strany ČNB (tzv. SEPA) pro umožnění tvorby a předávání nového typu media do ČNB ve formátu FSE (formát XML) pro platby typu euroúhrad. Taktéž byly provedeny úpravy v souvislosti se ZUDS, a zákonem č. 187/2016 Sb., o dani z hazardních her, jak v oblasti evidence daní,

tak i v oblasti převodů výnosů daní do veřejných rozpočtů. Ve statistických přehledech za FÚ došlo k zapracování nových pokut dle ZDPH a ZDP.

V oblasti vymáhání byl v systému ADIS v roce 2016 realizován nový výkaz nedoplatků v evidenci uplatňování daňových pohledávek a v evidenci MPV. Dále byly realizovány úpravy v souvislosti s novou verzí formulářů e-Forms pro MPV v evidencích odchozích a příchozích žádostí. Byly zavedeny nové sestavy detekující včasnost zahájení úkonů ve vymáhání. Na základě potřeby zjistit vliv pohledávek uplatněných v insolvenčním řízení na růst nedoplatků byly zapracovány nové statistiky insolvenčního řízení.

V aplikační oblasti obecné správy daní byl v roce 2016 realizován zánik nedoplatků v důsledku ukončení důchodového spoření, prominutí pokuty za neoznámení osvobozeného příjmu, prominutí pokuty za nepodání kontrolního hlášení a zpracování pokut podle správního řádu. Dále byl zapracován výpočet a předepsání úroku z prodlení pro MOSS.

V oblasti systémových prací došlo v průběhu roku 2016 k:

- přípravě infrastruktury pro realizaci projektu Elektronické evidence tržeb,
- realizaci změny logiky datových přenosů po ukončení provozu databází bývalých finančních ředitelství,
- dokončení přepisu všech disků vyřazovaných AIX - serverů bývalých územních finančních orgánů,
- realizaci opatření, řešících zvýšení bezpečnosti a odolnosti Daňového portálu,
- úspěšnému otestování disaster recovery řešení interních komponent ADIS GFŘ, tedy ověření postupu pro řízený přechod provozu do (záložního) střediska DC2,
- posílení zálohovacího a vytvoření archivačního systému ADIS GFŘ,
- provedení zátěžových testů zpracování Elektronické evidence tržeb před jejím spuštěním,
- provedení penetračních testů Daňového portálu.

V rámci klientského přístupu FS k daňovým subjektům každoročně dochází k úpravám a rozvoji aplikace pro EPO. Tato aplikace prošla v roce 2016 řadou dalších úprav. Podstatná byla úprava, kdy do vybraných EPO formulářů byla zapracována funkce pro tvorbu úplného PDF opisu podání bez barevného pozadí, týká se aktuálně platných EPO2 formulářů, u kterých si uživatel bude moci vybrat, jakou podobu PDF opisu zvolí. U více stránkových opisů, je možno volit ještě textovou podobu „TXT“, případně podobu ve tvaru značkovacího jazyka používaného pro tvorbu webových stránek „HTML“.

V uplynulém období byl zaznamenán enormní nárůst počtu podání/hlášení prostřednictvím aplikace EPO, což je patrné z **Tabulky č. 54**. Celkově bylo v roce 2016 doručeno o 113,7 % datových zpráv (elektronických podání/hlášení) více než v roce 2015, u podání doručených datovou schránkou přímo na FÚ byl meziroční nárůst 25,4 %.

Tabulka č. 54: Počty a způsob elektronických podání k jednotlivým daním (část I.)

Počty elektronických podání		2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15
Daň z nemovitých věcí	1)	6 193	3 695	4 664	6 025	6 874	114,1
	2)	-	-	157	5 426	13 309	245,3
	3)	9 808	12 085	12 346	13 365	16 710	125,0
	4)	16 001	15 780	17 167	24 816	36 893	148,7
	DatS	4 850	3 948	7 207	19 410	19 948	102,8
Daň z přidané hodnoty	1)	315 576	391 504	632 609	686 400	740 774	107,9
	2)	-	-	32 170	268 465	660 523	246,0
	3)	84 581	148 238	837 217	689 765	755 151	109,5
	4)	400 157	539 742	1 501 996	1 644 630	2 156 448	131,1
	DatS	358 871	557 939	1 375 558	1 665 702	1 857 019	111,5
Kontrolní hlášení DPH	1)	-	-	-	-	680 165	-
	2)	-	-	-	-	722 543	-
	3)	-	-	-	-	2 321 544	-
	4)	-	-	-	-	3 724 252	-
	DatS	-	-	-	-	1 816 039	-
Souhrnné hlášení VIES	1)	115 010	117 130	133 135	136 110	135 688	99,7
	2)	-	-	5 391	44 320	101 173	228,3
	3)	133 281	143 558	113 171	75 695	53 423	70,6
	4)	248 291	260 688	251 697	256 125	290 284	113,3
	DatS	253 470	261 920	310 041	345 841	351 833	101,7
Daň silniční	1)	26 764	33 367	47 088	63 847	70 133	109,8
	2)	-	-	78	20 587	58 953	286,4
	3)	7 850	16 915	38 542	62 997	75 178	119,3
	4)	34 614	50 282	85 708	147 431	204 264	138,5
	DatS	17 672	31 633	71 423	149 992	158 965	106,0
Daň z příjmů FO	1)	17 512	20 830	30 506	54 533	61 425	112,6
	2)	-	-	399	22 863	65 846	288,0
	3)	14 214	22 006	41 130	69 402	99 632	143,6
	4)	31 726	42 836	72 035	146 798	226 903	154,6
	DatS	9 709	14 223	32 094	131 569	146 080	111,0
Daň z příjmů PO	1)	19 836	22 834	29 997	65 599	65 188	99,4
	2)	-	-	694	48 471	101 587	209,6
	3)	3 449	5 713	12 448	40 675	19 163	47,1
	4)	23 285	28 547	43 139	154 745	185 938	120,2
	DatS	15 024	25 777	59 265	265 419	249 073	93,8
Obecná podání	1)	31 998	39 458	31 238	34 966	34 360	98,3
	2)	-	-	762	5 175	10 246	198,0
	4)	31 998	39 458	32 000	40 141	44 606	111,1
	DatS	2330	7 158	7 877	13 329	15 703	117,8
Hlášení platebního zprostředkovatele	1)	88	55	67	42	41	97,6
	3)	19	34	30	23	40	173,9
	4)	107	89	97	65	81	124,6
	DatS	13	22	18	18	23	127,8
Vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a z funkčních požitků	1)	20 735	25 763	40 025	55 970	57 905	103,5
	2)	-	-	156	25 481	62 064	243,6
	3)	12 011	19 052	32 838	41 135	33 197	80,7
	4)	32 746	44 815	73 019	122 586	153 166	124,9
	DatS	22 270	33 853	76 944	164 185	164 198	100,0
Daňová informační schránka	1)	7 162	7 283	5 865	4 185	4 172	99,7
	2)	-	-	729	2 485	4 095	164,8
	4)	7 162	7 283	6 594	6 670	8 267	123,9
	DatS	4	2	1	0	0	-
Daňový portál - služby	1)	7 659	7 787	9 484	8 485	8 551	100,8
	2)	-	-	6 244	14 553	19 594	134,6
	4)	7 659	7 787	15 728	23 038	28 145	122,2
	DatS	1	2	1	1	2	200,0
Podání státních orgánů a bank	1)=4)	8 345	2 698	1 720	2 197	2 193	99,8

Tabulka č. 54: Počty a způsob elektronických podání k jednotlivým daním (část II.)

Počty elektronických podání		2012	2013	2014	2015	2016	Index (%) 16/15
Žádost o přístup do aplikace pro vrácení daně v rámci EÚ	1)	1 950	1 974	1 942	1 547	1 274	82,4
	2)	-	-	24	787	955	121,3
	4)	1 950	1 974	1 966	2 334	2 229	95,5
	DatS	61	0	1	0	0	-
Daň vybíraná srážkou	1)	15 464	19 056	30 024	43 695	48 461	110,9
	2)	-	-	108	18 928	47 682	251,9
	3)	6 772	11 087	20 820	28 035	22 510	80,3
	4)	22 236	30 143	50 952	90 658	118 653	130,9
	DatS	15 953	25 896	57 293	128 483	136 828	106,5
Žádost o vrácení DPH do/z jiných zemí EU	1)	48 775	49 888	52 222	53 119	54 444	102,5
	2)	-	-	-	-	-	-
	4)	48 775	49 888	52 222	53 119	54 444	102,5
Žádost dle § 35d ZDP	1)	10 912	14 552	27 724	35 929	31 719	88,3
	2)	-	-	1 287	14 215	24 362	171,4
	3)	738	1 753	5 551	7 163	4 220	58,9
	4)	11 650	16 305	34 562	57 307	60 301	105,2
	DatS	7 528	15 222	46 436	82 552	78 646	95,3
Výpis z evidence pro daňové účely podle § 92a ZDPH	1)	173 155	209 515	258 950	279 760	46 038	16,5
	2)	-	-	11 059	97 928	25 818	26,4
	3)	451 761	546 756	411 205	282 677	56 399	20,0
	4)	624 916	756 271	681 214	660 365	128 255	19,4
	DatS	390 347	447 219	574 227	689 770	108 336	15,7
Příhlášky k registraci	1)	2 176	5 098	14 018	18 577	22 091	118,9
	2)	-	-	3 560	27 111	53 810	198,5
	3)	1 400	3 781	19 643	19 619	226 794	1 156,0
	4)	3 576	8 879	37 221	65 307	302 695	463,5
	DatS	2 871	9 111	40 839	67 913	70 405	103,7
Odvod z loterií a jiných podobných her	1)	19	44	65	121	112	92,6
	2)	-	-	4	121	239	197,5
	3)	27	81	73	104	88	84,6
	4)	46	125	142	346	439	126,9
	DatS	0	79	250	606	596	98,3
Žádost o registraci smlouvy o důchodovém spoření	1)	-	84 525	1 581	855	0	0,0
	2)	-	-	1	6	0	0,0
	4)	-	84 525	1 582	861	0	0,0
	DatS	-	4	3	3	0	0,0
Hlášení / Vyúčtování pojistné(-ho) na důchodové spoření	1)	-	32 213	82 163	82 767	13 237	16,0
	2)	-	-	2 404	19 952	6 323	31,7
	3)	-	33 981	63 007	33 206	4 277	12,9
	4)	-	66 194	147 574	135 925	23 837	17,5
	DatS	-	48 523	135 086	154 220	26 652	17,3
Zvláštní režim jednoho správního místa (MOSS)	1)	-	-	60	97	33	34,0
	2)	-	-	123	285	123	43,2
	3)	-	-	-	7 621	12 798	167,9
	4)	-	-	183	8 003	12 954	161,9
Oznámení FATCA	1)	-	-	-	48	199	414,6
	2)	-	-	-	182	301	165,4
	4)	-	-	-	230	500	217,4
Žádost o autentizační údaje do EET	2)	-	-	-	-	20 839	-
	4)	-	-	-	-	20 839	-
CELKEM	1)	829 329	1 089 269	1 435 147	1 634 874	2 085 077	127,5
	2)	0	0	65 350	637 341	2 000 385	313,9
	3)	725 911	965 040	1 608 021	1 371 482	3 701 124	269,9
	4)	1 555 240	2 054 309	3 108 518	3 643 697	7 786 586	213,7
	DatS	1 835 588	2 376 174	3 884 726	5 351 252	6 709 255	125,4

- 1) **ZAREP**; podání s uznávaným elektronickým podpisem,
 - 2) **ISDS**; podání s ověřenou identitou podatele způsobem, kterým se lze přihlásit do jeho datové schránky,
 - 3) **Ostatní**; nepodepsaná podání (bez ZAREP, nebo bez ověření ISDS),
 - 4) **Celkem**; ZAREP + ISDS + Ostatní,
- DatS** – podání doručené datovou schránkou na FÚ

Nově byly zveřejněny EPO formuláře již realizované v serverové technologii „EPO2“, a to:

- Kontrolní hlášení DPH (DPHKH1),
- Žádost o autentizační údaje do EET (EETZA1).

Na konci roku 2016 byly provedeny změny u formuláře Obecná písemnost určená pro podání OFS (DADPIS), úprava rozšiřuje možnosti odeslání a mění definici příloh. Současně se zveřejněním nových formulářů a změn původních, byly na Daňovém portálu zveřejněny i nové struktury XML souborů, včetně schéma XSD.

Od 1. 1. 2017 jsou připraveny nové EPO formuláře:

- DPFZC1 - zjednodušený formulář pro podání DPFO, určeno pro poplatníky mající pouze příjmy ze závislé činnosti ze zdrojů na území České republiky (včetně daňových nerezidentů ČR),
- DHHDP1 – Přiznání k dani z hazardních her – od roku 2017.

V roce 2017 se připravuje zveřejnění nových formulářů pro oblast mezinárodní spolupráce při správě přímých daní. Další rozsáhlou úpravou a změnou pro uživatele bude zapracování legislativních změn dle nařízení eIDAS.

8.2 Automatizovaný vnitřní informační systém

V roce 2016 byl zabezpečen vývoj, rozvoj a provoz Automatizovaného vnitřního informačního systému (AVIS^{ME}). Tento informační systém je využíván většinou zaměstnanců FS, převážná část modulů je využívána i na MF a Generálním ředitelství cel.

Moduly informačního systému lze rozdělit do pěti oblastí:

- obslužné moduly - Globální číselníky, Registr zaměstnanců, Generátor sestav, Hot-line,
- účetní moduly - Účetnictví a výkaznictví, Pokladna, Fakturace, Smlouvy a objednávky, Styk s bankou, Analytické členění, Inventarizace, Správa závazků a pohledávek,
- rozpočtové moduly - Rozpočet, Investice, Obchodní případ, ISPROFIN,
- majetkové moduly - Evidence majetku, Účetní sklady,
- nadstavbové moduly - Servis, Elektronická spisová služba, Datové schránky.

Kromě úprav vynucených změnou legislativy a uživatelských úprav pro zvýšení efektivity práce se systémem došlo k realizaci:

- dokončení vývoje nového majetkového modulu Evidence majetku 2014,
- v účetním modulu Fakturace byla zprovozněna elektronická fakturace (e-Fakturace),
- v modulu Elektronické spisové služby byly implementovány dopady nařízení eIDAS.

8.3 Informační systém VEMA

Informační systém VEMA je systémem pro podporu řízení lidských zdrojů, zpracování mezd, práce zaměstnanců personálních útvarů, správu vzdělávání zaměstnanců, včetně řízení vzdělávacích zařízení, systemizaci pracovních míst podle legislativních požadavků a vrcholové řízení lidských zdrojů finanční správy. Informační systém je pracovníky FS využíván prostřednictvím VemaPortálu a Vemaklienta.

V roce 2016 byl provoz informačního systému VEMA zabezpečen, a to včetně zapracování legislativních změn, které vstoupily v průběhu roku v platnost. Využití informačního systému bylo v minulosti přehodnoceno s výhledem přechodu na nový, efektivnější systém.

8.4 Ostatní informační systémy

V roce 2016 byl Odborem aplikačních systémů zajištěn vývoj, provoz a technická podpora těchto aplikačních informačních systémů (seřazeno abecedně):

- ANET – docházkový systém,
 - AVMRS - analyticko-monitorovací a rešeršní systémy,
 - CEDR – informační systém pro evidenci dotací z rozpočtu,
 - ESEV – evidenční systém Evidence sepsaných (případně odebraných) movitých věcí v návaznosti na vydané exekuční příkazy a protokoly o soupisu věcí, včetně jejich příloh. Mimo jiné souvisí tato evidence i s fakturací skladovného od externích skladovatelů. Informační systém byl spuštěn v produkčním prostředí od 1. 10. 2016,
 - NEMExpress – informační systém pro kontrolu oceňování nemovitostí,
 - PAPR – informační systém zajišťující evidenci dražeb pořádaných FS, výběrových řízení na volná systemizovaná místa, sledování spotřeby energií v prostorách FS atd.,
 - SMS komunikace s daňovými subjekty z prostředí IS ADIS,
 - SW IDEA – informační systém využívaný pro kontrolu účetnictví daňových subjektů,
 - další specializované aplikace (např. Dovolanky, Cestovní příkazy, Interní akty řízení).
- Vybraným zaměstnancům FS byly zprostředkovávány přístupy do evropských databází AMADEUS a BankScope.

Dále byl zajištěn vývoj a provoz webových systémů GFŘ včetně internetových a intranetových stránek prostřednictvím redakčního systému na platformě CMS OpenText spolu s celou řadou webových aplikací, a to včetně zajištění funkcionality internetových a intranetových serverů.

Všechny informační systémy byly v roce 2016 přizpůsobeny aktuálním legislativním změnám. Většina informačních systémů byla dostupná všem pracovníkům FS, některé byly využívány i na MF a Generálním ředitelství cel.

9. Personalistika a vzdělávání

Základním právním předpisem, který upravoval v roce 2016 organizaci, postavení, věcnou a územní působnost OFS, byl ZFS. Služební vztahy státních zaměstnanců zařazených v OFS se řídily ZSS, ostatní zaměstnanci podléhali režimu ZP.

Během roku 2016 z personálního hlediska pokračovaly práce na řádné implementaci a aplikaci ZSS, zákona který upravuje právní poměry státních zaměstnanců jinak než ZP a jehož aplikace by měla vést k profesionalizaci, stabilizaci a depolitizaci státní správy. Po ukončení první etapy implementace ZSS probíhající v roce 2015, která zahrnovala přechod převážné části dosavadních zaměstnanců OFS do služebního poměru, probíhala v roce 2016 stěžejní část tzv. přesoutěžení představených, tedy výběrových řízení konaných dle přechodných ustanovení ZSS. Přesoutěžení dle přechodných ustanovení ZSS podléhá ve FS 2 081 služebních míst představených. Převážná část těchto výběrových řízení byla dokončena v roce 2016.

Dalším výrazným institutem ZSS, jehož zavedení provázelo FS v prvním kalendářním čtvrtletí roku 2016, bylo provedení služebního hodnocení těch státních zaměstnanců, kteří v roce 2015 vykonávali službu po dobu delší než 2 měsíce. Na konci ledna 2016 byl vydán Služební předpis č. 1/2016, generálního ředitele, kterým se stanoví hodnotící kritéria, která vystihují potřeby služebních a pracovních míst zařazených v OFS. Tento služební předpis vztáhl v zájmu zachování rovného přístupu ke všem zaměstnancům FS povinnost konání řádného hodnocení také na zaměstnance FS v pracovním poměru.

Pro provádění hodnocení zaměstnanců byla využita aplikace na bázi MS Excel, která hodnotitelům umožňovala zpracovat všechny povinné části hodnocení stanovené ZSS a v návaznosti na něj nařízením vlády č. 134/2015 Sb., o podrobnostech služebního hodnocení státních zaměstnanců a vazbě výsledku služebního hodnocení na osobní příplatek státního zaměstnance a Služebním předpisem č. 11/2015 náměstka ministra vnitra pro státní službu, kterým se stanoví postup při provádění služebního hodnocení státních zaměstnanců. Za hodnocené období roku 2015 bylo v roce 2016 hodnoceno celkem 14 085 státních zaměstnanců a 669 zaměstnanců v pracovním poměru.

Aplikace pravidel ZSS byla z hlediska plynulosti implementace v roce 2016 nejproblémovější. Zejména oblast výběrových řízení a celkově použití ustanovení SŘ v některých oblastech řízení lidských zdrojů vyžadovaly nové postupy a standardizace procesů. Administrativně náročné požadavky zákona přispívaly k přetížení personálních útvarů.

9.1 Stav zaměstnanců

Schválený počet systemizovaných míst k 1. 1. 2016 činil 16 120 (viz **Tabulka č. 55**). Změnou systemizace k 1. 1. 2016 došlo k navýšení celkového počtu systemizovaných míst OFS o 354 míst (15 766 míst k 31. 12. 2015). Počet systemizovaných služebních míst činil 15 589 a počet systemizovaných pracovních míst činil 531.

Tabulka č. 55: Plnění limitu počtu zaměstnanců ve fyzických osobách v letech 2012–2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Schválený počet systemizovaných míst k 1. 1.	15 248	15 245	15 305	15 816	16 120
Schválený počet systemizovaných míst 31. 12.	15 248	15 245	15 216	15 766	16 120
Evidenční počet zaměstnanců k 31. 12.	14 762	15 031	15 062	15 282	15 405
Podíl plnění (%)	96,8	98,6	99,0	96,9	95,6

Schválený počet systemizovaných míst stanovený k 31. 12. 2016 ve výši 16 120 byl plněn na 95,6 %. Meziročně tak došlo ke snížení plnění limitu počtu zaměstnanců o 1,3 procentního bodu. Nenaplnění tohoto ukazatele na 100 % bylo způsobeno nejen přirozenou fluktuací zaměstnanců, ale také skutečností, že v souvislosti s aplikací ZSS se projevila zvýšená neobsazenost systemizovaných služebních míst. Situace s obsazováním volných služebních systemizovaných míst je komplikovaná realizací ZSS, podle kterého má zaměstnavatel povinnost vypsát na každé volné systemizované služební místo výběrové řízení. Obtíže spojené s obsazováním volných systemizovaných služebních míst v podmínkách ZSS v oblasti výběrových řízení dokládá materiál Ministerstva pro místní rozvoj nazvaný Informace ze screeningu k ZSS provedeného v rámci implementační struktury ESI fondů. Potvrdil se nižší počet žádostí o přijetí do služebního poměru ve srovnání s pracovním poměrem a výrazně pomalejší proces přijímání zaměstnanců. Výběrová řízení jsou v případě služebních poměrů problematickým místem aplikace pravidel ZSS a celková administrativní náročnost procesu v kombinaci s nepříznivými platovými a dalšími podmínkami v případě nástupu zaměstnanců z prostředí mimo státní správu přispívá k pomalému obsazování volných míst.

V souvislosti se zákonnými změnami, zejména s přijetím ZET bylo třeba provést úpravy v organizační struktuře FS a v přeskupení systemizovaných míst v rámci stávajících a nově vznikajících útvarů. Dále bylo jednáním MF rozhodnuto o ponechání agendy dotací (tj. útvary Kontroly zvláštních činností) v kompetenci FS. Z výše uvedených důvodů byla FS nucena přistoupit k mimořádné změně systemizace služebních a pracovních míst a ke změně organizační struktury s účinností k 1. 6. 2016.

Na základě změny právních předpisů dochází k 1. 1. 2017 k přechodu agendy Státního dozoru nad loterieriemi pod CS. CS nespadá pod ZSS. Dotčená místa jsou však všechna služební. Agenda Státního dozoru byla vykonávána v Sekci Státního dozoru na SFÚ. Sekce státního dozoru měla celkem 158 systemizovaných služebních míst. Tato systemizovaná služební místa byla převedena a rozdělena na základě analýzy potřeby posílení mezi ostatní FÚ. Část systemizovaných služebních míst byla ponechána na SFÚ a převedena do jiných útvarů při maximální snaze o zachování místa výkonu práce. Toto pravidlo bylo dodržováno i v rámci přesunu míst pod ostatní FÚ. Ve většině případů zůstala zachována platová třída, obor služby a vykonávaná činnost. Ačkoliv k výše uvedeným změnám dochází až od 1. 1. 2017, zaměstnanci patřící do útvarů spravující agendu Státního dozoru byli na základě podrobné analýzy postupně přerozděleni na FÚ již ve 4. čtvrtletí roku 2016 tak, aby bylo zajištěno posílení kontrolních činností.

Z celkového počtu 15 405 zaměstnanců v evidenčním počtu bylo k 31. 12. 2016 ve služebním poměru 14 326 zaměstnanců a v pracovním poměru 1 079 zaměstnanců.

Struktura zaměstnanců v roce 2016 posuzovaná podle různých hledisek je uvedena v **Tabulkách č. 56 až 58.**

Tabulka č. 56: Evidenční počet zaměstnanců

k 31. 12. 2016

	Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců	15 405	100
a) z hlediska organizačních složek:		
zaměstnanci řídicí složky GŘ	1 041	6,8
zaměstnanci OFŘ	245	1,6
zaměstnanci řídicí složky FÚ	1 973	12,8
zaměstnanci ÚP	12 146	78,8
b) podíl odborných zaměstnanců	15 270	99,1
c) podíl žen	12 396	80,5
d) podíl zaměstnanců s VŠ vzděláním	6 843	44,4

Zaměstnanci ÚP zajišťující komplexní výkon činností v rámci působnosti jednotlivých FÚ po celé ČR tvoří nejvyšší podíl z celkového počtu zaměstnanců 78,8 %. Jen nepatrnou část, 0,9 %, všech zaměstnanců tvoří zaměstnanci na neodborných pozicích. Obdobně jako v předchozích letech měly značnou převahu ženy 80,5 %. Z dlouhodobého hlediska je příznivým trendem trvalý nárůst počtu vysokoškolsky vzdělaných zaměstnanců. Za rok 2016 došlo k navýšení o 1,2 %.

Tabulka č. 57: Rozdělení zaměstnanců podle věku

k 31. 12. 2016

	Počet	Podíl (%)
Evidenční počet zaměstnanců	15 405	100
z toho	do 30 let	1 420
	od 31 do 40 let	2 589
	od 41 do 50 let	5 269
	nad 50 let	6 127

Věková struktura všech zaměstnanců se v roce 2016 stejně jako v předchozích letech příliš neměnila. Průměrný věk zaměstnanců dosáhl v roce 2016, obdobně jako v roce 2015, hodnoty 46,64 roku věku zaměstnance. Nadále je nejsilnější věkovou skupinou kategorie nad 50 let (39,8 %), což je ovlivněno prodlužujícím se věkem nároku na odchod do starobního důchodu a stabilním kmenovým základem zaměstnanců. Věková struktura zaměstnanců se odráží také v délce trvání služebního a pracovního poměru odborných zaměstnanců, kdy nejvyšší podíl zastoupení (76,1 %) měly v roce 2016 služební a pracovní poměry trvající déle než 5 let.

Tabulka č. 58: Přehled délky trvání služebního a pracovního poměru odborných zaměstnanců

k 31. 12. 2016

		Počet	Podíl (%)
Odborní zaměstnanci ve služebním a pracovním poměru		15 270	100
z toho	více než 5 let	11 628	76,1
	od 1 roku do 5 let	2 666	17,5
	do 1 roku	976	6,4

9.2 Obměna zaměstnanců

V souladu se ZSS a ZP probíhalo v roce 2016 přijímání zaměstnanců na volná systemizovaná místa převážně formou výběrových řízení. Vyhlášení každého výběrového řízení je spojeno s velkou administrativní zátěží, a to i v případě, že nedojde na jeho základě k obsazení systemizovaného místa. Stejně jako v předcházejícím období roku 2015, docházelo i v roce 2016 k opakovanému vyhlášení některých výběrových řízení, a to zejména z důvodu nedostatečného zájmu uchazečů splňujících požadavky stanovené ZSS a návazným platovým podmínkám, kdy po přijetí do služebního poměru jsou noví státní zaměstnanci do složení úřednické zkoušky zařazováni do nejnižšího platového stupně v rámci dané platové třídy.

Tabulka č. 59: Počet vyhlášených výběrových řízení

Počet vyhlášených výběrových řízení na volná služební místa	3 540
Z toho: státní zaměstnanci	3 145
představení	260
zástupy v pracovním poměru podle § 178 ZSS	135
Počet vyhlášených výběrových řízení na volná pracovní místa	50
Z toho: zaměstnanci	42
vedoucí zaměstnanci	8
Počet vyhlášených výběrových řízení v rámci tzv. „přesoutěžení“	2 120

Vzhledem k tomu, že se z pohledu právních předpisů na služební poměr státního zaměstnance aplikují zásady uplatňování veřejné moci a základní zásady správního řízení podle SŘ, mají státní zaměstnanci, jako účastníci řízení, možnost podat odvolání proti rozhodnutím služebního orgánu, která jsou jim v rámci řízení ve věcech služby vydávána. V roce 2016 bylo podáno celkem 20 odvolání proti rozhodnutím služebního orgánu. Z toho 1 odvolání směřovalo proti rozhodnutí o zařazení na služební místo, 1 proti převedení na jiné služební místo, 3 proti rozhodnutí o skončení služebního poměru, 1 proti rozhodnutí o nepovolení služebního volna k individuálním studijním účelům, 2 proti nepovolení jiné výdělečné činnosti, 2 proti rozhodnutí o odměně a 10 proti rozhodnutí o změně platu (viz **Tabulka č. 60**). Ve 3 případech bylo odvolání důvodné.

Tabulka č. 60: Počet odvolání ve vztahu k ZSS

Počet odvolání ve vztahu k ZSS		20
Z toho:	k rozhodnutí o přijetí do služebního poměru	0
	k rozhodnutí o zařazení na služební místo	1
	k rozhodnutí o převedení na jiné služební místo	1
	k rozhodnutí o skončení služebního poměru	3
	k rozhodnutí o změně platu	10
	ostatní	5

K 31. 12. 2016 dosáhla míra fluktuace ve FS celkem 8,4 %. Oproti roku 2015 se zvýšila o 1,1% - viz **Tabulka č. 61**. Nárůst fluktuace byl způsoben především aplikací ZSS.

V roce 2016 bylo celkem do služebního a pracovního poměru přijato 1 473 zaměstnanců. Služební a pracovní poměr byl ukončen s 1 299 zaměstnanci, tj. o 182 více než v roce 2015. Neplánované odchody činí 65,3 % z celkového počtu odchodů, plánované odchody představují především odchody z důvodů skončení pracovního a služebního poměru na dobu určitou a odchody do starobního důchodu.

Tabulka č. 61: Počet nových a ukončených služebních a pracovních poměrů v letech 2012–2016

		2012	2013	2014	2015	2016
Počet zaměstnanců ke konci sled. období = evidenční počet zaměstnanců		14 762	15 031	15 062	15 282	15 405
Nově uzavřené služební a pracovní poměry		864	1 184	1 141	1 350	1 473
Ukončené služební a pracovní poměry		823	957	1 136	1 117	1 299
z toho	Neplánované ukončení	413	502	710	649	848
	Ostatní	410	455	426	468	451
Míra fluktuace (%)		2,8	3,3	4,7	7,3	8,4

9.3 Odměňování zaměstnanců

Platy zaměstnancům ve služebním a pracovním poměru byly určeny v souladu se ZP, s nařízením vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, ve znění pozdějších předpisů, s nařízením vlády č. 222/2010 Sb., o katalogu prací ve veřejných službách a správě, s nařízením vlády č. 567/2006 Sb., o minimální mzdě, o nejnižších úrovních zaručené mzdy, o vymezení ztíženého pracovního prostředí a o výši příplatku ke mzdě za práci ve ztíženém pracovním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, se ZSS, s nařízením vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, s nařízením vlády č. 106/2015 Sb., o oborech státní služby a s nařízením vlády č. 302/2014 Sb., o katalogu správních činností.

Průměrný plat všech zaměstnanců GFŘ za rok 2016 dosáhl částky 32 418 Kč. Oproti roku 2015 došlo ve sledovaném období k nárůstu průměrného platu o 3 664 Kč, tj. o 12,7 %. Vykázaný nárůst je generován jednak platovými postupy v platových stupních dle započitatelné

praxe, navýšením rozpočtu na platy o 3 % od 1. listopadu 2015 na základě nařízení vlády č. 278/2015 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě a nařízení vlády č. 279/2015 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, a schváleným rozpočtem GFŘ na rok 2016 (dne 9. prosince 2015 schválila Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR svým usnesením č. 998 zákon o státním rozpočtu ČR na rok 2016, podle bodu III. 2. c) usnesení vlády ČR č. 748 ze dne 23. září 2015 k návrhu zákona o státním rozpočtu ČR na rok 2016 a k návrhům střednědobého výhledu státního rozpočtu ČR na léta 2017 a 2018 a střednědobých výdajových rámců na léta 2017 a 2018, 2019) včetně „vyčleněného“ objemu finančních prostředků na posílení netarifních složek platu. K 1. listopadu 2016 nabylo účinnosti nařízení vlády č. 316/2016 Sb., které novelizovalo nařízení vlády č. 564/2006 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě a také nařízení vlády č. 327/2016 Sb., které novelizovalo nařízení vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců. Tato nařízení představovala aplikaci nové tabulky platových tarifů zvýšených o 4 %, a konvexní navýšení od 12. platové třídy pro zaměstnance zařazené na systemizovaných služebních místech.

Průměrný přiznaný tarifní plat za období leden–říjen 2016 činil 22 820 Kč, po aplikaci zvýšených tarifů pak v období listopad–prosinec 2016 činil 23 951 Kč. Uvedený ukazatel za období celého roku 2016 dosáhl 23 009 Kč.

Tabulka č. 62: Vývoj platů v letech 2012–2016

Plán, skutečnost a struktura platu	2012	2013	2014	2015	2016
Plánovaná výše průměrného měsíčního platu (Kč)	23 250	24 206	25 904	27 305	30 747
Průměrný měsíční plat (Kč)	25 404	25 830	26 657	28 754	32 418
Přiznaný průměrný tarifní plat (Kč)	20 443	20 579	21 011	22 167	23 009
Podíl přiznaného průměrného tarifního platu k průměrnému měsíčnímu platu (%)	76,5	76,9	77,8	77,0	70,9
Průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve veřejné správě a obraně, sociálním zabezpečení dle ČSÚ**	26 711	26 752	26 992**	27 990**	29 494**

* Údaje od roku 2012 v celé časové řadě jsou upraveny dle nového konceptu ČSÚ, dle klasifikace NACE Rev. 2.

** Údaj dle výsledků za 1.–3. čtvrtletí daného roku.

9.4 Napadení zaměstnanců

U zaměstnanců OFS jsou sledovány případy verbálního i fyzického napadení, k nimž došlo při výkonu služební/pracovní činnosti nebo v souvislosti s ní. **Tabulka č. 63** uvádí statisticky zpracovaná data vztahující se k napadení zaměstnanců OFS v letech 2012–2016.

Počet nahlášených napadení zaměstnanců OFS je od roku 2012 víceméně konstantní, ačkoli setrvale vykazuje mírný vzestup, tak ani rok 2016 se výrazně početně neodchýlil, pokud jde o celkový počet napadení. V rámci kontinuálního každoročního nárůstu verbálních napadení je ale počet tohoto typu napadení za rok 2016 nejvyšší od roku 2012, a to ve srovnání s tímto rokem více než čtyřnásobný. V roce 2014 započatý trend, že žádným z OFS nebylo ohlášeno

fyzické napadení, se opakoval i v loňském roce. Rovněž nebyla vloni evidována žádná žádost o poskytnutí právní pomoci uplatněná napadeným zaměstnancem. Do změny legislativy v červenci 2016 nebylo možné poskytovat externí právní pomoc na základě právní úpravy a interní právní pomoc, poskytovaná určenými zaměstnanci s právním vzděláním, byla poskytována neformálně. Mírný progres vykázal počet uplatněných žádostí o psychologickou pomoc.

Tabulka č. 63 uvádí statisticky zpracovaná data vztahující se k napadení zaměstnanců orgánů finanční správy v letech 2012–2016.

Tabulka č. 63: Napadení zaměstnanců

k 31. 12. 2016

	2012	2013	2014	2015	2016
Napadení při výkonu zaměstnání	10	15	20	30	39
fyzické napadení	3	2	0	0	0
verbální napadení	7	13	20	30	39
Napadení pro výkon zaměstnání	6	3	16	11	5
fyzické napadení	1	0	0	0	0
verbální napadení	5	3	16	11	5
Ostatní případy*	2	2	0	1	1
fyzické napadení	0	0	0	0	0
verbální napadení	1	0	0	0	1
poškození majetku	1	2	0	1	0
CELKEM	18	20	36	42	45
fyzické napadení	4	2	0	0	0
verbální napadení	13	16	36	41	45
poškození majetku	1	2	0	1	0

* Ostatní případy - případy fyzického i verbálního napadení zaměstnanců, u kterých nelze prokázat, že byly vedeny v souvislosti s činností OFS.

9.5 Vzdělávání zaměstnanců

V roce 2016 byly opětovně aktualizovány interní akty řízení pro oblast vzdělávání. Změny se dotkly Služebního předpisu č. 3/2005, kterým se stanoví požadavek znalosti cizího jazyka pro výkon služby v orgánech FS, Směrnice č. 3/2016 generálního ředitele - Jazyková příprava pro výkon služby v orgánech FS i Směrnice č. 45/2013 generálního ředitele - Vzdělávání zaměstnanců. Interní akty řízení odpovídají Rámcovým pravidlům vzdělávání státních zaměstnanců ve služebních úřadech, která byla nově stanovena Služebním předpisem č. 9 náměstka ministra vnitra pro státní službu ze dne 29. 10. 2015 a Rámcovým pravidlům vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech stanovených usnesením vlády ČR č. 865 ze dne 26. 10. 2015. Odměňování lektorů, aktualizátorů a garantů vzdělávacích kurzů je nově obsaženo ve Směrnici č. 6/2013 generálního ředitele Vnitřní platový předpis a ve Služebním předpise č. 5/2015 generálního ředitele, kterým se stanoví odměňování státních zaměstnanců v orgánech FS.

FS zajišťuje vzdělávání zaměstnanců převážně vlastními zaměstnanci. V roce 2016 probíhala aktualizace systémových kurzů, které byly postupně zařazovány do LMS Moodle, zároveň byly do vzdělávacího systému zařazeny i některé zcela nové kurzy podpořené rozsáhlým výukovým materiálem. Proces aktualizace vzdělávacích kurzů bude pokračovat ještě v roce 2017. Stejně jako v roce 2015 používali lektori při výkonu své činnosti aktuální metodiky.

V roce 2016 se nedílnou součástí personálních činností stala organizace a zajišťování průběhu úřednických zkoušek. Během tohoto roku bylo v oboru Daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění prozkoušeno 2 918 osob. Z tohoto počtu celkem skládalo obecnou část úřednické zkoušky 2 391 osob, kompletní úřednickou zkoušku, tedy obecnou a zvláštní část skládalo 484 osob a jen 43 osob skládalo pouze zvláštní část úřednické zkoušky. Úspěšně úřednickou zkoušku vykonalo 99 % uchazečů.

V roce 2016 bylo vypsáno 152 termínů pro vykonání úřednické zkoušky v oboru státní služby Daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění.

V roce 2016 navázalo GFŘ spolupráci s Fakultou financí a účetnictví VŠE v Praze, kde skupina 13 státních zaměstnanců FS navštěvuje dvousemestrální kurz Peněžní ekonomie a bankovníctví. Absolvováním kurzu získají vybraní státní zaměstnanci aktuální teoreticko-praktické poznatky a přehled o širších ekonomických a právních souvislostech fungování finančního trhu, bankovního a pojišťovacího systému. Cílem je posílit jejich pozice při jednání s jim svěřenými daňovými subjekty. Důvodem této formy výuky je skutečnost, že FS nedisponuje lektory z příslušných oborů, kteří by mohli zvýšit znalostní úroveň našich státních zaměstnanců v uvedeném oboru. Důležitou roli při volbě způsobu prohloubení potřebných znalostí dotčených státních zaměstnanců hrál i význam, daňový potenciál a obtížnost problematiky, které se vzdělávání týká.

K číselným údajům (viz **Tabulka č. 64**) ohledně vzdělávání státních zaměstnanců je nezbytné dodat, že vstupní vzdělávání úvodní má tři moduly a většina nových státních zaměstnanců v roce 2016 stačila absolvovat všechny, tím bylo dosaženo 849 proškolených osob. Nízký počet účastníků vstupního vzdělávání následného je způsoben tím, že problematika vstupního vzdělávání následného byla zahrnuta do přípravy na složení obecné části úřednické zkoušky. Počet proškolených zaměstnanců v systémových kurzech je v relaci odpovídající minulému roku. Podstatně narostl oproti roku 2015 počet externích kurzů u průběžného vzdělávání (cca 7x). Jazykové vzdělávání je zajišťováno pouze externě.

Nižší počet proškolených zaměstnanců než počet proškolených státních zaměstnanců je důsledkem skutečnosti, že zaměstnanců v pracovním poměru je výrazně méně než zaměstnanců ve služebním poměru. Vysoký počet účastníků vstupního vzdělávání úvodního je způsoben tím, že většina nových zaměstnanců absolvuje všechny tři moduly. Vzhledem k tomu, že některé požadované kurzy není možné zajistit vlastními lektory, narostl i u zaměstnanců počet externích vzdělávacích akcí.

Tabulka č. 64: Přehled odborného rozvoje zaměstnanců

Druh a stupeň vzdělávání	Počet proškolených zaměstnanců
Vstupní vzdělávání úvodní	849
Vstupní vzdělávání následné (e-learningový kurz)	75
I. Stupeň	1 374
II. Stupeň	95
III. Stupeň	4 706
Ostatní systémové vzdělávací akce	2 552
Nesystémové/externí vzdělávací akce s daňovou problematikou	227
Nesystémové/interní vzdělávací akce zajištěné externími lektory	304
Manažerské vzdělávání	647
CELKEM	10 829

10. Hospodaření

Souhrnný přehled příjmů a výdajů k 31. 12. v letech 2012-2016 uvádí **Tabulka č. 65.**

Tabulka č. 65: Přehled příjmů a výdajů

k 31. 12. daného roku v mil. Kč

Rok	PŘÍJMY CELKEM	VÝDAJE			
		CELKEM	Kapitálové (investiční)	Běžné (neinvestiční)	Na jednoho zaměstnance
2012	1 437,3	8 335,3	1 078,5	7 256,8	0,6
2013	505,9	8 490,5	969,4	7 521,1	0,6
2014	506,9	8 320,5	553,9	7 766,5	0,6
2015	1 681,1	9 217,7	475,8	8 741,9	0,6
2016	1 089,3	10 329,9	823,8	9 506,0	0,7

10.1 Příjmy

Schválený rozpočet příjmů na rok 2016 ve výši 294,5 mil. Kč nebyl k 31. 12. 2016 upraven. Skutečné plnění rozpočtu celkových příjmů včetně zapojených pojistných plnění (2,3 mil. Kč) ve výši 1 089,3 mil. Kč znamená jeho plnění na 369,8 %. Na celkovém plnění příjmů se podílely:

Daňové příjmy	32 mil. Kč
Nedaňové příjmy	1 047,6 mil. Kč
Kapitálové příjmy	6,4 mil. Kč
Přijaté transfery	3,3 mil. Kč

Daňové příjmy (závazný ukazatel) zahrnují správní poplatky a příslušenství k pojistnému na důchodovém pojištění. Plnění daňových příjmů ve výši 32 mil. Kč k 31. 12. 2016 představuje 147,4 % jejich rozpočtu. Plnění nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a přijatých transferů

celkem (závazný ukazatel) ve výši 1 057,3 mil. Kč představovalo překročení rozpočtu o 784,5 mil. Kč. Po odpočtu nerozpočtovaných přijatých pojistných náhrad převedených na příjmové účty ve výši 2,3 mil. Kč byl rozpočet nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů překročen o 782,1 mil. Kč.

Z hlediska druhového třídění příjmů dle rozpočtové skladby se na plnění rozpočtu nedaňových příjmů ve výši 1 047,6 mil. Kč podílely zejména přijaté sankční platby, které k 31. 12. 2016 činily 889,1 mil. Kč, tj. 369 % rozpočtu. Zároveň tyto příjmy činí 84,9 % nedaňových příjmů. Jedná se o příjmy nahodilé, jejichž vývoj lze jen těžko předvídat. Objemově významné jsou i příjmy z pronájmu majetku, činily 28,5 mil. Kč, tj. 119,4 % celkového rozpočtu. Oproti roku 2015 jsou příjmy z pronájmu majetku nižší o 1,1 mil. Kč. Meziroční snížení je dáno především omezováním pronájmů volných nebytových prostor z důvodu využití těchto prostor pro potřeby FS. Dalším důvodem je ukončování pronájmu některých nebytových prostor bez náhrady. Ostatní nedaňové příjmy činily 74,1 mil. Kč, tj. 1 606,7 % celkového rozpočtu. Tyto příjmy jsou o 60,1 mil. Kč vyšší než v roce 2015, tj. o 561,9 %. Zdrojem ostatních nedaňových příjmů jsou platby za vyúčtování služeb a energií z roku 2015, úhrada exekučních nákladů, náhrada nákladů soudních a správních řízení. Příjmy rovněž zahrnují přijatá pojistná plnění, která činí 2,9 mil. Kč. Plnění příjmů z vlastní činnosti k 31. 12. 2016 činilo 0,6 mil. Kč, tj. 365,1 % celkového rozpočtu. Příjmy z vlastní činnosti jsou tvořeny především příjmy za stravování cizích strávníků, odměnami členům věřitelského výboru (zaměstnancům FÚ) zastoupených u soudu, příjmy z nápojových automatů, příjmy z poskytování informací podle ZSPI a příjmy za kopírovací práce pro veřejnost. Příjmy z vlastní činnosti jsou o 0,2 mil. Kč nižší než v roce 2015 tj. o 21,3 %. Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku k 31. 12. 2016 činily 0,2 mil. Kč, tj. 533,2 % celkového rozpočtu. V nedaňových příjmech GFŘ je zahrnut i příjem podíl na DPH z telekomunikačních a podobných služeb spravované pro EU, který k 31. 12. 2016 činil 55,1 mil. Kč. Jde o podíl za tři čtvrtletí roku 2016, podíl za čtvrté čtvrtletí bude zahrnut do roku 2017.

Kapitálové příjmy představovaly částku 6,4 mil. Kč a jejich plnění činilo 3 190,5 % celkového rozpočtu. K 31. 12. 2016 byly proti roku 2015 vykázané kapitálové příjmy vyšší o 3,1 mil. Kč, tj. o 95,0 %. Nejvýznamnější položkou je příjem za prodej budovy č. p. 846 s pozemky v Uhlířských Janovicích za 6,2 mil. Kč. Na této položce se již do budoucna nepředpokládá příjem. Nepotřebný majetek bezúplatně přebírá Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových dle novely zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, ve znění pozdějších předpisů.

Přijaté transfery činily v hodnotě příjmů celkem 3,3 mil. Kč. Jedná se o prostředky určené na výplatu prosincových mezd a související výdaje (náhrady mezd v době nemoci, ostatní osobní náklady a sociální a zdravotní pojištění), o které bylo v závěru roku 2015 deponováno více, než bylo v lednu 2016 skutečně vyplaceno.

10.2 Výdaje

Schválený rozpočet výdajů GFR (závazný ukazatel) ve výši 10 341,7 mil. Kč byl k 31. 12. 2016 rozpočtovými opatřeními, zapojením nároků z nespotřebovaných výdajů a přijatých pojistných náhrad celkem zvýšen o 1 265,2 mil. Kč na celkových 11 606,9 mil. Kč. Skutečné celkové výdaje rozpočtu v roce 2016 činily 10 329,9 mil. Kč (89 % celkového rozpočtu). Oproti roku 2015 byly výdaje v roce 2016 o 1 112,1 mil. Kč vyšší (tj. o 12,1 %), běžné výdaje byly vyšší o 764,1 mil. Kč (tj. o 8,7 %) a kapitálové výdaje byly vyšší o 348 mil. Kč (tj. o 73,1 %). Na celkovém čerpání výdajů se podílely:

Běžné výdaje	9 506,0 mil. Kč
v tom: mzdové prostředky vč.	
příslušenství	8 060,7 mil. Kč
ostatní běžné výdaje	1 445,3 mil. Kč
Kapitálové výdaje	823,8 mil. Kč

Schválený rozpočet celkových běžných výdajů výši 9 853 mil. Kč byl v průběhu roku zvýšen rozpočtovými opatřeními o 352,4 mil. Kč. Celkový rozpočet ve výši 10 389 mil. Kč byl 31. 12. 2016 čerpán na 91,5 % (v roce 2015 byl celkový rozpočet běžných výdajů čerpán na 98 %). Čerpání běžných výdajů ve čtvrtém čtvrtletí roku 2016 (3 554,3 mil. Kč) činilo 37,4 % celoročního čerpání běžných výdajů.

Mzdové prostředky včetně příslušenství tvořily 78,7 % běžných (neinvestičních) výdajů, samotné platy a ostatní platby za provedenou práci 58,1 % běžných (neinvestičních) výdajů. Celkový rozpočet prostředků na platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci ve výši 6 035,3 mil. Kč byl v roce 2016 čerpán v částce 5 949,6 mil. Kč, tj. na 98,6 %. Čerpání prostředků na ostatní platby za provedenou práci představovalo 8,1 mil. Kč, tj. 41,5 % celkového rozpočtu. Součástí čerpání ostatních plateb za provedenou práci je čerpání odstupného ve výši 0,27 mil. Kč a odbytného ve výši 1,2 mil. Kč. Za dohody uzavřené s externími zaměstnanci na zajištění odborných činností, a to především dohody o provedení práce (různé jednorázové opravy a údržba budov, odměny lektorům za školení zaměstnanců) a dohody o pracovní činnosti (údržbáři, topiči a uklízečky) bylo vyplaceno 6,3 mil. Kč. Čerpání zákonného pojistné odpovídá vývoji mzdových prostředků. FKSP je tvořen zálohově měsíčně ve výši jedné dvanáctiny rozpočtu, proto se poměr čerpání celkového rozpočtu FKSP a prostředků na platy zaměstnanců liší. Vyúčtování skutečného základního přídělu se provede v rámci účetní závěrky. Ukazatel regulace zaměstnanosti – počet zaměstnanců k 31. 12. 2016 (v průměrném přepočteném počtu) činil 16 120 zaměstnanců, z toho je systemizovaných služebních míst 15 589 a systemizovaných pracovních míst 531. Celkový průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců k 31. 12. 2016 dosáhl 15 273. Nenaplněno zůstalo v průměrném přepočteném počtu 847 pracovních míst. K nenaplnění plánovaného počtu zaměstnanců dochází zejména v důsledku komplikované realizace ZSS (výběrová řízení, dlouhá zkušební doba bez osobního příplatku, požadavek na složení úřednické zkoušky).

Ostatní běžné výdaje včetně výdajů na informační technologie činily celkem 1 445,3 mil. Kč, tj. 65,3 % celkového rozpočtu a 88,5 % skutečných výdajů roku 2015, tj. o 187,1 mil. Kč méně. Ostatní běžné výdaje jsou čerpány v rámci programů reprodukce

majetku i mimo ně. Struktura ostatních běžných výdajů je následující:

Nákup materiálu	115,6 mil. Kč
Nákup vody, paliv a energie	170,5 mil. Kč
Nákup služeb	866,6 mil. Kč
Ostatní nákupy	238,7 mil. Kč
Ostatní položky	54,0 mil. Kč

Objemově největší položku ostatních běžných výdajů představovaly výdaje za nákupy služeb (seskupení 516), které k 31. 12. 2016 činily 866,6 mil. Kč, tj. 60 % ostatních běžných výdajů. Proti roku 2015 byly tyto výdaje nižší o 26,8 mil. Kč, tj. o 3 %. Z toho položka 5168 představovala 272,3 mil. Kč (technická podpora daňových i nedaňových informačních systémů), položka 5169 představovala 298,1 mil. Kč a položka 5161 – služby pošt, jejíž čerpání je ovlivněno procesem správy daní, 123,3 mil. Kč. Další objemově významnou položkou ostatních věcných výdajů jsou výdaje za spotřebu vody, paliv a energie ve výši 170,5 mil. Kč, tj. 11,8 % ostatních běžných výdajů. Ve srovnání s rokem 2015 se výdaje snížily na tomto podseskupení položek celkem o 17,3 mil. Kč. Ke snížení došlo především v důsledku příznivých klimatických podmínek, trvalým uplatňováním úsporných opatření (nastavení optimálních teplot v místnostech, tlumení vytápění mimo pracovní dobu apod.). V rámci seskupení 517 - ostatní nákupy (čerpání celkem ve výši 238,7 mil. Kč) byly výrazně nejvyšší výdaje za opravy a udržování hrazené jednak v rámci programů reprodukce majetku, kde se jednalo o opravy a údržbu výpočetní techniky a opravy budov realizované v rámci investičních akcí, jednak mimo programy – opravy a údržba budov, zařízení, služebních aut a ostatního majetku. Ve srovnání s rokem 2015 byly výdaje vyšší o 9,9 mil. Kč. Největší podíl čerpání na této položce mají výdaje na opravu a udržování ICT 133,1 mil. Kč. Materiálové výdaje (seskupení 513) představovaly 115,6 mil. Kč, tj. 8 % celkových ostatních běžných výdajů. V meziročním srovnání s rokem 2015 byly materiálové výdaje v roce 2016 nižší o 104,7 mil. Kč. To je způsobeno především nedodržením smluvních podmínek dodavatelem a posunem dodávky spotřebního materiálu v hodnotě 72,7 mil. Kč do tiskáren a kopírovacích strojů do ledna 2017 a dále podepsáním celoresortní smlouvy na dodávku kancelářských potřeb až v polovině roku 2016, kdy bylo možno uskutečnit pouze 4 objednávkové etapy (v předchozích letech probíhalo 8 objednávkových etap). Ostatní položky (podseskupení 514, 518, 519, 536 a položky 5424, 5511, 5902 a 5909) představovaly celkem 3,7 % ostatních běžných výdajů. Ve srovnání s rokem 2015 se tyto výdaje snížily o 42,5 mil. Kč, tj. o 44 %. V rámci ostatních položek byly výrazně nejvyšší výdaje na položce 5424 – Náhrady mezd v době nemoci ve výši 20,3 mil. Kč. Vyšší čerpání v roce 2015 bylo způsobeno vyrovnáním schodku na daňových účtech, který vznikl daňovým podvodem ve výši 58,1 mil. Kč. V rámci čerpání běžných výdajů mimo programy reprodukce majetku byly čerpány přijaté pojistné náhrady (1,7 mil. Kč) a nároky z nespotřebovaných výdajů (79,5 mil. Kč). Běžné výdaje programového financování jsou komentovány v rámci výdajů na ICT.

Schválený rozpočet kapitálových výdajů v roce 2016 byl rozpočtovými opatřeními zvýšen o 10 mil. Kč na celkových 498,7 mil. Kč. Vyšší čerpání kapitálových výdajů oproti roku 2015 i oproti rozpočtu je způsobeno rozsáhlými požadavky na vývoj a rozvoj informačních systémů s ohledem na legislativu.

Tabulka č. 66: Srovnání rozpočtů na roky 2015 a 2016

v mil. Kč

	Kapitálové výdaje
Schválený rozpočet na r. 2015	419,6
Schválený rozpočet na r. 2016	488,7
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	+69,1
Skutečnost r. 2015	475,8
Skutečnost r. 2016	823,8
Rozdíl (navýšení +; snížení -)	+348,0

Kapitálové a běžné prostředky jsou určeny na programy uvedené v **Tabulce č. 64**.

Tabulka č. 67: Programy (tituly) reprodukce majetku

012V11	Pořízení, obnova a provozování ICT FS
012V12	Rozvoj a obnova materiálně technického zabezpečení FS
112V12	Rozvoj a obnova MTZ * ÚFO **
112V13	Pořízení, obnova a provozování ICT ÚFO **

*Materiálně technické základny.

** Název programu, který započal před účinností ZFS.

Ve schváleném rozpočtu výdajů na rok 2016 bylo na všechny programy reprodukce majetku určeno celkem 1 185,4 mil. Kč, z toho 488,7 mil. Kč kapitálových výdajů. Závazné ukazatele výdajů na financování programů reprodukce majetku zahrnují ve schváleném rozpočtu na rok 2016 nejen veškeré kapitálové výdaje, ale v programu 012V11 také část běžných výdajů (z celkového objemu schválených ostatních věcných výdajů ve výši 1 773,1 mil. Kč bylo na programové financování rozpočtováno 696,8 mil. Kč). Upravený rozpočet programového financování je v porovnání se schváleným rozpočtem vyšší o 310 mil. Kč, běžné výdaje se zvýšily o 300 mil. Kč a kapitálové výdaje se zvýšily o 10 mil. Kč.

Do financování programů reprodukce majetku byly zapojeny nároky z nespotřebovaných výdajů, a to 99 mil. Kč do běžných výdajů a 719,3 mil. Kč do kapitálových výdajů a mimorozpočtové zdroje (pojistné) ve výši 0,6 mil. Kč. Konečný rozpočet výdajů na programové financování ve výši 2 314,3 mil. Kč byl čerpán na 56,2 %.

V programech 012V12 a 112V12 bylo registrováno 44 akcí. Během sledovaného období roku 2016 bylo stavebně ukončeno 18 akcí. Ostatní akce jsou rozsáhlé a technicky náročné a jejich příprava a realizace je plánována na více let.

V programech 012V11 a 112V13 jsou registrovány výdaje FS na ICT (viz **Tabulka č. 68**). Cílem obou programů je zabezpečit informační, komunikační a technologickou podporu výběru a správy daní a současně zajistit provoz víceúčelové informační struktury (ekonomická, personální, majetková agenda).

Tabulka č. 68: Přehled o hospodaření FS s prostředky na ICT v r. 2016
(tituly 012V11 a 112V13)

v mil. Kč

Výdaje	Rozpočet schválený	Rozpočet upravený	Rozpočet celkový	Skutečné čerpání k 31. 12. 2016			
				Čerpání rozpočtu	Čerpání NNV	CELKEM	% plnění
	1	2	3	4	5	6=4+5	7=6/3
Běžné	696,8	996,8	1 095,5	410,5	64,8	475,3	43,4
Kapitálové	356,4	356,4	929,6	172,1	478,1	650,2	69,9
CELKEM	1 053,2	1 353,2	2 025,1	582,6	542,9	1 125,5	55,6

Tabulka č. 69: Přehled výdajů na ICT

v mil. Kč

Výdaj	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Čerpání CELKEM
Informační systémy	194,2	271,0	465,3
v tom:			
ADIS	82,1	234,2	316,3
AVIS	35,0	19,1	54,1
VEMA	0	0	0
Ostatní	77,1	17,8	94,9
Licence	21,2	0	21,2
Elektronická evidence tržeb	30,3	63,4	93,7
Počítačové programy	0	1,2	1,2
Hardware a technologické systémy	93,9	314,6	408,5
Provozní výdaje*	135,6	0	135,6
CELKEM	475,2	650,3	1 125,5

* Nákup materiálu, DDHM, služby telekomunikací, vzdělávání, ostatní služby, opravy a udržování.

10.3 Vyhodnocení nákladovosti a efektivity

Ukazatele nákladovosti a efektivity veřejné služby jsou ovlivněny mnoha vnějšími faktory. Vývoj efektivity a nákladovosti FS ukazují **Tabulky č. 70 až 72**.

Tabulka č. 70: Základní ukazatele efektivnosti a nákladovosti FS

v mil. Kč

	2012	2013	2014	2015	2016
Daňové příjmy celkem	584 681,1	610 258,3	638 593,6	668 614,8	731 264,5
V tom:					
kap. 398 - VPS	583 574,0	610 149,8	638 556,1	668 586,9	731 232,5
kap. 312 - MF	1 107,1	108,5	37,5	27,9	32,0
Nedaňové příjmy	330,2	397,4	469,5	1 653,2	1 057,3
kap. 312 - MF					
PŘÍJMY CELKEM	585 011,3	610 655,7	639 063,1	670 268,0	732 321,8
VÝDAJE CELKEM	8 335,3	8 490,5	8 320,5	9 217,7	10 329,9
z toho: běžné výdaje	7 256,8	7 521,1	7 766,5	8 741,9	9 506,0
VÝDAJE *	8 335,3	8 490,5	8 320,5	9 217,7	10 329,9
z toho: běžné výdaje	7 256,8	7 521,1	7 766,5	8 741,9	9 506,0
POČET zaměstnanců	14 710	14 919	15 015	15 252	15 273

* bez tvorby rezervního fondu

Tabulka č. 71: Efektivnost a nákladovost

v Kč

Efektivnost - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Příjmy na	2012	2013	2014	2015	2016
1 Kč výdajů	70,18	71,92	76,81	72,71	70,89
1 zaměstnanec	39 769 637	40 931 409	42 561 644	43 946 236	47 948 785
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na	2012	2013	2014	2015	2016
100 Kč příjmů	1,42	1,39	1,30	1,38	1,41
1 zaměstnanec	566 644	569 107	554 145	604 363	676 349
Běžné výdaje na	2012	2013	2014	2015	2016
1 zaměstnanec	493 327	504 132	517 252	573 165	622 408

V **Tabulce č. 72** jsou uvedeny upravené ukazatele o nákladovosti FS, které jsou plně srovnatelné s jinými zeměmi (do celkové částky upraveného daňového inkasa za daňovou správu, resp. FS jsou promítnuty i nadměrné odpočty a vrácení DPH a vrácení daně spotřební).

Tabulka č. 72 Upravené ukazatele o nákladovosti srovnatelné s jinými zeměmi

v mil. Kč

Základní ukazatele					
	2012	2013	2014	2015	2016
PŘÍJMY CELKEM	585 011,4	610 655,7	639 063,1	670 268,0	732 321,8
nadměrné odpočty DPH vratky daně spotřební	266 359,2	263 426,2	301 982,4	310 783,8	299 110,2
UPRAVENÉ PŘÍJMY	851 371,1	874 084,7	941 045,5	981 051,8	1 031 432,0
VÝDAJE (bez tvorby RF *)	8 335,3	8 490,5	8 320,5	9 217,7	10 329,9
Nákladovost (v Kč) - ve vztahu k výdajům bez tvorby rezervního fondu					
Výdaje na 100 Kč	2012	2013	2014	2015	2016
upravených příjmů	0,98	0,97	0,88	0,94	1,00

* rezervní fond

Pozn.: Případné rozdíly vyplývají ze zaokrouhlování.

11. Interní audit a kontrolní činnost

11.1 Interní audit

Činnost interního auditu byla v roce 2016 v OFS zajišťována Oddělením interního auditu, který je součástí Odboru interního auditu a vnitřní kontroly. V průběhu roku 2016 bylo vykonáno šest řádných ujišťovacích a konzultačních zakázek. Zakázky byly zaměřeny zejména na prověření účelnosti, efektivnosti a hospodárnosti vynakládání rozpočtových prostředků v oblastech výdajů na provoz vzdělávacích zařízení a výdajů na dopravu zaměstnanců do vzdělávacích zařízení, dále pak na dodržování principů projektového řízení a reorganizaci provozních útvarů FS. Dle zákona č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti a o změně souvisejících zákonů (zákon o kybernetické bezpečnosti), byl vykonán audit v oblasti systému řízení kybernetické bezpečnosti ve FS.

Cílem auditů bylo podávat ujištění, že rizika vztahující se k operacím jsou včas rozpoznávána, zhodnocena a že jsou přijímána odpovídající opatření k jejich vyloučení nebo zmírnění. Dále pak, že řídicí a kontrolní mechanismy poskytují přiměřené ujištění, že cíle systému vnitřního řízení a kontroly budou dosahovány a že zavedený systém vnitřního řízení a kontroly je spolehlivý, účinný a reaguje včas na změny ekonomických, právních, provozních a jiných podmínek.

V rámci provádění auditů byla vyhodnocována opatření k minimalizaci rizik a nastavení vnitřního kontrolního systému. Výsledky zjištění z provedených auditů, včetně doporučení auditorů, byly dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, předány příslušným vedoucím zaměstnancům, resp. představeným, k přijetí opatření. Stav plnění opatření přijímaných k nápravě zjištěných nedostatků a předcházení nebo zmírnění rizik byl průběžně

monitorován formou následných auditů.

11.2 Vnější kontrolní činnost

Vnější kontrolní činnost ve FS vykonávají orgány veřejné správy ČR a další instituce, které mají oprávnění kontrolní činnost ve FS provádět. V roce 2016 byly zahájeny 2 vnější kontroly (1 kontrola byla ukončena, 1 kontrolní akce dosud probíhá).

NKÚ zahájil v roce 2016 kontrolu č. 16/21. Kontrola „Správa daně z příjmů fyzických osob se zaměřením na dopady legislativních změn na příjmy státního rozpočtu“ byla prováděna od září 2016 a dosud není ukončena. Kontrolovanými osobami je GFŘ a 7 FÚ. V roce 2016 NKÚ dokončilo dvě kontrolní akce zahájené v roce 2015. Kontrola č. 15/17 „Peněžní prostředky vynakládané na opatření související se zjednodušením výběru a správy daní a pojistného, zejména na Projekt vytvoření jednoho inkasního místa pro příjmy veřejných rozpočtů“ byla ukončena v lednu a kontrolovanou osobou bylo GFŘ. Podle NKÚ patří mezi možnosti, jak zjednodušit správu daní a pojistného a dosáhnout úspor jak na straně poplatníků, tak na straně státu, zejména dosažení vzájemné kompatibility postupů při správě daní a pojistného, optimalizace výkonu činností správců daní a pojistného a zvýšení úrovně sdílení informací mezi správci. Druhá kontrolní akce č. 15/31 „Peněžní prostředky určené na zajištění informační podpory systému financování programů a dotací a vybrané dotace a programy reprodukce majetku“ byla dokončena v březnu 2016. Kontrolovanou osobou bylo GFŘ. Proti zjištěním uvedeným ve zprávě podalo GFŘ námítky, z nichž některé byly shledány důvodnými nebo částečně důvodnými a bylo jim vyhověno. Odpovědné útvary GFŘ vydaly stanoviska ke zjištěním NKÚ z Kontrolního závěru a přijaly příslušná opatření včetně odůvodnění. Kontrola provedená Hasičským záchranným sborem byla bez nedostatků.

11.3 Vnitřní kontrolní činnost

11.3.1 Vnitřní kontroly

Vnitřní kontroly jsou prováděny Oddělením vnitřní kontroly a útvary vykonávajícími vnitřní kontrolu v jednotlivých OFS v rámci místní příslušnosti, a to zaměstnanci zařazenými mimo kontrolovaný orgán nebo útvar, čímž je zajištěna nestrannost kontrolní činnosti. V roce 2016 bylo provedeno celkem 672 vnitřních kontrol. Jejich účelem a cílem bylo objektivně zjistit a vyhodnotit, zda kontrolovaná osoba postupuje při zajišťování úkolů a cílů FS v souladu s obecně závaznými právními předpisy, vnitřními normami či jinak specifikovanými požadavky. Byly vykonávány kontroly na základě plánu kontrol i kontroly operativní.

Při vnitřních kontrolách nebyly zjištěny takové nedostatky, které by zásadním způsobem ovlivnily činnost FS. K nedostatkům, které byly při vykonaných kontrolách zjištěny, byla přijata příslušná opatření k jejich odstranění. Celkem bylo přijato 261 opatření. Nejčastěji se jednalo o zajištění důsledného a pravidelného provádění kontrol vedoucími zaměstnanci při řízení a důsledného dodržování obecně závazných právních předpisů a vnitřních aktů řízení, některá zjištění vedla k vydání nového interního aktu řízení v rámci FS.

11.3.2 Dohlídková činnost

Dohlídková činnost je vykonávána nadřízeným OFS, resp. jejím odborným útvarům, u podřízeného OFS za účelem zjišťování skutečného stavu v jednotlivých odborných činnostech FS, jeho porovnání se stavem žádoucím a působení na odstraňování zjištěných nedostatků. Dohlídková činnost, která se mj. soustředila také na metodickou a konzultační činnost přispěla k nastavení a sjednocení postupů a procesů při výkonu některých činností OFS a k jejich ustálení při vedení jednotlivých agend.

V roce 2016 bylo provedeno celkem 123 dohlídek. V rámci provedených dohlídek nebyly zjištěny nedostatky, které by měly negativní dopad na činnost FS. Ke zjištěným nedostatkům byla přijata nápravná opatření či došlo k nápravě případných pochybení ihned po zjištění při dohlídce.

11.3.3 Podání vyřizovaná dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

OFS vyřizovaly stížnosti podle § 175 SŘ a podněty dle § 80 SŘ (ochrana před nečinností). V roce 2016 byl OFS zaevidován a vyřízen pouze jeden podnět na nečinnost, který byl shledán jako nedůvodný. Stížnosti byly v roce 2016 prověřovány čtyři, stejně jako v roce 2015, z toho tři byly nedůvodné a jedna důvodná (viz **Tabulka č. 73**). Všechny podněty se týkaly stížností proti postupu OFS.

Tabulka č. 73: Stížnosti vyřizované podle § 175 správního řádu

k 31. 12. 2016

Věcné zaměření stížností	Počet	Důvodné	Částečně důvodné	Nedůvodné
Nevhodné chování nebo jednání úředních osob	0	0	0	0
Postup OFS	4	1	0	3
CELKEM	4	1	0	3

11.3.4 Podání vyřizována dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů

OFS v průběhu roku 2016 vyřizovaly stížnosti podle § 261 DŘ proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správce daně, podněty dle § 38 DŘ, že správce daně nepostupuje v řízení bez zbytečných průtahů (ochrana před nečinností) a podněty dle § 77 DŘ, které se týkají vyloučení úřední osoby pro podjatost.

V porovnání s rokem 2015 došlo k nárůstu stížností podle § 261 DŘ o 12,8 % (podíl důvodných nebo částečně důvodných podání poklesl z 14,9 % na 13,6 %), k nárůstu podání dle § 77 DŘ o 119,8 % (podíl důvodných podání vzrostl z 9,9 % na 12,3 %) a ke snížení počtu podání dle § 38 DŘ o 23,6 % (podíl důvodných podání vzrostl ze 7,9 % na 25,1 %) viz **Tabulka č. 74**.

Tabulka č. 74: Podání vyřizovaná podle daňového řádu

k 31. 12. 2016

Věcné zaměření podání dle DŘ	Počet	Z toho důvodných a částečně důvodných		Počet přijatých opatření
		Počet	%	
§ 38 Ochrana před nečinností	414	104	25,1	20
§ 261 Stížnost	1 449	197	13,6	107
§ 77 Vyloučení úřední osoby	244	30	12,3	30
CELKEM	2 107	331		157

11.3.5 Podněty nebo oznámení, ostatní podání

V roce 2016 bylo OFS zaevidováno celkem 52 podnětů nebo oznámení a ostatních podání, z těchto podání bylo 51 vyřízeno, 1 podání je v řízení. Oproti roku 2015 došlo k jejich poklesu o 14 %. Anonymních bylo 32 podnětů nebo oznámení a ostatních podání tj. 62 %. Z celkového počtu 51 vyřízených podání bylo 45 podání shledáno nedůvodnými (tj. 88 %), 4 částečně důvodnými (8 %) a 2 podání byla shledána důvodnými (tj. 4 %). V přijatých podnětech nebo oznámeních a ostatních podáních bylo často poukazováno na nevhodné chování nebo jednání úředních osob, na střet zájmů a možné korupční jednání zaměstnanců, na postup OFS a na dlouhodobě neuspokojivé vztahy na pracovišti. Podrobnosti viz **Tabulka č. 75**.

Tabulka č. 75: Přehled podnětů nebo oznámení a ostatních podání

k 31. 12. 2016

Věcné zaměření zvláštních podání (na co bylo poukazováno)	VYŘÍZENO			
	GFŘ	FÚ, OFŘ	CELKEM	
			Počet	Podíl v (%)
Nevhodné chování nebo jednání úředních osob				
pracovníci zařazení na GFŘ a vzdělávacích zařízení			13	25
pracovníci zařazení na FÚ a OFŘ	5	8		
Střet zájmů a možné korupční jednání				
pracovníci zařazení na GFŘ a vzdělávacích zařízení			6	12
pracovníci zařazení na FÚ a OFŘ	2	4		
Nedodržování zákazu podnikání a jiné výdělečné činnosti				
pracovníci zařazení na GFŘ a vzdělávacích zařízení	1		3	6
pracovníci zařazení na FÚ a OFŘ	2			
Možné porušení mlčenlivosti	1	1	2	4
Postup OFS	2	5	7	14
Dlouhodobě neuspokojivě řešené pracovněprávní vztahy	5	1	6	12
Dostupnost služeb a informací pro veřejnost	1	0	1	2
Nekalé podnikání, ostatní	6	7	13	25
CELKEM	23	28	51	100

Na protikorupční e-mailovou adresu korupce@fs.mfer.cz bylo učiněno celkem 218 podání, přičemž 165 těchto podání nesouvisí s činností OFS. U zbylých 53 podání byly učiněny následující úkony: 1 podání bylo postoupeno na protikorupční linku Ministerstva vnitra, 1 podání na Oddělení interního auditu Městský úřad Kutná Hora a 36 podání bylo postoupeno k vyřízení na místně příslušné FÚ. Oddělením vnitřní kontroly bylo vyřízeno 14 podání a 1 podání je v řízení.

11.3.6 Petice

OFS nebyla v roce 2016 přijata žádná petice.

11.4 Prošetřovatel

Ve smyslu nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu (dále jen „Nařízení vlády“) v návaznosti na ZSS byl zaveden institut prošetřovatele, tedy osoby oprávněné k přijetí a prošetření podaného oznámení. Nařízení vlády upravuje podmínky pro poskytnutí ochrany oznamovatele utajením totožnosti.

Na e-mailovou adresu oznamovani@fs.mfcr.cz bylo učiněno 61 podání, přičemž 49 podání se netýkalo podezření na protiprávní jednání státních zaměstnanců ve služebním úřadu (tzn. zaměstnanců ČR - GFR). Tato podání se týkala možného protiprávního jednání daňových subjektů, a proto byly podané podněty zaslány k dalšímu šetření na místně příslušné FÚ, popř. bylo podatelům zasláno doporučení, aby se obrátili na jiné kompetentní místně příslušné úřady. Do zřízených schránek pro příjem oznámení v listinné podobě byla doručena 3 anonymní oznámení. Jiným způsobem (např. doručení na e-mailovou adresu podatelny, generálnímu řediteli nebo na e-mailovou protikorupční adresu) bylo učiněno 5 podání, která upozorňovala na podezření na protiprávní jednání zaměstnanců zařazených v OFS. Oznámení, která oznamovatelé učinili na státní zaměstnance jiného služebního úřadu, byla v souladu s platnou metodikou postoupena se souvisejícími dokumenty příslušnému prošetřovateli. V pěti případech požádal oznamovatel o utajení totožnosti, při prošetřování bylo tudíž postupováno v souladu s ustanovením § 4 Nařízení vlády.

Na základě výsledků prošetření 6 přijatých oznámení bylo zjištěno, že se žádný ze státních zaměstnanců zařazených v OFS protiprávního jednání nedopustil, žádná podezření se prošetřováním nepotvrdila.

Výsledky kontrolní činnosti jednoznačně ukázaly, že kontrolní činnost je nezastupitelnou součástí celého systému řízení, přispívá k odhalení nedostatků, napomáhá k identifikaci rizik a jejich analýzou přispívá ke správnému nasměrování kontrolní činnosti tak, aby nedocházelo k nehospodárnému, neúčelnému a neefektivnímu vynakládání veřejných prostředků a aby došlo k naplnění schválených záměrů a cílů FS.

12. Vztahy s veřejností

12.1 Péče o vztahy s veřejností

Informace pro daňovou veřejnost

FS v roce 2016 zajišťovala daňové veřejnosti plný informační servis a zejména se zaměřila na prezentaci a správnou interpretaci nových daňových nástrojů, kterými byly kontrolní hlášení a elektronická evidence tržeb. Poskytované informace se také týkaly rozšíření povinnosti podávat daňové přiznání elektronicky, režimu přenesení daňové povinnosti u dodání nemovité věci a dalších důležitých změn v daňové oblasti. Zásadní součástí v oblasti poskytování informací jsou informace distribuované v krajích, které se mimo jiné týkají lokálních událostí, jimiž byly pořádané konference, semináře, exekuční akce či dražby.

Komunikačními kanály, které FS v roce 2016 nejvíce využívala, byly především internetové stránky FS (www.financnisprava.cz), internetové stránky projektu evidence tržeb (www.etrzby.cz) a internetové stránky daňové Kobry (www.danovakobra.cz). Na nově vzniklých stránkách (www.etrzby.cz) jsou koncentrovány veškeré informace o elektronické evidenci tržeb. Proklientský přístup FS byl umocněn spuštěním infolinky k elektronické evidenci tržeb, která byla zřízena pro metodické dotazy veřejnosti. Ty zodpovídají proškolení zaměstnanci FS. I nadále pokračovaly ve spolupráci s MF celorepubliková školení, konference a semináře pro širokou veřejnost nejčastěji na téma evidence tržeb. Intenzivně se využívaly profily FS na sociálních sítích, (Facebook, Twitter, Youtube). Pro názornost a srozumitelnost sdělovaných informací bylo vytvořeno několik prezentačních, instruktážních či edukativních videí. Informace se také zpracovávaly digitálně, a to formou letáků, brožur a dalších. Za nedílnou součást péče o vztahy s veřejností byla považována přímá komunikace s poplatníky, tedy osobně na úřadech, na seminářích, konferencích, veletrzích i přednáškách. Zástupci médií byli o aktualitách informováni tiskovými zprávami, nebo na tiskových konferencích.

FS v roce 2016 kladla důraz na zvýšení povědomí veřejnosti o své činnosti a na zlepšení vnímání a celkové image organizace tak, aby se stala atraktivním zaměstnavatelem.

Elektronická evidence tržeb

V průběhu roku 2016 odstartovala informační kampaň v médiích o evidenci tržeb, jejímž cílem bylo informovat zejména podnikatele o tom, koho se evidence tržeb týká, od kdy se jich týká a co k tomu potřebují. Část kampaně pak cílila na širokou veřejnost a byla zaměřena především na přínosy evidence tržeb. V historii FS prozatím nebyla uskutečněna při zavádění nového nástroje takto masivní kampaň.

Jednou z klíčových informací kampaně směřované na obě cílové skupiny byla existence specializovaných internetových stránek www.etrzby.cz určených pro podnikatele, veřejnost, ale i IT specialisty, kteří mohou v uživatelsky příjemném prostředí moderních stránek najít potřebné informace o nově zaváděném systému. Velmi užitečná je sekce nejčastějších dotazů a odpovědí. FS komunikovala také prostřednictvím tzv. „Kontaktního formuláře“, přes který

lze zaslat specifický dotaz. Ambicí webových stránek je i nadále uspokojit co nejširší okruh zájemců o informace o elektronické evidenci tržeb.

Dotazy veřejnosti

OFS písemně odpověděly na tisíce položených odborných dotazů. Významný podíl na zodpovídání dotazů veřejnosti měla ePodpora, neboli technická podpora aplikací FS a informační pramen pro poplatníky, jehož prostřednictvím FS zodpovídá dotazy veřejnosti, týkající se Daňového portálu. V roce 2016 bylo tímto způsobem zodpovězeno 15 069 dotazů, což je nejvíce za posledních osm let. Z celkového počtu se 5 527 dotazů týkalo elektronické evidence tržeb, které byly zodpovídány přes kontaktní formulář.

V rámci podpory informovanosti o nově zaváděné elektronické evidenci tržeb byly zřízeny nové komunikační kanály s veřejností, a to speciální infolinka FS, přes kterou bylo vyřízeno od srpna do prosince 2016 celkem 27 156 hovorů. Dále se dotazy veřejnosti zodpovídaly přes již výše zmíněný kontaktní formulář. Metodických dotazů vztahujících se k evidenci tržeb bylo za rok 2016 zodpovězeno 7 545.

Dotazy v průběhu roku 2016 kladli i zástupci médií, kterým bylo poskytnuto celkem 1000 písemných odpovědí. Neméně důležitou skupinou byli studenti vysokých škol, kterým bylo v roce 2016 zodpovězeno několik desítek dotazů. Údaje poskytnuté FS využili ve svých diplomových pracích.

Ocenění právnických osob

V reprezentačních prostorách Břevnovského kláštera uspořádalo dne 26. května 2016 MF a GFŘ v pořadí již čtrnácté vyhlášení nejvýznamnějších poplatníků daně z příjmů právnických osob. Ocenění v podobě skleněné plakety převzalo „TOP 20 poplatníků roku 2015“ z rukou náměstkyně ministra financí JUDr. Aleny Schillerové, Ph.D. a generálního ředitele GFŘ Ing. Martina Janečka.

Charita

Charitativní akce FS se staly již tradicí. V roce 2016 uspořádala FS celkem dvě interní celorepublikové charitativní akce. První z nich se týkala sběru knížek pro děti a mládež, které následně udělaly radost dětem v nemocnicích. Celkem se v celé republice nasbíralo 3 200 knih. V druhém případě bylo záměrem charitativního projektu pod záštitou nadace Konta Bariéry podpořit vlastní zaměstnance FS, jejich děti a blízké, kteří mají zdravotní handicap, či se nalézají v tíživé ekonomické situaci. Za tři měsíce se podařilo nasbírat 936 tis. Kč.

12.2 Svobodný přístup k informacím

Povinné informace zveřejňují OFS v souladu s ustanovení § 5 ZSPI. Podle ustanovení §18 odst. 1 ZSPI zveřejňuje FS ve výroční zprávě o činnosti informace o poskytování informací za předcházející rok, viz **Tabulka č. 76**.

Tabulka č. 76: Počet poskytnutých informací dle zákona o svobodném přístupu k informacím za rok 2016

Počet	FÚ	OFŘ	GFŘ	CELKEM
Podaných žádostí o informaci	210	14	116	340
Odložených žádostí o informaci	26	2	9	37
Vydaných rozhodnutí o odmítnutí	41	3	20	64
Vydaných rozhodnutí o částečném odmítnutí žádosti	18	1	14	33
Podaných odvolání proti rozhodnutí o odmítnutí	13	0	5	18
Podaných odvolání proti rozhodnutí o částečném odmítnutí	5	0	3	8
Stížností	8	0	7	15

13. Závěr

Hlavní očekávané změny a tendence ve výkonu a kompetencích v roce 2017

V roce 2017 bude FS očekávat pozitivní výsledky v souvislosti se započatými projekty elektronické evidence tržeb a prokazování původu majetku.

Do systému elektronické evidence tržeb se v roce 2017 připojí podnikatelé, kterým plynou tržby z činnosti maloobchodu a velkoobchodu. Zasiílané údaje o evidovaných tržbách budou důkladně vyhodnocovány tak, aby docházelo k efektivnímu zacílení kontrol evidence tržeb. V návaznosti na provedené kontroly budou v případech zjištění pochybení zahájena správní řízení, přičemž v této souvislosti lze očekávat náběh inkasa z uložených pokut. V průběhu roku 2017 se také počítá se spuštěním úctenkové loterie, jejímž účelem je podpořit efektivitu evidence tržeb a řádný výběr daní. Úctenková loterie bude pořádána MF.

FS v roce 2017 bude pokračovat v prověřování nesrovnalostí dle podaných kontrolních hlášení a zaměří svoji pozornost na analýzu těchto dat. S pomocí dalších nástrojů tak bude efektivněji detekovat rizikové daňové subjekty a jejich možné zapojení do podvodných řetězců či obecně odhalovat daňové podvody, čímž bude snižovat možnost obcházení daňových povinností a zvyšovat efektivitu výběru daní.

I pro oblast informatiky bude v roce 2017 stěžejním úkolem pokračovat v probíhajícímu projektu elektronické evidence tržeb, zajišťovat podmínky pro její provoz a další rozvoj, a to zejména s ohledem na maximální využití IS ADIS a Daňového portálu. V roce 2017 se dále připravuje aktualizace formulářů pro oblasti DPFO v návaznosti na novelu ZDP a zveřejnění nových formulářů daně z hazardních her a mezinárodní spolupráce při správě přímých daní. Další rozsáhlou úpravou a změnou pro uživatele bude zapracování legislativních změn dle nařízení EU eIDAS.

Dále bude FS v průběhu roku 2017 intenzivně pracovat na naplňování cílů koncepce správy a vymáhání nedoplatků FS, schválené v září roku 2016, která by měla napomoci celostátnímu komplexnímu uchopení, správě, monitorování a kontrole problematiky vymáhání daňových nedoplatků pro dosažení maximálního fiskálního plnění od dlužníků.

Za správu odvodů za porušení rozpočtové kázně bude pro rok 2017 prvním prioritním cílem minimalizování duplicitních kontrol mezi OFS a různými kontrolními orgány mimo FS. Tento cíl bude plněn prostřednictvím kooperace s MF, poskytovateli a dalšími kontrolními orgány dotací. Druhým prioritním cílem bude spolupráce s útvary řízení rizik při odhalování rizikových subjektů a optimalizace vyhledávací činnosti. V rámci tohoto cíle bude také navázána užší spolupráce s OČTR a nastavení postupů v rámci nového institutu celostátní územní působnosti.

Z hlediska vnějších vztahů a komunikace bude zejména počátek roku 2017 znamenat pokračování v informační kampani k druhé vlně elektronické evidence tržeb. I nadále se bude FS podílet na vytváření a zajišťování kvalitních a srozumitelných informací směrem k veřejnosti a na budování dobré image organizace.

V oblasti personálního zajištění výkonu činností v útvarech FS bude v roce 2017 nutné zajistit dokončení vyhlášení výběrových řízení na služební místa představených a dále pak v 1. čtvrtletí roku zajistit realizaci služebního hodnocení státních zaměstnanců. Z hlediska vzdělávání dojde k zajištění dalšího rozvoje systému pro řízení vzdělávání zaměstnanců LMS Moodle směrem k implementaci e-learningových kurzů a k dokončení naplnění obsahu systému na základě podkladů od aktualizátorů a garantů odborných kurzů.

V průběhu celého roku 2017 bude dále potřeba v návaznosti na připravované novelizace ZSS, ZP a dalších právních předpisů pokračovat nejen v úpravách interních aktů řízení, metodických postupů, v nastavování mechanismů pro zajištění organizačních věcí služby, v úpravách mechanismů agendy pracovněprávních vztahů a v úsilí o zajištění souladu a sociálního smíru mezi všemi zaměstnanci (státní zaměstnanci dle ZSS/zaměstnanci dle ZP), ale také všechny tyto výstupy implementovat v praxi. V souvislosti s uvedeným bude nezbytné zabezpečit dostatečnou podporu vhodných softwarových aplikací, event. další technické podpory.

SEZNAM ZKRATEK POUŽITÝCH V TEXTU

ADIS	Automatizovaný daňový informační systém
ANET	Docházkový systém
AVIS ^{ME}	Automatizovaný vnitřní informační systém
BEPS	Soubor opatření za účelem zabránění rozměňování základu daně a přesouvání zisků – Base Erosion and Profit Shifting
CS	Celní správa České republiky
ČNB	Česká národní banka
ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
ČSÚ	Český statistický úřad
DIČ	Daňové identifikační číslo
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
DŘ	Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
EHP	Evropský hospodářský prostor
EHS	Evropské hospodářské společenství
eIDAS	Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. 7. 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES.
EPO	Elektronické podání písemností
EU	Evropská unie
FATCA	Foreign Account Tax Compliance Act
FAÚ	Finanční analytický útvar
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
FO	Fyzická osoba
FS	Finanční správa České republiky
FÚ	Finanční úřad
GFŘ	Generální finanční ředitelství
ICT	Informační a komunikační technologie
IOTA	Evropská organizace daňových správ
JČS	Jiný členský stát
LMS Moodle	Systém pro řízení vzdělávání a objektově modulární prostředí pro výuku
Kobra	Daňová Kobra
MF	Ministerstvo financí
MLC	Souběžná (multilaterální) kontrola
MOSS	Mini One Stop Shop
MPV	Mezinárodní pomoc při vymáhání
MTZ	Materiálně technické zabezpečení
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad

OČTŘ	Orgány činné v trestním řízení
ODÚ	Osobní daňový účet
OECD	Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj
OESZ	Odvod z elektřiny ze slunečního záření
OFS	Orgány finanční správy
OFŘ	Odvolací finanční ředitelství
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
PČR	Policie České republiky
PO	Právnícká osoba
SEPA	Jednotná oblast pro platby v eurech (Single Euro Payments Area)
SFÚ	Specializovaný finanční úřad
SIPO	Soustředěné inkaso plateb obyvatelstva
SŘ	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů
ÚP	Územní pracoviště
VIIES	VAT Information Exchange System
ZC	Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů
ZDDP	Zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů
ZDP	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZDPH	Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
ZET	Zákon č. 112/2016 Sb., o evidenci tržeb
ZFS	Zákon č. 456/2011 Sb., o Finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů
ZLPH	Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů
ZP	Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
ZO	Zdaňovací období
ZOS	Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů
ZRP	Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), ve znění pozdějších předpisů
ZS/PU	Zúčtovací symbol/priorita úhrady
ZSDP	Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů
ZSS	Zákon č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů
ZSPI	Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
ZUDS	Zákon č. 376/2015 Sb., o ukončení důchodového spoření